

STATISTICAL ABSTRACT
NAGPUR 2004-05

MAHARASHTRA ECONOMICS
AND STATISTICS

G.I.F.E.

जिल्हा
सामाजिक व आर्थिक
समालोचन

नागपूर जिल्हा

२००४-२००५

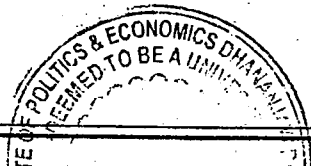
फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरीता

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचना

२००८ - २००९

जिल्हा :- नागपूर

जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय,
अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय,
महाराष्ट्र शासन,
नागपूर

अनुक्रमणिका

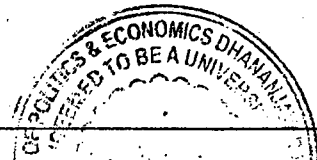
जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन - 2004-05

जिल्हा - नागपूर

तक्ता क्र.	विषय	पृष्ठ क्र.
1	2	3
भाग-1 समालोचन		
.....	जिल्ह्याचा समग्र आढावा	1
	दृष्टिक्षेपत जिल्हा	19
	रस्ते आणि नालुका सीमा दर्शविणारा जिल्ह्याचा नकाशा	20
	निवडक आलेख	
भाग-2 सांख्यिकीय तक्ते		
1. निवडक निर्देशक		
1.1	निवडक निर्देशक (1960-2004)	1
2. लोकसंख्याविषयक आकडेवारी		
2.1	लोकसंख्याविषयक निवडक आकडेवारी	6
2.2	लोकसंख्या आणि वृद्धिदर	10
2.3	शहरांची वर्गवारी आणि त्यांची लोकसंख्या	11
2.4	मुख्य व सीमांतिक काम करणा-यांचे उद्योगगटनिहाय वर्गीकरण	13
2.5	धर्म व वयोगटानुसार लोकसंख्या	14
2.6	दगिद्रय रेषेखालील ग्रामीण कुटुंब	15
3. जिल्हा उत्पन्न अंदाज		
3.1	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न - चालू किंमतीनुसार	16
3.2	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न - स्थिर किंमतीनुसार	17
4. किंमतीविषयक आकडेवारी		
4.1	निवडक कृषिमालाच्या सरासरी घाऊक किंमती	18
4.2	जिल्हा मुख्यालयातील महत्त्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती	20
4.3	ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक	26
4.4	किंमतीचे महत्त्वाचे निर्देशांक	27
5. जमीन महसूल, स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न/ खर्च, बँकिंग, विमा आणि अल्पबचतविषयक आकडेवारी		
5.1	गाळा कलेला जमीन महसूल	28
5.2	स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे उत्पन्न व खर्च	29
5.3	बँक कार्यालये, वर्गीकृत बँकांची संख्या, ठेवी व कर्ज	30
5.4	अल्पबचत कार्यक्रमांची प्रगती	31
5.5	आयुर्विमाविषयक आकडेवारी	32

तक्ता क्र.	विषय	पृष्ठ क्र.
1	2	3
6. कृषि व पदुम विषयक आकडेवारी		
6.1	जमिनीचा वापर	33
6.2	निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र	35
6.3	मुख्य पिकाचे दर हेक्टरी अर्जाजित उत्पादन	44
6.4	निवडक कंद्राताल पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य	45
6.5	विविध माधनाखालील ऑलिताचे क्षेत्र	46
6.6	निरनिराळ्या पिकांखालील ऑलिताचे क्षेत्र	47
6.7	सिंचन विहिरी	53
6.8	कू पर्नलिका, हातपंप व विद्युत् पंप	54
6.9	लघुपाटबंधाऱ्यांची कामे	55
6.10	मांटे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प	57
6.11	वहिती धारणेचा प्रकार आणि क्षेत्रफळ गटानुसार वर्गीकरण	61
6.12	कृषि अवजारे	62
6.13	पशुधन	63
6.14	पशुवैद्यकीय संस्था	70
6.15	मान्यताप्राप्त पशुवैद्यगृहे आणि त्यात कत्तल केलेल्या पशूंची संख्या	72
6.16	वनक्षेत्र	73
6.17	मुख्य व गौण वन उत्पादने	74
6.18	भूजल मत्स्यव्यवसाय	75
6.18अ	सागरी मत्स्य व्यवसाय	--
6.19	दुग्ध विकास सहकारी संस्था	76
7. सहकार क्षेत्र		
7.1	विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था	77
7.2	सहकारी संस्थांची वित्तीय स्थिती	78
7.3	सहकारी संस्थांची लेखा परीक्षण वर्गाप्रमाणे संख्या	79
7.4	राज्य/जिल्हा कार्यक्षेत्र असलेल्या सहकारी बँकांचे कार्य	80
7.5	सहकारी संस्थांचे कार्य	81
7.6	बिगरकृषि सहकारी पत संस्थांचे कार्य	83
7.7	जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य	84
7.8	नियंत्रित बाजारपेठांतील कृषि मालाची वार्षिक आवक	87
7.9	परवानाधारक सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे	90

तक्ता क्र.	विषय	पृष्ठ क्र.
1	2	3
8. वीज आणि परिवहन व दळणवळण		
8.1	विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या आणि त्यांची लोकसंख्या	91
8.2	विजेचा वापर	92
8.3	प्रकार व पृष्ठभाग यानुसार रस्त्यांची लांबी	93
8.4	बोटार वाहनांची आणि परवानाधारकांची संख्या	94
8.5	महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिकल्पने मन्संडळाची प्रयासी वाहतूक	95
8.6	पोस्ट, खाजगी व सार्वजनिक दूरध्वनीची संख्या	96
9. रोजगार व उद्योगविषयक आकडेवारी		
9.1	कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या	97
9.2	रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन केंद्रातील आकडेवारी	101
9.3	शासकीय व स्थानिक स्वराज्य संस्थांतील कर्मचा-यांची संख्या	102
9.4	निरनिराळ्या उद्योगांतील रोजगार	103
9.5	कृषि व विगर - कृषि उद्योग	104
9.6	प्रमुख उद्योग गटानुसार उद्योगांची आणि नियमित काम करणा-या कामगारांची संख्या	105
9.7	महत्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषि व विगरकृषि आस्थापनांची व त्यातील कामगारांची संख्या	106
10. शिक्षण		
10.1	शैक्षणिक संस्थांची संख्या	107
10.2	शैक्षणिक संस्थांतील शिक्षकांची संख्या	109
10.3	शैक्षणिक संस्थांतील विद्यार्थी संख्या	111
10.4	शैक्षणिक संस्थांतील अनुसूचित जातीची विद्यार्थी संख्या	113
10.5	शैक्षणिक संस्थांतील अनुसूचित जमातीची विद्यार्थी संख्या	115
10.6	शारीरिक शिक्षण महाविद्यालये, क्रीडांगणे, क्रीडा संस्था आणि क्रीडा शिष्यवृत्तीधारक	117
10.7	इयत्तानिहाय विद्यार्थ्यांची संख्या	118
11. सार्वजनिक आरोग्य		
11.1	सार्वजनिक व शासन सहाय्यित वैद्यकीय सुविधांची माहिती	120
11.2	नोंदणी केलेल्या जन्म-मृत्यूंची संख्या	122
11.3	विविध कारणानुसार मृत्यूंची संख्या	124
11.4	माता व बाल संगोपन कार्यक्रमांतर्गत लस टोचणी	125
11.5	कुटुंब कल्याण कार्यक्रम	126

तक्ता क्र.	विषय	पृष्ठ क्र.
1	2	3
12. योजना		
12.1	विविध विकास शीर्षाखाला आणखाला योजनांतर्गत खर्च	127
12.2	रोजगार हमी योजना	129
12.3	रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे, त्यावरील रोजगार व खर्च	130
12.4	पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व टंचाईसंबंधी केलेल्या उपाययोजना	131
12.5	रासायनिक खतांचे वाटप	133
12.6	साखर कारखाने	134
12.7	वीस कलमी कार्यक्रमाची भौतिक प्रगती	135
12.8	स्थानिक विकास कार्यक्रम (लोकसभा मतदार संघ)	136
12.9	स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधानसभा मतदार संघ)	136
12.10	स्थानिक विकास कार्यक्रम (राज्यसभा सदस्य)	137
12.11	स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधानपरिषद सदस्य)	137
13. न्याय व प्रशासन		
13.1	पोलीस अधिकारी/ कर्मचारी यांची संख्या	138
13.2	दिवाणी व फौजदारी न्यायालयांत निकाली काढलेली कामे/प्रकरणे	139
14. संकीर्ण		
14.1	चित्रपट गृहविषयक आकडेवारी	140
14.2	मुद्रणालय आणि त्यांनी प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे व नियतकालिके	141
14.3	लोकसभा व विधानसभा निवडणूकाबाबतची आकडेवारी	142

* * *

भाग - १

समालोचन

२००४ - २००५

जिल्हा :- नागपूर

सामाजिक व आर्थिक समालोचन 2004-2005

जिल्हा - नागपूर

1. स्थान व भौगोलिक वैशिष्ट्ये

1.1 भौगोलिक स्थान :-

गोंड राजा बख्त बुलंद यांनी अठराव्या शतकात नागपूर बसविले. व शहराच्या नावावरूनच नागपूर जिल्हा हे नांव या जिल्ह्यास देण्यात आले. पुढे भोसले घराण्याने नागपूरला आपली राजधानी केली व या शहराचा आणि जिल्ह्याचा विकास केला. सन 1817 मध्ये सिताबडीच्या युद्धात ब्रिटीशांनी भोसले घराण्यावर विजय मिळविला. सन 1853 मध्ये भोसले घराण्याचा -हास होऊन ब्रिटीश राजवटीस सुरुवात झाली. मध्य प्रांत व व-हाड याची राजधानी ब्रिटीशांनी नागपूर येथेच ठेवली. सन 1867 मध्ये ग्रेट इंडियन पेनीनसुला रेल्वे (सध्याची मध्य रेल्वे) मुळे या शहराचा इतर प्रमुख शहरांशी संबंध जोडण्यात आला. त्यामुळे नागपूर शहराच्या आणि जिल्ह्याच्या विकासास गती मिळाली . सन 1947 ला स्वातंत्र्य प्राप्ती नंतर मध्य प्रदेशाची निर्मिती झाली तेव्हा पासून 1956 पर्यंत नागपूर हे राजधानीचे ठिकाण होते. भाषावर प्रांत रचनेनंतर नागपूर जिल्हा द्विभाषिक मुंबई राज्यात समाविष्ट करण्यात आला. त्यामुळे नागपूरच्या राजधानीचे स्वरूप संपुष्टात आले. दिनांक 1 मे, 1960 रोजी महाराष्ट्र राज्याच्या निर्मिती नंतर नागपूर करारानुसार नागपूरला उपराजधानीचे स्थान देण्यात आले. नागपूर हा जिल्हा उत्तर अक्षांश 20. 35 ते 21 .44 व पूर्व रेखांश 78. 15 ते 79. 40 चे दरम्यान पसरलेला आहे. जिल्ह्याचे मुख्यालय नागपूर येथे असून ते भारताचे मध्यवर्ती ठिकाण आहे. जिल्ह्याच्या उत्तरेस मध्यप्रदेशातील छिंदवाडा व शिवनी जिल्हा व पूर्वेस भंडारा, दक्षिणेस चंद्रपूर आणि पश्चिमेस वर्धा जिल्हा आहे.

1.2 क्षेत्रफळ व प्रशासकीय विभाग :-

नागपूर जिल्ह्याचे क्षेत्रफळ 9892 चौ.कि.मी.असून महाराष्ट्राच्या 3.23 टक्के आहे. तालुक्याच्या पुनर्रचनेपूर्वी पूर्ण जिल्हा पांच विभागात विभागलेला होता. त्या पांच विभागांचे मुख्यालय अनुक्रमे नागपूर,काटोल,सावनेर,रामटेक व उमरेड येथे होते. उपविभागीय अधिका-यांकडे त्या त्या उपविभागाची प्रशासकीय जबाबदारी होती. 1 मे,1981 नंतर तालुक्यांची पुनर्रचना करण्यात येऊन एकूण 14 तालुके निर्माण करण्यात आले. नागपूर - शहर हा तालुका सोडल्यास सर्व तालुक्याचे मुख्यालय पंचायत समितीचे जे मुख्यालय होते तेच ठेवण्यात आले.

2001 चे जनगणनेप्रमाणे नागपूर जिल्ह्यात 17 गणना शहरे आहेत. 2001 च्या जनगणनेनुसार एकूण 1874 खेडी असून त्यापैकी 1562 लोकवस्ती असलेली व 312 ओसाड खेडी आहेत. जिल्ह्यामध्ये 778 ग्रामपंचायती असून 10 कृषी उत्पन्न बाजार समित्या आहेत. जिल्ह्यामध्ये 10 नगरपालिका, 1 कटकमंडळ व 1 महानगरपालिका कार्यरत आहे.

1.3 भौगोलिक वैशिष्ट्ये :-

भौगोलिक दृष्ट्या नागपूर जिल्हा साधारणतः तीन विभागामध्ये विभागल्या जातो. उत्तरेकडील टेकड्याचा प्रदेश, पश्चिमेकडील डोंगराळ भाग व कन्हान, वेणा नदीच्या खो-यातील सखल भाग, उत्तरेकडील टेकड्याच्या प्रदेशात पिल्कापार, महादगड, गरमसूर, पिंपरडोह, जामगड, चापेगडी हया प्रमुख टेकड्या असून ईशान्येस अंबागड आहे. रामटेकच्या टेकडीवर प्रसिध्द कालीदास स्मारक उभारण्यात आले आहे. जिल्हयाची समुद्रसपाटीपासून कमीत कमी उंची 274 मी. व जास्तीत जास्त उंची 652 मी. आहे.

1.4 भूगर्भ रचना :-

नागपूर जिल्हयाच्या भूगर्भाची रचना विविध प्रकारच्या खनिजयुक्त खडकापासून तयार झाली आहे. जिल्हयातील कन्हान खो-यात कोळसा, खापा व सावनेर व रामटेक विभागात मंगनीज, भिवापूर व उमरेड तालुक्यामध्ये कच्चे लोखंड, चुनखडी दगड, रामटेक व सावनेर तालुक्यातील कांद्री, पटगोवारी व देवलापार विभागात डोलामाईट दगड फार मोठ्या प्रमाणात आढळून येतो. याशिवाय फेल्सपार, क्वार्टर्स व टंगस्टन ही खनिजे आणि इमारती करिता उपयुक्त असणारे दगड या जिल्हयात सर्वत्र आढळून येतात. एकंदरीत या जिल्हयाची भूगर्भ रचना उपयुक्त खनिजांमुळे अतिशय समृध्द झालेली आहे.

1.5 नद्या :-

जिल्हयाच्या पश्चिम सीमेवरून वर्धा व पूर्व सीमेकडून वैनगंगा नदी वाहते वैनगंगा नदीमुळे भंडारा जिल्हयाची आणि वर्धा नदीमुळे अमरावती जिल्हयाची सीमा निश्चित झालेली आहे. जाम व वेणा हया नद्या वर्धा नदीच्या उपनद्या असून जाम नदी काटोल तालुक्यातून वाहत जाऊन वर्धा नदीस मिळते. वेणा नदी कवडस पठारातून उगम पावून नागपूर तालुक्यातून वाहते. कन्हान नदी सातपुडा पर्वतातून उगमपावून वैनगंगेस मिळते. पंच कोलार आणि नाग नदी हया कन्हान नदीच्या उपनद्या आहेत. कन्हान व पंच नदीपासून नागपूर शहरास पिण्याच्या पाण्याचा पुरवठा होतो. कन्हानच्या खो-यातील जमीन अतिशय सुपीक समजली जाते.

1.6 जमीन व तिचे प्रकार :-

नागपूर जिल्हयात प्रामुख्याने काळी, मोरांड, खरडी व बरडी प्रकारची जमीन आढळून येते मध्यम-काळी जमीन प्रामुख्याने सावनेर व कळमेधूर तालुक्यातील वर्धा नदीच्या खो-यात आणि नागपूर व कामठीचे जवळपास आढळून येते असून कापसाचे उत्पादनाकरिता उपयुक्त समजली जाते. या जिल्हयात मोरांड प्रकारची जमीन सर्वत्र तालुक्यामध्ये आढळून येत असून ज्वारीच्या पिकाकरिता उपयुक्त समजली जाते. खरडी, बरडी जमीन रामटेक तालुक्याचे उत्तरेस व काटोल तालुक्याचे डोंगराळ प्रदेशात आढळून येते.

2. लोकसंख्या

2.1 जनगणना :-

2001 चे जनगणनेप्रमाणे नागपूर जिल्हयाची लोकसंख्या 4067637 असून त्यापैकी 2105314 पुरुष व 1962323 स्त्रिया आहेत. सन 1991 ते 2001 या दशवर्षांमध्ये नागपूर जिल्हयाची लोकसंख्या 23.74 टक्के ने वाढल्याचे आढळते. जिल्हयाच्या एकूण लोकसंख्येपैकी नागपूर शहर तालुक्याची लोकसंख्या 50.45 टक्के, सावनेर तालुका 5.49 टक्के, पारशिवनी तालुका 3.48 टक्के, रामटेक तालुका 3.73 टक्के, मोदा तालुका 3.33 टक्के, कामठी तालुका 5.14 टक्के, कुही तालुका 3.10 टक्के, भिवापूर

तालुका 2.04 टक्के, उमरेड तालुका 3.60 टक्के, नागपूर (ग्रामीण) तालुका 4.90 टक्के, हिंगणा तालुका 4.55 टक्के, काटोल तालुका 3.83 टक्के, नरखेड तालुका 3.52 टक्के, कळमेरु तालुका 2.81 टक्के एवढी आहे.

2.2 लोकसंख्येची घनता (1991) :-

1991 च्या जनगणनेप्रमाणे क्षेत्रफळ व लोकसंख्येच्या दृष्टीने विचार केल्यास नागपूर जिल्ह्याचे क्षेत्रफळ महाराष्ट्र राज्याच्या क्षेत्रफळाच्या 3.23 टक्के आहे. व लोकसंख्या 4.19 टक्के आहे. नागपूर जिल्ह्याकरिता लोकसंख्येची घनता दर चौ.कि.मी. मागे 331 असून हे महाराष्ट्र राज्याकरिता दर चौ.कि.मी. मागे 257 आहे तर भारताचे दर चौ.कि.मी. मागे 267 आहे.

2.3 नागरी व ग्रामीण लोकसंख्येचे प्रमाण :-

2001 च्या जनगणनेप्रमाणे जिल्ह्याच्या एकूण लोकसंख्येपैकी नागरी भागामध्ये 64.25 टक्के व ग्रामीण भागामध्ये 35.74 टक्के लोक वास्तव्य करीत आहेत. जिल्ह्याची नागरी लोकसंख्या 2613751 असून त्यापैकी एक ट्या नागपूर शहरात 2055066 एवढे लोक वास्तव्य करीत आहेत. म्हणजेच जिल्ह्यातील एकूण नागरी लोकसंख्येपैकी 79 टक्के लोकसंख्या नागपूर शहरामध्ये व उर्वरित 21 टक्के लोकसंख्या कामठी, कामठी कटकमंडळ, काटोल, नरखेड, मोवाड,सावनेर,खापा,कळमेरु, मोहपा, रामटेक,उमरेड, डिगडोह, वाडी, चिचोली, वलणी, मनसर, हिंगणा, सिल्लेवाडा, कन्हान(पिंपरी) टेकाडी, कांद्री, महादूला, कोराडी, तोतलाडोह, वानाडोंगरी, निलडोह,येरखेडा अशा सत्तावीस नागरी विभागात विभागल्या गेली आहे.

2.4 लोकसंख्येतील स्त्री - पुरुष प्रमाण :-

जिल्ह्यात दर हजार पुरुषांमागे स्त्रियांचे प्रमाण 2001 च्या जनगणनेप्रमाणे 932 असून महाराष्ट्राच्या 922 च्या तुलनेत हे प्रमाण जास्त आहे. ग्रामीण भागात हे प्रमाण 935 असून नागरी भागात हे प्रमाण 931 आहे.

2.5 अनुसुचित जाती व जाती (1991) :-

जिल्ह्यातील एकूण लोकसंख्येत अनुसुचित जातीचे नवबौध्दासह प्रमाण 18.53 टक्के असून अनुसुचित जमातीचे प्रमाण 11.93 टक्के आहे. हेच प्रमाण राज्याकरिता अनुक्रमे 11.09 व 9.27 टक्के आहे.

2.6 लोकसंख्येची वयोगटात वितरण :-

1991 च्या जनगणनेप्रमाणे नागपूर जिल्ह्यामध्ये 0 ते 14 या वयोगटात 1112837, 15 ते 19 या वयोगटात 336856, 20 ते 24 या वयोगटात 333674, 25 ते 29 या वयोगटात 281218, 30 ते 34 या वयोगटात 236696, 35 ते 39 या वयोगटात 211715, 40 ते 49 या वयोगटात 314992, 50 ते 59 या वयोगटात 214938 व 60 वर्षांपेक्षा अधिक या वयोगटात 234283 लोकसंख्या आहे. वय अनिर्देशित लोकसंख्या 10860 इतकी आहे.

2.7 साक्षरता (ग्रामीण व नागरी) :-

2001 च्या जनगणनेप्रमाणे एकूण लोकांख्येपैकी 84.03 टक्के लोकसंख्या साक्षर असून ग्रामीण भागात 75.58 टक्के व नागरी भागात 88.65 टक्के आहे. साक्षरतेचे स्त्री व पुरुष यांचेसाठी प्रमाण अनुक्रमे 77.42 व 90.18 टक्के आहे.

2.8 वापरातील निवासी घरांची व कुटुंबांची संख्या :-

2001 च्या जनगणनेनुसार जिल्हयातील एकूण कुटुंबांची संख्या 838599 एवढी असून त्यापैकी 314359 ग्रामीण भागात व 524240 नागरी भागात आहेत. एकूण कुटुंबांच्या संख्येत बेघर कुटुंबाचा समावेश असून त्यात संस्था कुटुंबाचा समावेश नाही. 1991 नुसार एकूण निवासी घरांची संख्या 773170 एवढी असून ग्रामीण भागात 313700 व नागरी भागात 459470 घरे आहेत.

2.9 जिल्हा उत्पन्न अंदाज व दरडोई उत्पन्न :-

जिल्हास्तरावरिल उत्पन्नाचे अचूक अंदाज करण्यासाठी प्रदेशाला संचयित होणारे उत्पन्न ही संकल्पना वापरणे योग्य असले तरी, जिल्हा स्तरावरिल आर्थिक उलाढालीचा परिणाम जिल्हयापुरताच मर्यादित राहात नसल्यामुळे संबंधित जिल्हयाला बाहेरून प्राप्त होणारे व संबंधित जिल्हातून बाहेर जाणा-या उत्पन्नाचे मोजमाप करणे शक्य नसल्याने सदर पध्दतीचा वापर करता येत नाही. त्यामुळे उत्पन्न स्रोत पध्दती (Income originating approach) या संकल्पनेचा अवलंब करून जिल्हा स्तरावरिल उत्पन्नाचे अंदाज तयार करण्यात आलेले आहेत.

जिल्हा उत्पन्नाचे अंदाज तयार करण्याकरिता लागणारी मुलभूत माहिती अजूनही समाधानकारक रित्या उपलब्ध नाही. प्राथमिक क्षेत्राकरिता बहुतांश आकडेवारी उपलब्ध आहे. मात्र इतर क्षेत्राकरिता आकडेवारी अतिशय अल्पशा प्रमाणात उपलब्ध आहे. ज्या क्षेत्राकरिता जिल्हास्तरावरिल आकडेवारी उपलब्ध नाही त्या क्षेत्राकरिता जिल्हावार अनुरूप असे निर्देशांक वापरून त्या आधारे राज्यस्तरावरिल उत्पन्नाची जिल्हयामध्ये विभागणी करण्यात आलेली आहे.

आकडेवारीचा उपलब्धतेचा अभाव अनुरूप निर्देशांकांचा वापर तसेच पध्दती मधील अंतर्भूत उणिवा या सर्वांमुळे जिल्हा स्तराचे अचूक अंदाज बांधण्यामध्ये मर्यादा येत असल्याने हे अंदाज ढोबळ मानाने जिल्हयातील उत्पन्नाची पातळी आजमाविण्याकरिता वापरावेत.

जिल्हयाचे नियोजनाकरिता जिल्हा उत्पन्नाची अत्यंत आवश्यकता असल्याने जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन या वार्षिक प्रकाशनात नागपूर जिल्हयाचे जिल्हा उत्पन्न अंदाज सन 2003-2004 व 2004-2005 प्रकाशित करण्यात येत आहे. सर्वसाधारणपणे अर्थव्यवस्थेच्या 15 क्षेत्रांचे चालू व स्थिर किंमतीनुसार जिल्हा उत्पन्नाचे अंदाज तयार करण्यात आले आहेत. त्या करिता आवश्यक ती माहिती जिल्हा व राज्य पातळीवरून एकत्रित करण्यात आली असून अर्थव्यवस्थेतील ज्या क्षेत्रातील माहिती जिल्हा पातळीवर स्वतंत्रपणे उपलब्ध होवू शकत नाही अशा प्रकारची माहिती राज्य पातळीवर एकत्रितपणे उपलब्ध करून घेण्यात आली आणि संबंधित जिल्हयांचा वाटा अंदाजित करण्यात आलेला आहे.

जिल्हा उत्पन्न अंदाज तयार करतांना आर्थिक उत्पादन क्षेत्राचे 1) प्राथमिक 2) दुय्यम व 3) तृतीय क्षेत्र यानुसार तीन क्षेत्रात विभाजन करून त्यानुसार उत्पन्न विचारात घेण्यात आले.

2.9.1 चालू किंमतीनुसार जिल्हा उत्पन्न :-

नागपूर जिल्हयाचे सर्व क्षेत्रातील चालू किंमतीनुसार सन 2004-2005 चे स्थूल जिल्हा उत्पन्न रू. 159158239 असून स्थूल दरडोई जिल्हा उत्पन्न रू. 37645 आहे. त्याच प्रमाणे निव्वळ जिल्हा उत्पन्न रू. 142482667 असून निव्वळ दरडोई जिल्हा उत्पन्न रू. 33700 आहे. चालू किंमतीनुसार जिल्हयाचे स्थूल उत्पन्न राज्य उत्पन्नाचा 4.85 टक्के व निव्वळ राज्य उत्पन्न राज्य उत्पन्नाचा 4.90 टक्के आहे.

चालू किंमतीनुसार जिल्हयाचा स्थूल उत्पन्नाचा 15.95 टक्के प्राथमिक क्षेत्रातून 25.37 टक्के द्वितीय क्षेत्रातून व उर्वरित 58.67 टक्के तृतीय क्षेत्रातून प्राप्त झाले आहे.

2.9.2 स्थिर किंमतीनुसार जिल्हा उत्पन्न :-

नागपूर जिल्हयाचे सर्व क्षेत्रातील स्थिर किंमतीनुसार सन 2004-2005 स्थूल जिल्हा उत्पन्न रू. 91097711 असून स्थूल दरडोई जिल्हा उत्पन्न रू. 21547 आहे. त्याच प्रमाणे निव्वळ जिल्हा उत्पन्न रू. 81046670 असून निव्वळ दरडोई जिल्हा उत्पन्न रू. 19169 आहे. स्थिर किंमतीनुसार जिल्हयाचे स्थूल उत्पन्न राज्य उत्पन्नाच्या 4.74 टक्के व निव्वळ राज्य उत्पन्न राज्य उत्पन्नाच्या 4.80 टक्के आहे.

स्थिर किंमतीनुसार जिल्हयाच्या स्थूल उत्पन्नाचा 14.83 टक्के प्राथमिक क्षेत्रातून 29.17 टक्के द्वितीय क्षेत्रातून व उर्वरित 59.29 टक्के तृतीय प्राप्त झाले आहे.

3. वने

3.1 जिल्हयातील एकूण वनक्षेत्र :-

2004-2005 वर्षासाठी जिल्हयातील एकूण अस्थायी वनक्षेत्र 2538 चौ.कि.मी. असून ते जिल्हयाच्या एकूण क्षेत्राच्या 25.29 टक्के आहे. या जिल्हयातील बहुतांश वनभाग रामटेक तालुक्यातील पेंच नदीच्या दोन्ही किनाऱ्यावर सातपुडा टेकड्याच्या पायथ्याशी आहे. तसेच काटोल तालुक्याचा पश्चिम भाग, नरखेड, उमरेड, कुही, हिगणा आणि भिवापूर या तहसिलीमध्ये कमी अधिक प्रमाणात वनक्षेत्र आहे. एकूण वनक्षेत्राची राखीव सुरक्षित व अवर्गीकृत अशा तीन भागांमध्ये विभागणी करण्यात येते. त्यापैकी 144 चौ.कि.मी. (5.67 टक्के) अवर्गीकृत क्षेत्र हे महसूल विभागाच्या देखरेखीखाली येते. आणि 2394 चौ.कि.मी. (94.33 टक्के) राखीव वनक्षेत्र वनविभागाच्या देखरेखीखाली येते. एकूण वनव्याप्त क्षेत्राच्या मानाने राखीव वनक्षेत्र 56 टक्के, संरक्षित वनक्षेत्र 33 टक्के व अवर्गीकृत वनक्षेत्र 11 टक्के एवढे आहे. वनविभागाचे राखीव वनक्षेत्रात महाराष्ट्र वनविकास महामंडळाकडे हस्तांतरित करण्यास आलेल्या वनक्षेत्राचा अंतिम विवरण आलेला आहे.

3.2 वनोत्पादन :-

रामटेक, सावनर, हिगणा, नरखेड, भिवापूर व कुही या परिक्षेत्रामध्ये उत्तम दर्जाची सागवानी झाडांची वने आढळून येतात. सागवानी झाडासोबतच या जिल्हयामध्ये सालई, धावडा, खेर, बांबू, पळस व तेंदू या जातीची झाडे आढळून येतात. मुख्य व गौण वनोत्पादनापासून 2004-2005 या वर्षामध्ये 62525 हजार रुपये एवढे उत्पन्न झाले.

4. कृषी

4.1 जमीनीचा वापर :-

2002-2003 वर्षात जिल्ह्यातील एकूण भौगोलिक क्षेत्र 986 हजार हेक्टर होते. त्यापैकी 56.11 टक्के क्षेत्र लागवडीलायक असून 5.59 टक्के क्षेत्र कायम गुरे चरण व इतर चरायची जमीन याखालील होते. तसेच 12.19 टक्के क्षेत्र शेतीकरिता उपयुक्त नसलेले क्षेत्र होते. 1998-99 वर्षामध्ये 652 हजार हेक्टर लागवडीलायक क्षेत्रापैकी 534 हजार हेक्टर क्षेत्र निव्वळ पिकाखालील क्षेत्र असून ते एकूण क्षेत्राच्या 81.90 टक्के एवढे होते व दुबार पिकाखालील क्षेत्र निव्वळ पिकाखालील क्षेत्राच्या 27.37 टक्के होते.

4.2 वहित धारण जमीनीची संख्या, त्यांचे क्षेत्रफळ आणि वर्गीकरण :-

वहिताखालील जमीन धारणाचे गटाप्रमाणे भूधारकांची व क्षेत्रांची टक्केवारी खालील प्रमाणे होती.

अ.क्र.	धारणगट हेक्टर	भूधार (टक्केवारी)		क्षेत्र (टक्केवारी)	
		1985-86	1990-91	1985-86	1990-91
1	2 पर्यंत	46	53	18	23
2	2 ते 5	37	34	36	40
3	5 ते 10	14	11	31	26
4	10 ते 20	3	2	13	9
5	20 व त्यापेक्षा जास्त	-	-	2	2

1990-91 चे कृषी गणनेचे अस्थायी आकडेवारीनुसार एकूण भूधारकांपैकी 96.18 टक्के वैयक्तिक भूधारक, 3.62 टक्के संयुक्त धारक, व 0.20 टक्के संस्थांचे धारक होते. 1985-86 च्या तुलनेत 1990-91 वर्षी 2 हेक्टर पर्यंतच्या भूधारकांच्या संख्येत 15 टक्क्यांनी वाढ झालेली आहे. मात्र इतर गटात घट आढळते. तसेच क्षेत्रफळाचे बाबतीत 2 हेक्टर पर्यंतच्या गटात 28 टक्के आणि 2 ते 5 पर्यंतच्या गटात 11 टक्के वाढ झालेली आहे. परंतु इतर गटात घटचा झालेली आहे.

4.3 पीक पध्दती :-

1998-99 वर्षात जिल्ह्यातील एकूण पिकाखालील 680400 हेक्टर क्षेत्रापैकी अन्नधान्ये पिकाखालील 276600 हेक्टर क्षेत्र म्हणजेच 40.65 टक्के एवढे होते. अन्नधान्ये पिकापैकी सर्वात जास्त क्षेत्र ज्वारी पिकाखाली म्हणजे 27.77 टक्के होते. डाळी वर्गीय पिकाखालील 38.18 गव्हाखालील 22.38 टक्के, धानाखालील 11.50 टक्के इतके होते. तसेच एकूण पिकाखालील क्षेत्रापैकी कापूस याखाली 11.11 टक्के, फळे व भाजीपाला या पिकाखाली 6.76 टक्के व गळीताचे पिकाखालील क्षेत्र 39.17 टक्के होते.

मुख्य पिकांचे दर हेक्टरी उत्पादन :-

जिल्ह्यामध्ये ज्वारी, गहू, घान, कापूस, हरभरा, तूर, शेंगदाण, जवस, तीळ, मिरची व संत्री ही महत्वाची पिके होत. सन 2004-2005 मध्ये ज्वारीचे एकूण उत्पादन 31600 मे. टन गहू, 34700 मे. टन तांदूळ, 41600 मे. टन, तूर 28800 मे. टन, हरभरा 48100 मे. टन, भूईमूग 52200 मे. टन, जवस 500 मे. टन, मिरची 310000 मे. टन, व हळद 9500 मे. टन होते. तसेच कापसाचे एकूण उत्पादन 104300 गासडी एवढे होते.

4.4 रासायनिक खताचे वाटप :-

जिल्ह्यात सन 2004-2005 मध्ये 144332 मे. टन रासायनिक खताचे वाटप करण्यात आले. 2003-2004 च्या तुलनेत 2004-2005 मध्ये रासायनिक खताचे वाटपात जवळजवळ 1.06 टक्क्याने घट झालेली दिसून येते.

4.5 पीक संवर्धन :-

पीक संवर्धन मोहिमेअंतर्गत जिल्ह्यातील शेतक-यांना विशेष अन्नधान्य उत्पादन कार्यक्रमांतर्गत भात बिगणाचे वाटप केल्या जाते. या योजनेअंतर्गत बिगर आदिवासी योजनेअंतर्गत 27.12 लाख रुपये खर्च करण्यात आले. फलोत्पादन विकासाकरिता बिगर आदिवासी व आदिवासी योजना तसेच विशेष घटक योजना मिळून एकंदर 4.60 लाख रुपये खर्च करण्यात आले. त्यात गावठी रोपे बोरे, आंबा व काजू झाडांचे वाटप सुधारित जातीत रूपांतर करण्यासाठी कलमा व वाटप करण्यात आली. तसेच अल्प भूधारक सिमांतीक शेतक-यांना फलोत्पादनाच्या विकासासाठी भांडवल अनुदान योजनाही राबविण्यात आली.

4.6 जमीन सुधारणा :-

विभागीय मृदसंधारण अधिकारी, नागपूर यांचेमार्फत जमीन विकासाची कामे केल्या जातात. जमिनीला बांध घालणे, व उतारावर स्मतल घालणे इत्यादी उपायाद्वारे जमिनीचा विकास करण्यात येतो. कामावरील खर्च हा रोजगार हमी योजनेतून केल्या जातो. सन 2004-2005 मध्ये रोजगार हमी योजनेअंतर्गत 241.69 लाख रुपये खर्च करण्यात आले. तसेच विशेष घटक योजनेअंतर्गत जिल्हा कृषी अधिका-यांमार्फत निवडक अनुसूचित जातीच्या व नवबोध शेतक-यांना जमीन सुधारणेकरिता अर्थसहाय्य देण्यात येते. ओलिताच्या सोनीची उजळवण्या वाटविण्याकरिता शेतक-यांना विहीरी बांधण्यासाठी जिल्ह्यांतील भूविकास अधिका-यांमार्फत कर्जाचे वाटप करण्यात येते.

4.7 इतर विकास कार्यक्रमां :-

कृषी विकासाच्या दृष्ट्या जिल्हा वार्षिक योजनेअंतर्गत निरनिराळे कार्यक्रम राबविले जातात. उदा (1) तालुका बीजगुणन क्षेत्राचा विकास (2) एकात्मिक भात विकास कार्यक्रम (3) कडधान्य व तेलबिया उत्पादन कार्यक्रम फलोत्पादन कार्यक्रमांतर्गत खालील विकासाच्या योजना राबविण्यात येतात. (1) बागायती रोपमळयांचे बळकटीकरण (2) गावठी बोर व आंब्याच्या झाडांचे पुनरुज्जीवन व ग्रामपंचायतींना आंब्याच्या झाडांच्या नुननीकरणासाठी प्रोत्साहन सहाय्य योजना.

पीक संवर्धन व फलोत्पादन या योजनेअंतर्गत बिगर आदिवासी व आदिवासी योजनेअंतर्गत नागपूर जिल्ह्यामध्ये सन 2004-2005 वर्षाकरिता अनुक्रमे 76.57 व 3.63 लाख रुपये खर्च करण्यात आले. तसेच मृद व जलसंधारण या योजनेअंतर्गत 5.59 लाख रुपये खर्च करण्यात आला.

5. जलसिंचन

5.1 जलसिंचनाची कामे :-

जिल्हयाचा कृषी विषयक उत्कर्ष साधण्यासाठी व सर्वसाधारण आर्थिक सुस्थितीसाठी सिंचन क्षमता वाढविणे ही एक महत्वाची बाब होय. जिल्हयामध्ये विहीरी लहान पाटबंधारे, मध्यम प्रकल्प, मोठे प्रकल्प व उपसा सिंचन योजना याद्वारे तसेच नदी, झाल्यावर पंप बसवून सिंचन केल्या जाते. जिल्हयामध्ये सन 1998-99 मध्ये एकूण निव्वळ पिकाखालील क्षेत्रापैकी फक्त 23.15 टक्के हेक्टर क्षेत्र निव्वळ ओलिताखाली होते. सन 1998-99 मध्ये जिल्हयात एकूण सिंचन विहीरींची संख्या 53646 एवढी होती. पैकी 37973 विहीरी फक्त जागायतीसाठी उपयोगात आणल्या गेल्या.

5.2 निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे क्षेत्र:-

सन 1998-99 मध्ये एकूण ओलिताचे क्षेत्रापैकी तृण धान्ये 47.36 टक्के, कडधान्ये 7.27 टक्के, उस 0.54 टक्के, मिरची व मसाल्याचे पदार्थ 9.01 टक्के, फळे व भाजीपाला 30.91 टक्के, कापूस 0.20 टक्के, गळीताची पिके 4.51 टक्के, ओलित करण्यात आले.

5.3 सिंचन क्षेत्र :-

जिल्हयामध्ये सन 1998-99 मध्ये निव्वळ भिजणारे क्षेत्र 123640 हेक्टर एवढे होते. पैकी विहीरीद्वारे 71015 हेक्टर आणि तळी व कालवे याद्वारे 52625 हेक्टर क्षेत्राचे सिंचन करण्यात आले.

5.4 सिंचन प्रकल्प:-

नागपूर जिल्हयातील पूर्ण झालेल्या सिंचन प्रकल्पाचे एकूण लाभक्षेत्र 256755 हेक्टर असून 2002-2003 या वर्षामध्ये ओलिताखाली असलेले एकूण क्षेत्र 80515 हेक्टर म्हणजेच 31.36 टक्के इतके होते.

6. पशुसंवर्धन व पशुवैद्यकीय सेवा

6.1 पशुधन:-

नागपूर जिल्हयामध्ये 2003 च्या पशुगणनेप्रमाणे एकूण पशुधनाची संख्या 982987 एवढी आहे. हीच पशुगणनेची संख्या 1997 मध्ये 1098323 एवढी होती. 2003 च्या पशुगणनेप्रमाणे एकूण पशुधनापैकी गायी व बैल 54.43 टक्के, म्हशी, रेडे 6.75 टक्के, मेंढया, बकरे 30.23 टक्के, व इतर पशुधन 8.52 टक्के आढळून येते. 1997 ते 2003 वर्षांचे काळात पशुधनाची संख्या 10.50 टक्क्यांनी वाढ झाल्याचे आढळून येते. तर कुक्कुटांची संख्या 9.54 टक्क्यांनी घट झाल्याचे आढळून येते. शेतीला जोडधंदा म्हणून विस्तृत प्रमाणात प्रामाण भागात कुक्कुट पालनाचा व्यवसाय करण्यात येतो. 2003 च्या पशुगणनेप्रमाणे दर चौ.कि.मी. मागे पशुधनाची घनता 11 आढळून येते.

6.2 पशु उत्पादन व दुग्ध उत्पादन :-

नागपूर जिल्हयामध्ये शेतीला जोडधंदा म्हणून दुग्ध व्यवसाय केला जातो. 2004-2005 या वर्षात नागपूर जिल्हयात 6722570 लिटर दुग्धाचे उत्पादन झाले, असल्याचे आढळून येते. म्हणजेच प्रति दिन सरासरी 18418 लिटर दुग्ध गोळा करण्यात येते.

6.3 पशुवैद्यकीय सेवा :-

नागपूर जिल्ह्यामध्ये 1 पशुवैद्यकीय सर्वचिकित्सालय, 171 दवाखाने (राज्य व स्थानिक) ह्याशिवाय 2 फिरते पशुरोग निंत्रण पथक 1 दक्षता पथक, व 2 फिरते पशुवैद्यकीय दवाखाने आहेत. कृत्रिम गर्भधारणेकरीता जिल्ह्यामध्ये 98 कृत्रिम रेतन व उपकेंद्रे आहेत.

6.4 पशुधन विकासाचे कार्यक्रमाः :-

पशुधन विकासाकरिता जिल्हा योजनेअंतर्गत खालील महत्वाचे कार्यक्रम राबविले जातात.

1) पशुवैद्यकीय दवाखाना व पशु प्रथमोपचार केंद्र बांधणे 2) तोंडाचे व पायाचे रोगावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी अर्थसहाय्य 3) मधवता अंडी उत्रविण्याकरिता यंत्रे खरेदी व निवासी व बिगर निवासी इमारतीचे बांधकाम 4) आधारभूत कामकेंद्राची/विभागीय कृत्रिम रेतन केंद्राची स्थापना 5) संकरीता कालवडी जोपासण्याकरिता सहाय्य 6) अनुसूचित जाती व दुर्बल घटकासाठी बदकांच्या पिलांचे गट वाटप इ. तसेच दुग्ध व्यवसाय विकासाकरिता अ) दुग्ध उत्पादक/दुग्ध व्यवसाय विकास संस्था/संघ महासंघ यांना व्यवसाय स्थापण्यासाठी आर्थिक सहाय्य ब) भाकड-गाभण म्हशींची पुरवठा (वाहतूक व खाद्य अनुदानासह) क) देशी गायींचे वाटप ड) मुंबईच्या तबेल्यातील 1 वर्ष वयाच्या उच्च पैदास क्षमतेच्या पारड्यांना पुरवठा इ. योजना राबविण्यात येतात.

2004-2005 या वर्षात पशुसंवर्धन विभागाद्वारे जिल्हा योजनेअंतर्गत (आदिवासी व बिगर आदिवासींसाठी)-4.07 लाख रुपये खर्च करण्यात आले.

7 मत्स्यव्यवसाय

7.1 मत्स्योत्पादन :-

नागपूर जिल्ह्यामध्ये एकूण 15037 हेक्टर क्षेत्र मत्स्योत्पादनासाठी अनुकूल आहे. याशिवाय 650 कि.मी. लांबीचे नदीचे पात्र देखील मत्स्यव्यवसायासाठी अनुकूल आहे. जिल्ह्यामध्ये साधारणतः मरळ, कतला, मगर, कटवा, पोष्टी, कालस, झिंगा इत्यादी प्रकारचे मासे आढळून येतात. सन 2004-2005 मध्ये मत्स्यव्यवसायासाठी उपयोगात आणलेल्या 15037 हेक्टर क्षेत्रापासून 7720 मेटन भूजल मत्स्योत्पादन घेण्यात आले. त्याचे एकूण मूल्य 2025.00 लाख रुपये एवढे आहे. तसेच मत्स्यबीज उत्पादन केंद्रांना मत्स्यव्यवसायासाठी 266 लाख मत्स्यबीजे पुरविण्यात आली. 2003 च्या पशुगणनेनुसार मासेमारी व्यवसायात गुंतलेलेल्यांची लोकसंख्या 8724 इतकी असल्याचे दिसून येते.

7.2 मत्स्य विकास उत्पादनाचे कार्यक्रमाः :-

नागपूर जिल्ह्यामध्ये मत्स्यव्यवसायाचा विकास करण्याकरिता जिल्हा योजनेअंतर्गत खालील प्रमाणे कार्यक्रम राबविण्यात येत आहे.

1. मत्स्यबीज उत्पादन केंद्राची स्थापना
2. अवरुध्द पाण्यातील मत्स्य संवर्धन
3. मच्छीमार युवकांना प्रशिक्षण
4. मत्स्यव्यवसाय विकास संस्था स्थापन करणे

तसेच इतरही महत्वाच्या योजना राबविण्यात येतात. सन 2004-2005 मध्ये मत्स्योत्पादन कार्यक्रमांतर्गत बिगर आदिवासी व आदिवासी उपयोजनेअंतर्गत एकूण 7.83 लाख रुपये खर्च करण्यात आले.

8 विद्युत

8.1 विद्युतीकरण :-

2001 चे जनगणनेनुसार नागपूर जिल्ह्यामध्ये 1562 वस्ती असलेली व 312 ओसाड अशी एकूण 1874 गावे आणि 23 शहरे आहेत. मार्च, 1987 पर्यंत सर्व गावांचे व शहरांचे महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळाद्वारे विद्युतीकरण पूर्ण करण्यात आले आहे. म्हणजेच तेव्हा पासून नागपूर जिल्ह्यामध्ये 100 टक्के विद्युतीकरण झाले आहे.

8.2 विद्युतीकरण केलेले शेतीचे पंप:-

जिल्ह्यामध्ये 31 मार्च, 2003 पर्यंत महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळामार्फत एकूण 30920 शेतीचे पंपाना वीज पुरवठा करण्यात आला.

8.3 वीजेचा वापर:-

2004-2005 मध्ये 1421904 हजार कि.वॅट तास वीजेचा वापर करण्यात आला. त्यापैकी घरगुती वापरासाठी 11.25 टक्के, व्यापारी कामासाठी व लघुशुद्धीसाठी 2.17 टक्के, औद्योगिक वापरासाठी 60.90 टक्के, सार्वजनिक दिवाबत्तीसाठी 1.05 टक्के, कृषीकामाकरिता 11.13 टक्के व इतर कामाकरिता 13.57 टक्के विद्युत वापर करण्यात आला. तसेच जिल्ह्यामध्ये 724429 विद्युत संवर्धने (कनेक्शन्स) दिल्या गेलेले आहेत. यावरून असे आढळून येते की, मागील वर्षाच्या तुलनेत 2003-2004 या वर्षात वीजेच्या वापरात 53.43 टक्के घट व संबंधनात 11.61 टक्के नी घट झालेली आहे.

8.4 विद्युत उत्पादन केंद्रे :-

नागपूर जिल्ह्यामध्ये खापरखेडा व कोराडी याठिकाणी कोळशाच्या सहाय्याने विद्युत निर्मिती केली जाते. तसेच पॅच प्रकल्पापासून जलविद्युत निर्माण केली जाते.

9. खाणकाम व उद्योग

9.1 खनिज उत्पादने :-

नागपूर जिल्हा खनिजाचे बाबतीत समृद्ध आहे. जिल्ह्यामध्ये आढळणारी महत्वाची खनिजे म्हणजे कोळसा, मॅंगनीज, डोलामाईट व चुन्याचे दगड, पांढरी माती व लोखंड ही होत. मॅंगनीज या खनिजाचे साठे मुख्यत्वे करून नागपूर व भंडारा जिल्ह्यामध्ये असल्यामुळे मॅंगनीज उत्पादनाचे बाबतीत नागपूर जिल्ह्याला भारतामध्ये महत्वाचे स्थान प्राप्त झालेले आहे. कच्चे लोखंड भिवापूर तालुक्यामध्ये भिवापूर नजीक 3 कि.मी. परिसरामध्ये आढळून येते. तेथील दगडामध्ये 55 ते 58 टक्के लोखंडाचे प्रमाण असल्याबाबतचे अनुमान काढण्यात आलेले आहे. चुन्याचे दगड सावनेर, पारशिवनी व रामटेक तालुक्यामध्ये आढळून येतात. अश्रक आणि टंगस्टन हे देखील नागपूर जिल्ह्यामध्ये आढळून येतात. अत्यंत महत्वाचे म्हणजे झुमारती बांधकामाच्या उपयोगात वापरल्या जाणारी कन्हान नदीतील रेंती उत्कृष्ट

दर्जाची समजल्या जाते. या रेतीचा साठी नागपूर जिल्हयामध्ये भरपूर प्रमाणात आढळून येतो. इतर खनिजात पीगमेंट, फेल्सपार, क्वॉर्ट्ज, टंगस्टन, अँटीमनी व इमारतीस उपयुक्त दगड नागपूर जिल्हयामध्ये थोड्याफार प्रमाणात आढळून येतो.

9.2 उद्योग व कामगार:-

नागपूर हे शहर महाराष्ट्रातील इतर औद्योगिक शहरापैकी एक होय. जिल्हयामध्ये औद्योगिकरण प्रामुख्याने नागरी भागातच आढळून येते. जिल्हयामध्ये प्रामुख्याने आढळणारे उद्योग म्हणजे कापसापासून सरकी काढणे व गासंड्या काढणे, सुतगिरणी, लाकूड कटाई, कापड गिरण्या, पेपर व स्ट्रॉबोर्ड तयार करणे, रसायने व रासायनिक पदार्थ, फेरोमॅगनेज, प्रकाशनासंबंधी उद्योग, औषधी कारखाने, यंत्रसामुग्री, तांत्रिक अवजारे व सुटे भाग, मुलत धातू व मिश्र धातू, रबर, प्लास्टिक वगैरे हे होत. जिल्हयात नोंदणीकृत कारखान्यांची संख्या 2000 मध्ये 1738 होती. व 1000 चालू कारखान्यामध्ये 38229 कामगारांना रोजगार उपलब्ध करून देण्यात आला.

9.3 औद्योगिक वसाहत:-

जिल्हयामध्ये उद्योगाचे विकासाकरिता महाराष्ट्र राज्य औद्योगिक विकास महामंडळामार्फत नागपूर पासून 8 कि.मी. अंतरावर हिंणगा येथे औद्योगिक वसाहत स्थापन करण्यात आली आहे. त्याचे एकूण क्षेत्र 746.65 हेक्टर क्षेत्रात औद्योगिक वसाहत स्थापन करण्यात आली आहे.

9.4 बुटीबोरी औद्योगिक वसाहत:-

नागपूर विभागात नागपूर पासून 30 कि.मी. अंतरावर हैद्राबादकडे जाणा-या महामार्गावर बुटीबोरी येथे 2500 हेक्टर जागेवर औद्योगिक वसाहत उभारल्या गेली आहे.

कायमस्वरुपी पाण्याच्या सोयीसाठी चडगांव व नांद धरणातून तसेच कृष्णा नदीतून पाणी देण्यात येत आहे. 11200 चौ.कि.मी. जागा दूरध्वनी केंद्रासाठी मंजूर केली असून या केंद्राची क्षमता 1400 लाईन्स एवढी आहे. ऑप्टिकल फायबर या नव नतम तंत्रज्ञानावर आधारित असल्यामुळे देश-विदेशाच्या संपर्कासाठी त्याचा फायदा होईल. औद्योगिक वसाहतीपासून विमानतळ केवळ 22 कि.मी. अंतरावर आहे. त्याचेही विस्तारीकरण होत आहे. सध्या औद्योगिक वसाहतीत येणा-या उद्योगात निर्यात प्रमुख उद्योगही असल्यामुळे त्यांच्या सोयीसाठी कंन्टेनर कॉर्पोरेशन. मार्फत डेपो उभारण्यात आला असून निर्यात फोन सुरु करण्यात आले आहेत. उद्योजकांना वित्तीय सहाय्य पुरविण्यासाठी 2 राष्ट्रीयकृत बँकानी येथे शाखा उघडल्या असून त्यातील एक औद्योगिक बँकेची शाखा आहे.

वरील विवेचनावरून असे दिसले की, बुटीबोरी येथील औद्योगिक वसाहतीमुळे नागपूर विभागातील इतर जिल्हयातील लोकांना रोजगार मिळेल व अनेक पुरक उद्योग येथे सुरु होऊ शकतील.

9.5 सुशिक्षित बेरोजगारांसाठी नवीन बीज भांडवल योजना:-

सुशिक्षित बेरोजगारांना स्वतःचा छोटा उद्योग किंवा व्यवसायामधून स्वयंरोजगारांसाठी प्रवृत्त करण्यासाठी पुर्वीच्या योजनेत कांही ठळक फेरबदल करून अधिक व्यापक पध्दतीने नवीन बीज भांडवल योजना 1 ऑक्टोबर, 1993 पासून लागू करण्यात आली आहे. यासाठी 18 ते 50 वयोगटातील किमान 7 वी पास व्यक्ती किंवा समूह यांना प्रकल्प किंमतीच्या 15 टक्के पर्यंत, जास्तीत जास्त 1.50 लाख रुपये

किंवा आर्थिक दुर्बल किंवा अ.जा. जमातीपैकी 1 लाख रुपयापर्यंत प्रकल्प किंमत असल्यास 20 टक्के व 22.5 टक्के पर्यंत मदत मिळू शकते. सदर रक्कम दरसाल 10 टक्के व्याजदराने असून पूढील 7 वर्षांत परतफेड करावयाची आहे. ही योजना पूर्णपणे जिल्हा उद्योग केंद्रामार्फत राबविण्यात येत आहे.

10. वाहतूक व दळणवळण

10.1 लोहमार्ग :-

नागपूर जिल्ह्यामध्ये एकेरी, दुहेरी व नॅरोगेज लोहमार्गाची लांबी अनुक्रमे 68.05, 178.94 व 133.07 कि.मी. आहे. नागपूर शहर हे भारताचे मध्यवर्ती ठिकाण असून ते दिल्ली, मद्रास, मुंबई व कलकत्ता इ. प्रमुख शहरांना लोहमार्गाने जोडलेले आहे. नागपूर जिल्ह्यामध्ये महत्वाच्या रेल्वेमार्गाने विद्युतीकरण पूर्ण करण्यात आले असून सर्व प्रवासी गाड्या विद्युत इंजिनाद्वारे धावू लागलेल्या आहेत.

10.2 रस्त्यांची लांबी :-

जिल्ह्यामध्ये मार्च 2005 पर्यंत 5345 कि.मी. लांबीच्या रस्त्याचे काम ग्रामीण भागात व 2380 कि.मी. लांबीच्या रस्त्याचे काम नगरपरिषदेच्या हद्दीत पूर्ण करण्यात आले.

10.3 नोंदणी करण्यात आलेली वाहने :-

जिल्ह्यामध्ये निरनिराळ्या प्रकारच्या नोंदणी झालेल्या मोटार वाहनांची संख्या मार्च, 2005 अखेर 770372 एवढी आहे. त्यात 84 टक्के दुचाकी वाहने असून 95 टक्के प्रवासी वाहने आहेत व 5 टक्के मालवाहतूक वाहने आहेत. मागील वर्षाच्या तुलनेत नोंदणी केलेल्या वाहनात चालू वर्षी 7.68 टक्क्यांनी वाढ झालेली आढळते.

10.4 टपाल व तार कार्यालये :-

जिल्ह्यामध्ये मार्च, 2005 अखेर 353 टपाल कार्यालये व 93 तार कार्यालये कार्यरत आहेत. दरलाख लोकसंख्येमागे 9 टपाल कार्यालये व 2 तार कार्यालये उपलब्ध आहेत. जिल्ह्यामध्ये दूरध्वनीची संख्या 194961 आहे. 2003-2004 च्या तुलनेत 2004-2005 1.49 टक्क्यांनी दूरध्वनीच्या संख्येत घट झालेली आहे. तसेच जिल्ह्यामध्ये पोस्टाची सुविधा असलेल्या गावांची संख्या 263 आहे.

11. कामगार व रोजगार

11.1 जिल्ह्यात निरनिराळ्या उद्योगांमध्ये मार्च, 2005 अखेर 210005 कामगार असून त्यापैकी 86206 शासकीय, 70910 निमशासकीय व 52889 खाजगी क्षेत्रात आहेत. म्हणजेच सार्वजनिक क्षेत्रामध्ये 75 टक्के व खाजगी क्षेत्रामध्ये 25 टक्के आहेत.

11.2 रोजगार विनिमय केंद्रातील आकडेवारीवरून स्पष्ट होते की, सन 2004 मध्ये 42754 उमेदवारांनी काम मिळविण्याकरिता आपली नावे नोंदविली होती. त्यापैकी फक्त 978 उमेदवारांना रोजगार मिळाल्याचे आढळते. त्यात 68 टक्के अनुसूचित जाती-जमाती व 32 टक्के इतर वर्गाचे उमेदवार होते.

आर्थिक गणना

या संचालनालयामार्फत वर्ष 1998 मध्ये चौथी आर्थिक गणना घेण्यात आली असून सदर आर्थिक गणनेत बिगर शेंती व नियडक शेंती या उद्योगातील स्वकार्यरत व आस्थापना विषयक माहितीचा यात समावेश करण्यात आला आहे.

कृषी व बिगर कृषी आस्थापना

जिल्ह्यामध्ये कृषी व बिगर कृषी उद्योगांची संख्या 44663 आहे. यापैकी 27.74 टक्के आस्थापना ग्रामीण भागात तर 72.26 टक्के आस्थापना नागरी भागात कार्यरत आहेत. एकूण आस्थापनापैकी (143394) खासगी तर (1397) आस्थापना सहकारी क्षेत्रात व (9454) सार्वजनिक क्षेत्रात कार्यरत आहेत. एकूण आस्थापनेच्या 13.2 टक्के आस्थापनाचे मालक अनु.जातीचे तर केवळ 7.32 टक्के आस्थापनाचे मालक अनु.जमातीचे आहेत. एकूण आस्थापनापैकी 16.46 टक्के आस्थापना जागा विरहीत कार्यान्वित होत्या. तर केवळ 18.59 टक्के आस्थापनेमध्ये उपउत्पादनासाठी विजेचा वापर करण्यात येत होता.

11.3 कामगार:-

कृषी व बिगर कृषी आस्थापनामध्ये 485097 कामगार काम करीत होते. यापैकी 27.74 टक्के कामगार ग्रामीण भागात तर 72.26 टक्के कामगार नागरी भागात काम करीत होते. एकूण कामगारापैकी वेतनावर काम करणारे कामगार (339320) होते. जिल्ह्यातील प्रत्येक आस्थापनेत सरासरी 3 कामगार काम करीत होते. तर ग्रामीण व नागरी भागातील आस्थापनेकरीता हेच प्रमाण 3 व 2 असे होते.

11.4 उद्योग गटानुसार वर्गीकरण:-

प्रत्येक उद्योग गटात किती कामगार काम करीत होते. याची गटवार माहिती या प्रकाशनातील तक्ता क्र. 5.12 मध्ये देण्यात आली आहे. एकूण 44663 आस्थापनापैकी सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तागत सेवा या उद्योग गटात सर्वाधिक म्हणजे (15300) आस्थापना होत्या व त्यामध्ये एकूण कामगारापैकी (122492) कामगार काम करीत होते. किरकोळ व्यापार या उद्योग गटाचा दुसरा क्रमांक लागतो. त्यामध्ये एकूण (12044) आस्थापना होत्या. कामगार संख्येच्या दृष्टिकोनातून विचार केल्यास या आस्थापनेमध्ये (37699) कामगार काम करीत होते. वस्तुनिर्माण या उद्योग गटात (6470) आस्थापना होत्या. या आस्थापनेमध्ये (89511) कामगार काम करीत होते. उर्वरित उद्योग गटातील (10849) आस्थापनामध्ये (89618) कामगार गुंतलेले होते.

11.5 सहकार क्षेत्रातील आस्थापना:-

बिगर कृषी सहकार क्षेत्रात असणा-या एकूण 45169 आस्थापनापैकी (11723) आस्थापना ग्रामीण भागात तर (32110) आस्थापना नागरी भागात होत्या. एकूण आस्थापनापैकी केवळ (19.43 टक्के) आस्थापना दिवेवर चालणा-या होत्या. एकूण कामगारापैकी बिगर कृषी सहकारी क्षेत्रातील आस्थापनामध्ये (467070) कामगार या क्षेत्रात काम करीत होते.

11.6 स्वकार्यरत उद्योग:-

या जिल्हयातील सर्व गट मिळून एकत्र या गटातील स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या (141854) आहे. यापैकी ग्रामीण भागात (33180) व नागरी भागात (108674) उद्योग अस्तित्वात आहेत. स्वकार्यरत उद्योगातील व्यक्तींची / कामगारांची संख्या (145777) असून त्यापैकी ग्रामीण भागात (46425) तर नागरी भागात (99352) व्यक्ती कार्यरत आहेत.

12. सहकार

12.1 सहकारी संस्था:-

नागपूर जिल्हयामध्ये विविध प्रकारच्या सहकारी संस्थांची संख्या 31 मार्च, 2005 अखेर 4091 असून त्यातील एकूण सभासदांची संख्या 199589 हजार आहे. 2003-2004 वर्षाच्या तुलनेत 2004-2005 वर्षी एकूण सहकारी संस्थांच्या संख्येत 5.03 टक्के घट व एकूण सभासदांच्या संख्येत 5.13 टक्के घट झाल्याचे आढळून येते.

12.2 सभासदांची संख्या व कर्ज वाटप:-

सर्व संस्थांच्या सभासदांची संख्या 31 मार्च, 2005 अखेर 199589 हजार एवढी आहे. त्यापैकी सर्वात जास्त सभासदांची संख्या ही प्राथमिक कृषी सहकारी पतसंस्थांची आहे. प्राथमिक कृषी सहकारी पतसंस्थांच्या 14 टक्के आहे. प्राथमिक कृषी सहकारी पतसंस्थेमाफत 31 मार्च, 2005 रोजी संपणा-या वर्षामध्ये 29566 शेतकरी सभासदांना 5642.48 लाख रुपये अल्प, मध्यम व दीर्घ मुदतीच्या कर्जांचे वाटप करण्यात आले. तसेच मार्च, 2005 अखेर कर्जांची एकूण थकबाकी 7130.64 लाख रुपये आहे.

13. अधिकोष

13.1 नागपूर जिल्हयामध्ये वर्गीकृत अधिकोष शाखा कार्यालयांची एकूण संख्या सन 2004-2005 या वर्षात 341 आहे. त्यापैकी 42 टक्के शाखा ह्या एकट्या नागपूर शहरामध्ये व 58 टक्के ह्या जिल्हयातील इतर भागामध्ये आहेत. जिल्हयामध्ये सहकारी बँकांच्या शाखांची संख्या 102 आहे. शिवाय 15 भूविकास बँकांच्या शाखा आहेत. दरलाख लोकसंख्येमागे वर्गीकृत बँकांच्या शाखांची संख्या अंदाजे 8 इतकी येते.

14. बाजारभाव

14.1 घाऊक बाजार भाव:-

मार्च, 2004 ला संपणा-या वर्षाकरिता तांदुळ, गहू व ज्वारी यांचे सरासरी घाऊक बाजार भाव दर किंवल मागे अनु. 1001, 723 व 443 रुपये असल्याचे आढळते. मागील वर्षाच्या तुलनेत सन 2003-2004 मध्ये तांदुळ चे भावात अनुक्रमे 14.28 टक्के घट झाल्याचे आढळून येते तर ज्वारीचे व गहू भावात अनुक्रमे 12.44 व 4.28 टक्के वाढ आढळते.

2003-2004 वर्षात द्विदल धान्यामध्ये तूर व हरभरा यांचे भाव दर किंवलमागे अनुक्रमे 1609 व 1379 रुपये असे होते. तेलबियामध्ये जवस, तौळ व सोयाबिन यांचे भाव अनुक्रमे 2042, 2474 व 1345 रुपये होते. रोखीचे पिकामध्ये नागपूर जिल्हयामध्ये कापूस व संग्री ही महत्वाचे पिके होत. कापसाची खरेदी महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह मार्केटिंग फेडरेशन तर्फे होत असल्यामुळे कापसाचे जातवार भाव शासनाने निर्धारित केलेले आहेत.

14.2 किरकोळ बाजारभाव:-

सन 2004 मध्ये जिल्हा मुख्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या जीवनावश्यक वस्तुच्या सरासरी किरकोळ किंमतीत मागील वर्षाचे तुलनेत वाढ झाल्याचे आढळते. यामध्ये विशेष अशी वाढ गुळ,गोडतेल, तांदुळ,गहू,दाळ इ. वस्तुच्या किंमतीत 10 टक्क्यांपासून 50 टक्क्यांपर्यंत वाढ झाल्याचे आढळून येते. तर उडिदडाळ,भुगडाळ,साखर,मांस इ. वस्तुच्या किंमतीत घट झाल्याचे निदर्शनास येते.

14.3 ग्राहक किंमतीचा निर्देशांक:-

सायाभूत वर्ष 1982 बरोबर 100 घरून 2004-2005 मध्ये सरासरी सर्वसाधारण निर्देशांक 533 व अन्नगट निर्देशांक 484 आहे. पानमुपारी,तंबाखु इ. 721, इंधन व दिवाबत्ती 552, घरबांधणी निर्देशांक 870,कापड बिछाने व पादत्राणे निर्देशांक 350 तर संकीर्ण निर्देशांक 578 आहे. 2003-2004 च्या तुलनेत 2004-2005 मधील सर्वसाधारण निर्देशांकामध्ये 4.88 टक्के वाढ झालेली आढळते.

15. शैक्षणिक सुविधा

15.1 नागपूर जिल्ह्यामध्ये सन 2004-2005 या वर्षात प्राथमिक शाळांची एकूण संख्या 2462 आहे. माध्यमिक शाळांची संख्या 524, उच्च माध्यमिक शाळा 205, व सामान्य शिक्षणाचे महाविद्यालये 171 आहेत.

15.2 2004-2005 मध्ये एकूण विद्यार्थ्यांची संख्या 972371 आहे. त्यापैकी प्राथमिक शाळेमध्ये 45.15 टक्के,माध्यमिक शाळेमध्ये 22.11 टक्के, उच्च माध्यमिक शाळेमध्ये 24.07 टक्के,महाविद्यालयातून 8.13 टक्के विद्यार्थी शिक्षण घेत आहेत.

16. सार्वजनिक आरोग्य सेवा

16.1 वैद्यकीय सेवा :-

सार्वजनिक आरोग्याचे दृष्टीने जिल्ह्यामध्ये वैद्यकीय सेवा ही शासनातर्फे जिल्हा परिषदातर्फे,नगरपालिकेतर्फे,तसेच धर्मादाय संस्थातर्फे उपलब्ध करून दिल्या जाते. नागपूर जिल्ह्यात सन 2004-2005 मध्ये 35 रुग्णालये,119 दवाखाने,49 प्राथमिक आरोग्य केंद्रे, 300 आरोग्य उपकेंद्रे व 16 प्रसूतिगृहे कार्यरत आहेत. दरलाख लोकसंख्येमागे रुग्णालयांची संख्या 0.86 येते. हे प्रमाण महाराष्ट्राच्या तुलनेत फारच कमी आहे. महाराष्ट्रात दरलाख लोकसंख्येमागे रुग्णालयांची संख्या 1.06 आहे. नागपूर जिल्ह्यात दरलाख लोकसंख्येमागे सार्वजनिक,वैद्यकीय संस्थातील खाटांची संख्या 71 येते. तसेच उपचार केलेल्या आंतररुग्णांची संख्या 3435400 व बाह्यरुग्णांची संख्या 50101900 इतकी आहे.

16.2 जन्म-मृत्यू प्रमाण:-

नागपूर जिल्ह्यात सन 2003 या वर्षातील जन्म 79392 आणि मृत्यू 24605 नोंदविल्याचे आढळून येते. ग्रामीण भागामध्ये जन्म-मृत्यूंची नोंद होत नसल्यामुळे हे प्रमाण कमी वाटते. तक्त्यातील प्राप्त माहितीवरून 2003 वर्षासाठी नागपूर जिल्हाकरिता दरहजारी जन्माचे प्रमाण 16.20 व मृत्यूचे प्रमाण 5.62 इतके आहे. तसेच बालमृत्यूचे प्रमाण 0.13 असे आढळते. 2002-2003 च्या तुलनेत 2003-2004 वर्षी जन्माचे प्रमाणात वाढ झाली आहे.

16.3 कुटुंब कल्याण कार्यक्रम:-

नागपूर जिल्ह्यामध्ये 31.3.2005 रोजी एकूण 78 कुटुंब नियोजन केंद्रे कार्यरत आहेत. सन 2004-2005 मध्ये निविडीकरण केलेल्यांची एकूण संख्या 398605 आहे. 1592 पुरुष नसबंदी व 29381 स्त्रियांची नसबंदी करण्यांत आली. शिवाय 24741 स्त्रिया लूप पध्दतीचा वापर करीत असल्याचे आढळते. लोकसंख्येला आळा घालण्याकरिता शासनामार्फत कुटुंब कल्याण कार्यक्रम राबविण्यात येतो. याशिवाय माताबाल संगोपन कार्यक्रमांतर्गत लस टोचणीचा कार्यक्रम जिल्ह्यात ग्रामीण व नागरी स्तरावर राबविण्यात येतो. यामध्ये डी.पी.टी., पोलिओ, बी.सी.जी. गोवर, बी.टी. तसेच 10 वर्षे व 16 वर्षे वयोगटातील मुला-मुलींना व नरोवर स्त्रियांना धनुर्वात प्रतिबंधक लस टोचण्यात येते.

17. कमजोर घटकांचे कल्याण

१७.१ कमजोर घटकांचे कल्याणासाठी महाराष्ट्र शासनातर्फे जिल्हास्तरावर निरनिराळ्या योजना राबविण्यात येतात. उदा. कृषी विभागांतर्गत १) मागासवर्गीय नवबौध्द दारिद्र्य रेषेच्या वर आणण्यासाठी विशेष अर्थ सहाय्य योजना २) अनुसूचित जाती / नवबौध्द शेतक-यांसाठी विशेष घटक योजनांतर्गत सकरीत कालवडी जोपासण्यासाठी सहाय्य (दुधाळ कार्यक्रम) ३) दुधाळ जनावरांना वैरणेसाठी व औषधीसाठी अर्थसहाय्य (केंद्र पुरस्कृत योजना) सहकार विभागांतर्गत ४) आदिवासी/अनुसूचित जाती व नवबौध्द यांना सहकारी साखर कारखान्याचे भाग खरेदीसाठी अर्थसहाय्य, ५) जमीन सुधारणेकरिता अतिरिक्त जमीनी दिलेल्या अभिहस्तांकिताना अर्थसहाय्य देणे ६) शिक्षण विभागांतर्गत शैक्षणिक दृष्ट्या मागासलेल्या भागातील प्राथमिक शाळेतील अनु.जाती/जमातीच्या विद्यार्थ्यांना विशेष सवलती, तसेच मागासवर्गीयांचे कल्याण कार्यक्रमांतर्गत ७) मुलांना शिष्यवृत्त्या देणे, आय.टी.आय च्या विद्यार्थ्यांना विद्यावेतन देणे, हरिजन वस्त्यांची सुधारणा व संजय गांधी स्वालंबन योजना, तसेच समाज कल्याण विभागांतर्गत देखील मागासवर्गीयांचे कल्याणासाठी ब-याच योजना राबविण्यात येतात.

17.2 विशेष घटक योजना :-

माननीय पंतप्रधानांच्या वीससुत्री कार्यक्रमांतर्गत बाब 7 मध्ये विशेष घटक योजना समाविष्ट करण्यात आली असून महाराष्ट्र शासनाच्या दिनांक 18.6.82 च्या निर्णयाद्वारे ही योजना सुरु करण्यात आली आहे. या योजनेअंतर्गत प्रत्येक पंचायत समितीमधून 70 याप्रमाणे नागपूर जिल्ह्यातून एकूण 490 अनुसूचित जाती व नवबौध्द शेतक-यांची निवड करण्यात येते. ज्या अनुसूचित जाती व नवबौध्द कुटुंबाजवळ 6 हेक्टर पर्यंत जमीन आणि ज्या कुटुंबाचे शेती व्यतिरिक्त इतर वार्षिक उत्पन्न 3600 रुपयाच्या आत असते अशाच कुटुंबांना ही योजना लागू आहे. अशा प्रत्येक कुटुंबाकरिता 9650 रुपयाचे अनुदान तीन ते चार वर्षांमध्ये जमीन सुधारणा सुधारित अवजारे, बैलगाडी व बैलजोडी निविष्टा संच व लघुसिंचन याबाबीवर खर्च करण्याकरिता देण्यात येतात. सन 2004-2005 मध्ये 157948 लाख रुपये खर्च करण्यात आले.

17.3 सुवर्ण जयंती ग्राम स्वरोजगार योजना :-

जिल्ह्यातील दारिद्र्य रेषेखाली जीवन जगणा-या कुटुंबाला आर्थिक सहाय्य देऊन त्यांचे राहणीमान उंचाविण्याकरिता सुवर्ण जयंती ग्राम स्वरोजगार योजना राबविण्याची केंद्र शासनाचे धोरणानुसार वीस कलमी कार्यक्रमातील तिस-या कलमानुसार महाराष्ट्र शासनाने ठरविले आहे. नागपूर जिल्ह्यातील

दारिद्र्य रेखेखालील जीवन जगणा-या कुटुंबाची गणना मार्च, 1982 ते जून 1982 या कालावधीमध्ये घेण्यात आली. या योजनेअंतर्गत दारिद्र्य रेखेखालील कुटुंबांना राष्ट्रीयकृत व इतर बँकाकडून कर्ज रुपाने मंदत मिळवून देऊन त्यांची आर्थिक परिस्थिती सुधारण्यास हातभार लावणे हा या कार्यक्रमाचा मुळ उद्देश आहे. हा कार्यक्रम राबविण्यासाठी शासनाने जिल्हा पातळीवर जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा स्थापन केली आहे. या योजनेअंतर्गत सन 2004-2005 मध्ये 72.98 लाख रुपये खर्च करण्यात आले.

17.4 संजय गांधी स्वालंबन योजना:-

जिल्ह्यातील ते मरणा त्यांचा स्वतंत्र व्यवसाय सुरु करण्याकरिता संजय गांधी स्वालंबन योजनेअंतर्गत महसूल विभागामार्फत प्रत्येकी 2500 रुपयांपर्यंत कर्जाचे वाटप करण्यात येते. त्याकरिता प्रत्येक तालुक्यामध्ये स्वतंत्र संस्था स्थापन करण्यात आली आहे.

18. इतर

18.1 जिल्हा परिषदा, नगरपरिषद व ग्रामपंचायत यांचे उत्पन्न व खर्च :-

2004-2005 मध्ये नागपूर जिल्हा परिषदेचे एकूण उत्पन्न 44731.46 लाख रुपये असून खर्च 42807.03 लाख रुपये आहे. नागपूर जिल्ह्यामध्ये 1 महानगरपालिका, 10 नगरपालिका व 1 कटक मंडळ नगरपालिकेची स्वनिर्मित उत्पादनाची साधने म्हणजे जकात कर, घर व जमीनीवरील कर, नगरपालिकेच्या मालमत्तेतून मिळालेला कर व इतर उत्पन्न होय. सन 2004-2005 मध्ये सर्व नगरपालिका, महानगरपालिका व कटक मंडळ यांचे एकूण उत्पन्न 38315.96 लाख रुपये व खर्च 37713.02 लाख रुपये झाला.

तसेच नागपूर जिल्ह्यात 2004-2005 मध्ये एकूण 778 ग्रामपंचायती असून एकूण उत्पन्न 2402.79 लाख रुपये व खर्च 2299.57 लाख रुपये झालेला आढळतो.

18.2 जिल्ह्यात प्रत्यक्ष जमा झालेला महसूल:-

जिल्ह्यामध्ये महसूल विभागामार्फत जमीन महसूल गोळा केल्या जातो. 2004-2005 या वर्षात नागपूर जिल्ह्यामध्ये गोळा झालेला एकूण जमीन महसूल 20.12 लाख रुपये आहे. जिल्ह्यामध्ये जमीन महसूल देणा-या खातेदारांची संख्या 226887 आहे.

नागपूर जिल्ह्यात 2004-2005 वर्षातील कार्यम चित्रपटगृहांची संख्या 30, फिरते चित्रपटगृहांची संख्या 9, व सरकारमान्य व्हिडीओ केंद्रांची संख्या 35 असून एकूण वसूल झालेला करमणूक कर 550.01 लाख रुपये आहे. ह्या व्यतिरिक्त विक्री कर, वाहनकर, नोंदणी फी, आयकराचा जिल्ह्याला मिळालेला वाटा तसेच विद्युत व सिंचन यापासून मिळालेले उत्पन्न इत्यादी बाबीपासून उत्पन्न प्राप्त होते.

18.4 वृत्तपत्रे व नियत काजिके:-

नागपूर जिल्ह्यामध्ये 31 मार्च, 2005 यादिवशी 36 मराठी दैनिके तसेच एकूण 163 साप्ताहिके, 9 पाक्षिके व 45 मासिके मराठी, हिंदी व इंग्रजी भाषेतून प्रकाशित करण्यात आलेत. जिल्ह्यामध्ये 712 मुद्रणालये आहेत.

18.5 ग्रामनालये:-

नागपूर जिल्हयामध्ये मुख्यालयी एक अ वर्गाचे शासकीय प्रादेशिक ग्रंथालय आहे. व तसेच जिल्हास्तरावर एकूण 161 ग्रंथालये कार्यरत आहेत. शिवाय वेगवेगळ्या संस्थेकडून जिल्हयातील ग्रामीण व नागरी भागामध्ये ग्रंथालये चालविली जातात. ग्रंथालयाचा विकास करण्याकरिता शासनामार्फत व्यवस्थापनकरिता अनुदान देण्यात येते.

18.6 पोलिस व गुन्हे

नागपूर जिल्हयामध्ये 2004-2005 या वर्षात सुरक्षितेच्या दृष्टीने 58 पोलिस ठाणी, 41 आऊटपोस्ट, 73 लॉकअप व 66 पोलिस चौकी स्थापन केली आहेत.

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन सन 2004-05

दृष्टिक्षेपात जिल्हा

अ.क्र.	वर्णन	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
1		2	4	5
एक	प्राकृतिक रचना			
1	भौगोलिक स्थान			
	1.1 उत्तर अक्षांश	अंश	20.35 ते 21.44	16.4 ते 22.1
	1.2 पूर्व रेखांश	अंश	78.15 ते 79.40	72.6 ते 80.9
	1.3 क्षेत्रफळ	चौ.कि.मी.	9892	307583
2	प्रशासकीय रचना			
	2.1 तालुके	संख्या	14	353
	2.2 शहरे	संख्या	13	378
	2.3 एकूण गावे	संख्या	1874	43711
	2.4 पैकी निर्जन गावे	संख्या	312	2616
दोन	स्थानिक स्वराज्य संस्था			
1	महानगरपालिका	संख्या	1	22
2	नगरपरिषदा	संख्या	10	222
3	कटकमंडळ	संख्या	1	7
4	पंचायत समित्य	संख्या	13	350
5	ग्रामपंचायती	संख्या	778	27920
तीन	लोकसंख्या (2001)			
1	ग्रामीण	हजार	1454	55778
2	नागरी	हजार	2614	41101
3	एकूण	हजार	4068	96879
4	पुरुष	हजार	2105	50401
5	स्त्रिया	हजार	1962	76478
6	शिक्षा प्रति हजार पुरुष	संख्या	932	922
7	अनुसूचित जातींची लोकसंख्या	हजार	619	9882
	7.1 एकूण लोकसंख्येशी प्रमाण	टक्के	17.12	10.2
8	अनुसूचित जमातींची लोकसंख्या	हजार	458	8577
	8.1 एकूण लोकसंख्येशी प्रमाण	टक्के	10.99	8.85
9	घनता (लोकसंख्या प्रति चौ.कि.मी.)	संख्या	405	315

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन सन 2004-05

दृष्टिक्षेपात जिल्हा

अ.क्र.	वस्तु	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
1		3	4	5
10	साक्षरतेचे प्रमाण			
	10.1 ग्रामीण	टक्के	77.58	70.4
	10.2 नागरी	टक्के	88.65	85.5
	10.3 एकूण	टक्के	84.03	76.9
	10.4 पुरुष	टक्के	90.18	86.0
	10.5 स्त्रिया	टक्के	77.42	67.0
	10.6 साक्षरतेमध्ये जिल्हयाचा राज्यात क्रमांक	क्रम संख्या	12	2
11	वारिद्वय रेवेखालील ग्रामीण कुटुंबे (1998)	लाख	1.09	250
चार	जिल्हा उत्पन्न अंदाज			
1	चालू किमतीनुसार (2004-05)			
	1.1 एकूण उत्पन्न (स्थूल)	कोटी रु.	18195	37878
	1.2 दरडोई उत्पन्न (स्थूल)	रुपये	42443	36423
	1.3 एकूण उत्पन्न (निव्वळ)	कोटी रु.	16255	328451
	1.4 दरडोई उत्पन्न (निव्वळ)	रुपये	37917	32170
2	स्थिर किमतीनुसार (1993-94)			
	2.1 एकूण उत्पन्न (स्थूल)	कोटी रु.	9831	208253
	2.2 दरडोई उत्पन्न (स्थूल)	रुपये	22933	20397
	2.3 एकूण उत्पन्न (निव्वळ)	कोटी रु.	8718	182389
	2.4 दरडोई उत्पन्न (निव्वळ)	रुपये	20337	17864
पाच	कृषि (1999-2000)		(98-99 स्थायी)	(02-03 अस्थाई)
1	भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	986	30758
2	जंगलव्याप्त क्षेत्र	हजार हेक्टर	158	5214
3	जंगलव्याप्त क्षेत्राचे भौगोलिक क्षेत्राशी प्रमाण	टक्के	16.02	16.95
4	शेतीला उपलब्ध नसलेली नर्मट			
	4.1 बिगर- शेती वापराखालील	हजार हेक्टर	86	1380
	4.2 पडीत आणि लागवाडीलायक नसलेली	हजार हेक्टर	34	1720
	4.3 एकूण (4.1 + 4.2)	हजार हेक्टर	120	3100

दृष्टिक्षेपात जिल्हा

अ.क्र.	विवरण	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
1		3	4	5
5	पडीत जमिनीव्यतिरिक्त पडीत जमिनी व केलेली रतार जमिनी			
	5.1 कायम गुरेचरण व पडीत	हजार हेक्टर	0	1249
	5.2 झाडे-झुंडपाखालील	हजार हेक्टर	0	247
	5.3 लागवडीलायक पडीत जमिनी	हजार हेक्टर	0	915
6	पडीत जमीन			
	6.1 चालू पड	हजार हेक्टर	25	1255
	6.2 इतर पड	हजार हेक्टर	41	1200
7	पिकाखालील क्षेत्र			
	7.1 पिकाखालील निव्वळ क्षेत्र	हजार हेक्टर	534	17579
	7.2 दुसोटा क्षेत्र	हजार हेक्टर	146	48.08
	7.3 एकूण पिकाखालील क्षेत्र	हजार हेक्टर	680	22387
8	ओलिता खालील क्षेत्र			
	8.1 निव्वळ ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	123	2944
	8.2 एकूण ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	460	3636
9	महत्वाच्या पिकाखालील क्षेत्र			
	9.1 तृणधान्ये	हजार हेक्टर	17	9217
	9.2 कडधान्ये	हजार हेक्टर	4	3384
	9.3 तेलबिया	हजार हेक्टर	0	3248
	9.4 ऊस	हजार हेक्टर	1	320
	9.5 कापूस	हजार हेक्टर	75	2840
10	वर्ज्य (सरसरी)	मि.मी.	1641	
11	जमीन वहिती धारण संख्या (1900-91) क्षेत्र			
	11.1 क्षेत्र 2 हेक्टरपेक्षा कमी क्षेत्र	हजार हेक्टर	114	46050
	11.2 क्षेत्र 2 ते 10 हेक्टर क्षेत्र	हजार हेक्टर	97	113083
	11.3 क्षेत्र 10 हेक्टरपेक्षा जास्त क्षेत्र	हजार हेक्टर	4	18788
सहा	जलसिंचन पूर्ण झालेले पाटबंधारे प्रकल्प व त्यांखालील लाभक्षेत्र			
1	मोठे पाटबंधारे प्रकल्प	संख्या	1	32
	1.1 लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	188	2327
2	मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प	संख्या	15	178
	2.1 लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	58	692

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन सन 2004-05

दृष्टिक्षेपात जिल्हा

अ.क्र.	नाव	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
1	2	3	4	5
3	लघु पाटबंधारे प्रकल्प (राज्यक्षेत्र)	संख्या	0	2274
	3.1 लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	0	984
4	सिंचन विहिरीखाली भिजणारे क्षेत्र	हजार हेक्टर	0	1914
सात	पशुसंवर्धन (पशुगणना -2003)			
1	एकूण पशुधन	हजार	983	36775
2	गो जातीय	हजार	602	16303
3	महिषवर्गीय	हजार	66	6145
4	मेंढया व शेळ्या	हजार	297	13779
5	कोंबडया व बदके	हजार	346	37968
आठ	सहकार क्षेत्र			
1	सहकारी संस्था	संख्या	4091	184390
2	प्राथमिक कृषि सहकारी पतसंस्था	संख्या	580	21091
	2.1 सभासद संख्या	हजार	219	45804
	2.2 दिलेली कर्जे	कोटी रु.	56	8073472
	2.2 येणे कर्जे	कोटी रु.	122	8023088
3	सहकारी दुग्धसंस्था	संख्या	235	26277
नऊ	बीज			
1	विद्युतीकरण झालेली गावे	संख्या	1874	--
2	बीज पुरवठा केलेले कृषी पंप संच	हजार	38	2274
3	विजेचा वापर			
	3.1 घरगुती	हजार कि.वॅ.तास	159	12916
	3.2 वाणिज्यिक	हजार कि.वॅ.तास	30	5420
	3.3 औद्योगिक	हजार कि.वॅ.तास	865	22515
	3.4 कृषि	हजार कि.वॅ.तास	158	10733
	3.5 इतर	हजार कि.वॅ.तास	193	76
	3.6 एकूण (3.1 ते 3.5)	हजार कि.वॅ.तास	1421	51660

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन सन 2004-05

दृष्टिक्षेपात जिल्हा

अ.क्र.	विव.	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
1		3	4	5
दहा	परिवहन व दळणवळण			
1	रुग्ने मार्गांची एकूण लांबी	कि.मी.	381	5527
2	रस्त्यांनी जोडलेली गावे			
	2.1 बारमाहा	संख्या	739	38262
	2.2 हंगामी	संख्या	493	1515
3	रस्त्यांची लांबी (पृष्ठीकित)			
	3.1 राष्ट्रीय महामार्ग	कि.मी.	346	4367
	3.2 राज्य महामार्ग	कि.मी.	1025	33406
	3.3 प्रमुख जिल्हामार्ग	कि.मी.	1011	48824
	3.4 इतर जिल्हामार्ग	कि.मी.	1454	44792
	3.5 ग्रामीण रस्ते	कि.मी.	3484	97913
	3.6 एकूण (3.1 ते 3.5)	कि.मी.	7320	229302
अकरा	नोंदणीकृत कारखाने व राजगार			
1	नोंदणीकृत कारखाने	संख्या	1700	34687
2	नोंदणीकृत चालू कारखाने (त्यांतील कामगार)	संख्या	1012	29256
		संख्या	38036	1192619
3	साखर कारखाने (साखरेचे उत्पादन)	संख्या	2	101
		हजार मे. टन	2	22.33
4	सहकारी स्तूत गिरण्या	संख्या	7	191
बारा	कर्मचारी गणना (1 जुलै 2003 रोजी भरलेली पदे)			
1	शासकीय	हजार	44	590
2	जिल्हा परिषदा	हजार	14	442
3	नगर परिषदा	हजार	2	58
4	महानगरपालिका	हजार	13	357

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन सन 2004-05

दृष्टिक्षेपात जिल्हा

अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
1	2	3	4	5
तेरा	शिक्षण क्षेत्र			
1	प्राथमिक शिक्षण			
	1.1 एकूण शाळा	संख्या	2462	67964
	1.2 विद्यार्थी	हजार	439	11747
	1.3 शिक्षक	हजार	12	330
	1.4 प्रति शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	37	36
2	माध्यमिक शिक्षण			
	2.1 एकूण शाळा	संख्या	730	18717
	2.2 विद्यार्थी	हजार	424	10499
	2.3 शिक्षक	हजार	12	278
	2.4 प्रति शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	41	38
3	उच्च शिक्षण			
	3.1 संस्था	संख्या	171	1629
	3.2 एकूण विद्यार्थी	हजार	206	1042
4	तांत्रिक व व्यवसाय शिक्षण			
	4.1 व्यवसाय पदवी शिक्षण संस्था (प्रवेश क्षमता)	संख्या	0	264
		संख्या	0	52308
	4.2 व्यवसाय पदविका शिक्षण संस्था (प्रवेश क्षमता)	संख्या	1	288
		संख्या	75	40010
	4.3 शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था (प्रवेश क्षमता)	संख्या	15	347
		संख्या	2876	64087
	4.4 अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था (प्रवेश क्षमता)	संख्या	23	251
		संख्या	2588	28493
चौदा	सार्वजनिक आरोग्य			
1	रुग्णालये	संख्या	35	1028
2	दवाखाने	संख्या	119	2058
3	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	49	1807
4	प्राथमिक आरोग्य उपकेंद्रे	संख्या	300	--
5	प्राथमिक आरोग्य पथके	संख्या	0	177

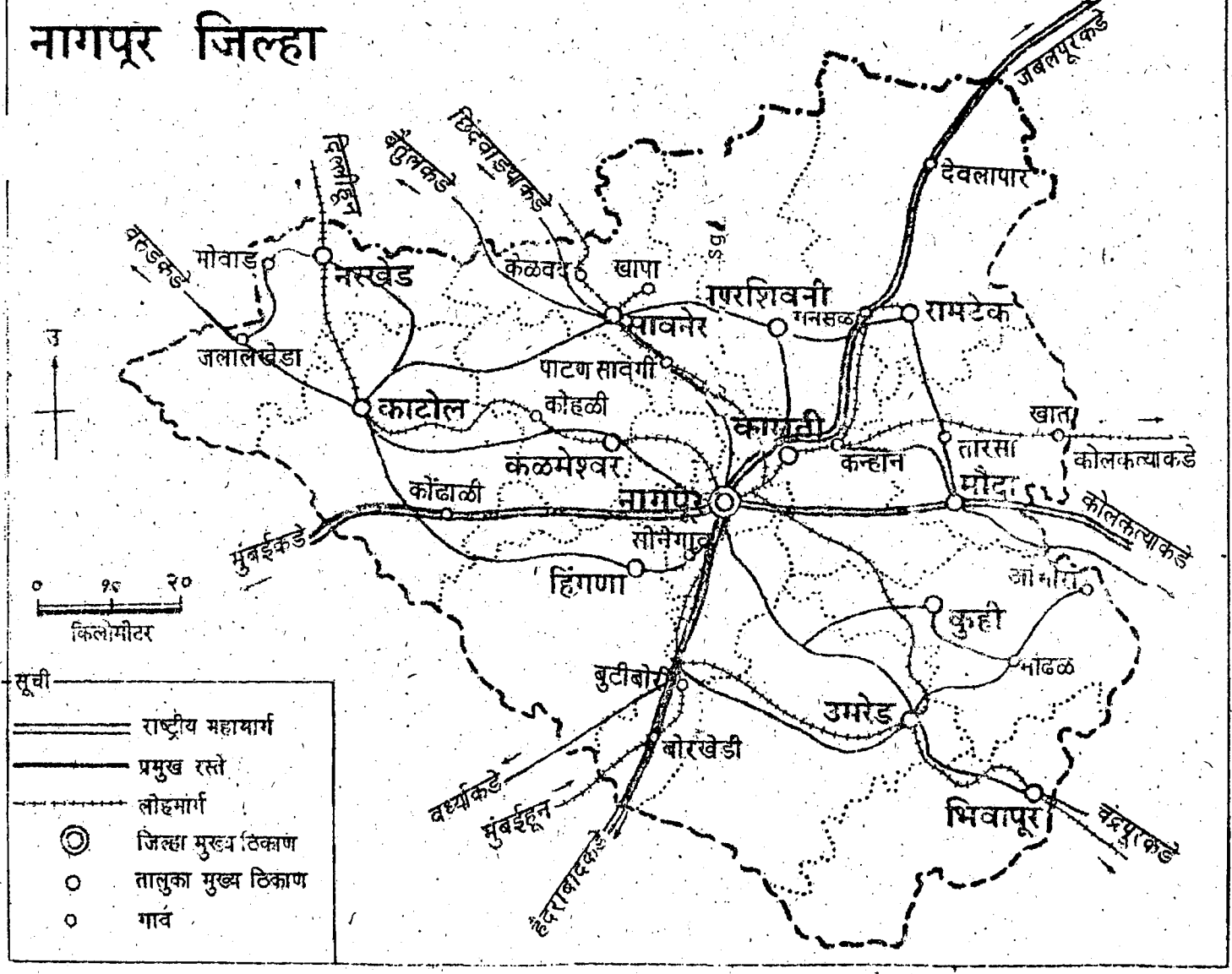
जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन सन 2004-05

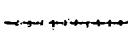

दृष्टिक्षेपात जिल्हा

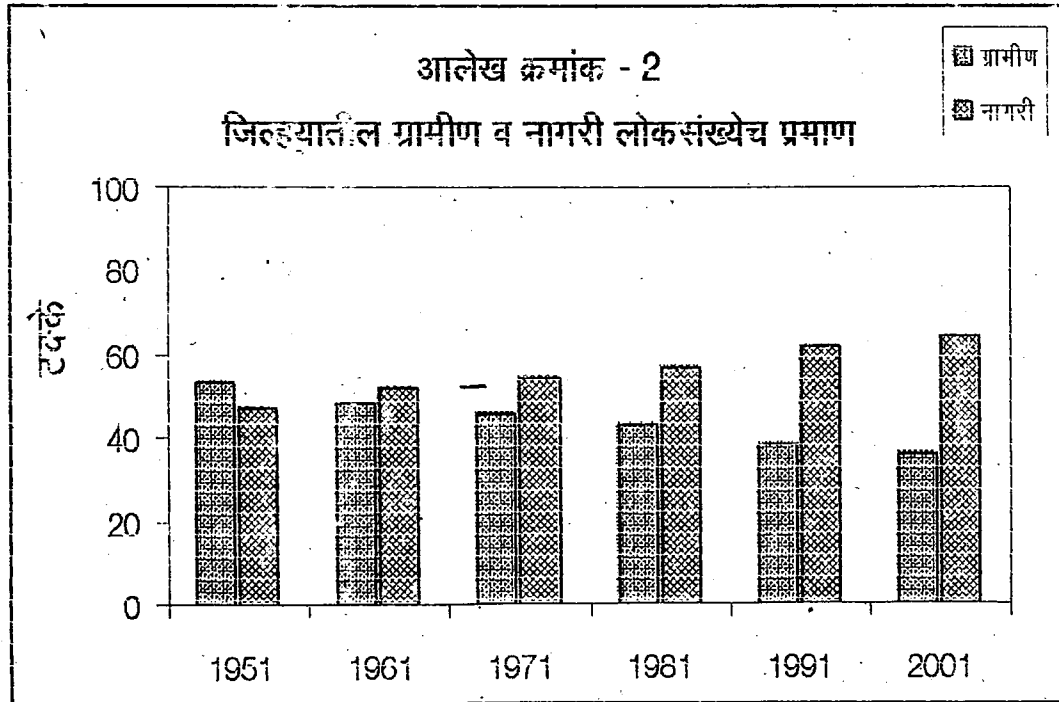
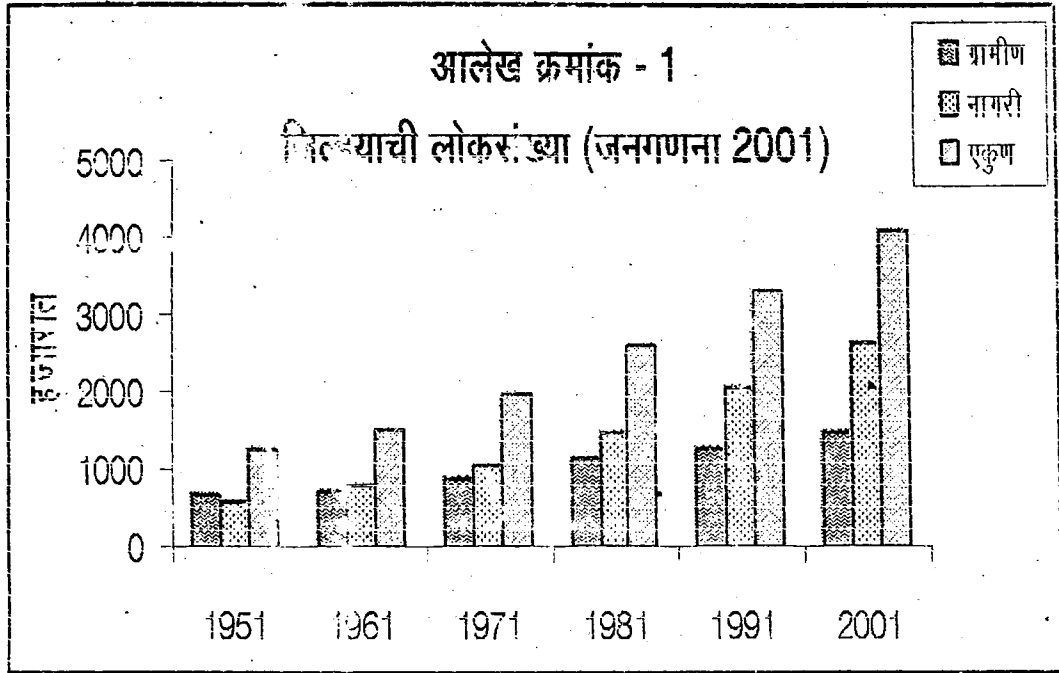
अ.क्र.	वर्ग	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
1	2	3	4	5
पंधरा आदिवासी कल्याणकारी योजना				
1	आदिवासी आश्रमशाळा (त्यांतील विद्यार्थी)	संख्या संख्या	9 2451	1087 391480
सोळा नागासवर्गीयांसाठी कल्याणकारी योजना				
1	नागासवर्गीयांसाठी वसतिगृहे (त्यांतील विद्यार्थी)	संख्या संख्या	8 528	271 22325
सतरा सार्वजनिक वितरण व्यवस्था				
1	रास्त भावाची दुकाने	संख्या	1484	50123
2	पुरविलेला एकूण साठा			
	2.1 गहू	हजार टन	66	4749
	2.2 तांदूळ	हजार टन	38	696
3	शासकीय गोदामे (साठवण क्षमता)	संख्या हजार टन	14 1.54	1008 5.83

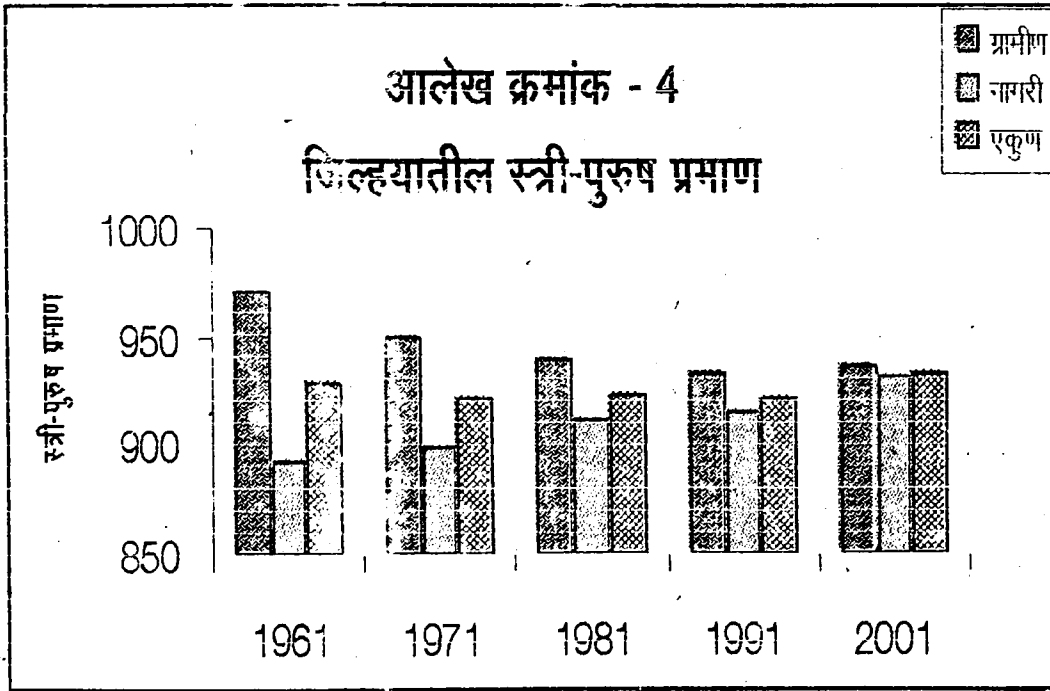
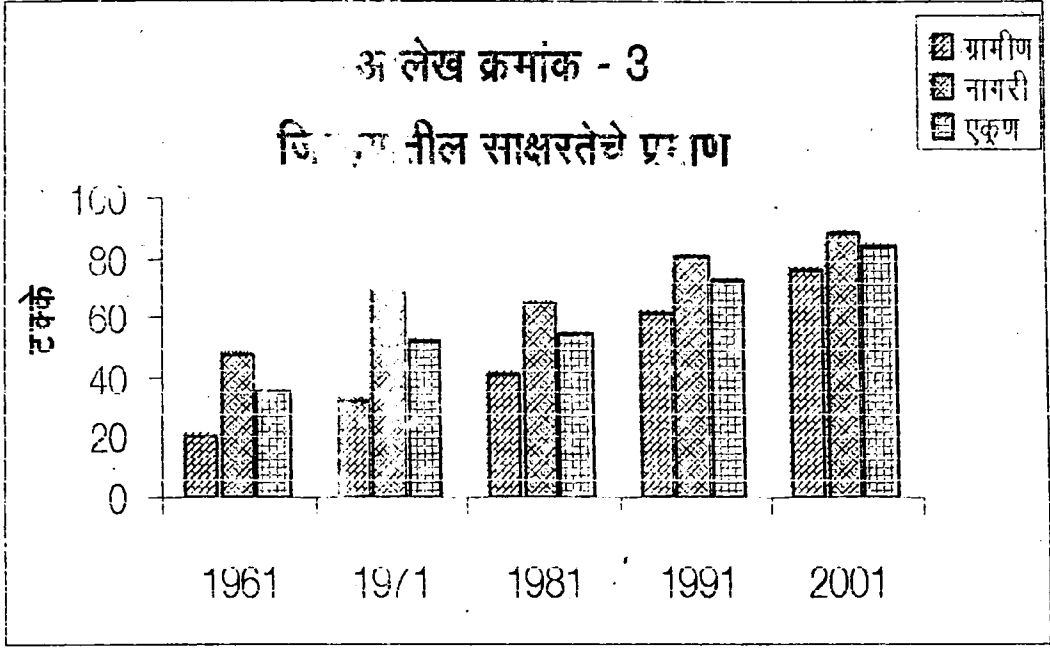
* * *

नागपूर जिल्हा

- सूची
- राष्ट्रीय महामार्ग
  - प्रमुख रस्ते
  - लोहमार्ग
  - जिल्हा मुख्य ठिकाण
  - तालुका मुख्य ठिकाण
  - गाव

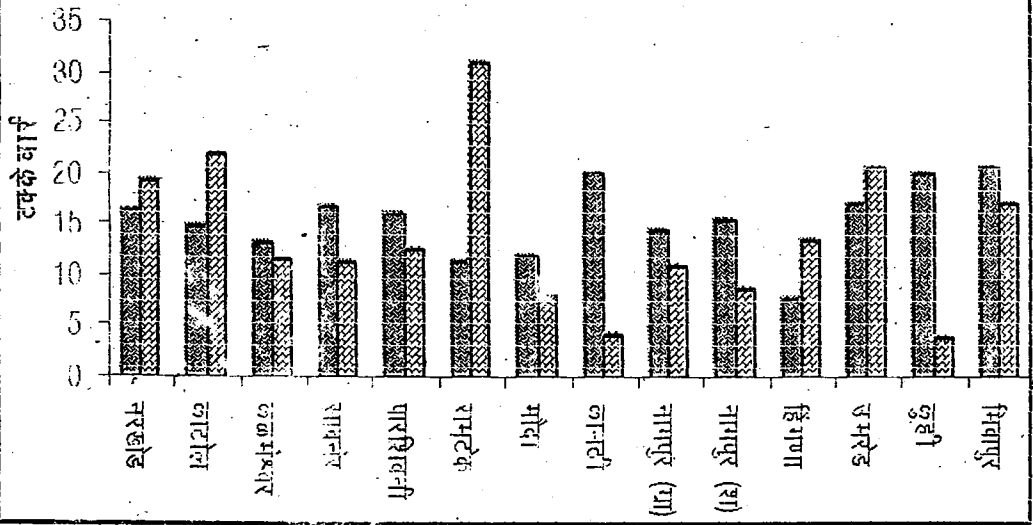

आलेख क्रमांक - 5

जिल्ह्यातील अनुसूचित जाती/जमातीच्या लोकसंख्येची तहसिलनिहाय

टक्केवारी

भाग - २

वर्ष

२००४ - २००५

स्थान :- लाहौर

तक्ता क्रमांक - 1.1

निवडक निर्देशक

जिल्हा - नागपुर

संदर्भ कालावधी- 1960 ते 2004

अनु.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	2001-02	2003-04	2004-05
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
एक	क्षेत्रफळ व लोकसंख्या :							2001	2001
1	क्षेत्रफळ	चौ.कि.मी.	9930	9928	9923	9931	9892	9892	9892
2	गावे	संख्या	उ. ना.	उ. ना.	1883	1658	1562	1874	1874
3	शहरे	संख्या	उ. ना.	उ. ना.	13	16	29	29	29
4	एकूण लोकसंख्या	हजार	1512	1942	2589	3287	4068	4068	4068
5	शहरी लोकसंख्येचे प्रमाण	टक्के	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	64.25	64.25	64.25
6	घनता (लोकसंख्या प्रति चौ.कि.मी.)	संख्या	152	196	261	331	405	405	405
7	स्त्रिया प्रतिएक हजार पुरुष	संख्या	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	932	932	932
दोन	साक्षरतेचे प्रमाण							2001	2001
1	पुरुष	टक्के	48.10	56.10	56.10	81.79	90.25	90.25	90.18
2	स्त्रिया	टक्के	31.30	33.50	33.50	64.74	77.65	77.65	77.42
3	एकूण	टक्के	35.10	45.90	45.90	73.64	84.18	84.18	84.03
4	ग्रामीण	टक्के	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	75.76	75.76	77.58
5	नागरी	टक्के	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	88.75	88.75	88.65
तीन	स्थानिक स्वराज्य संस्था								
1	महानगरपालिका	संख्या	1	1	1	1	1	1	1
2	नगरपरिषदा	संख्या	10	10	10	10	10	10	10
3	कटक मंडळे	संख्या	1	1	1	1	1	1	1
4	पंचायत समित्या	संख्या	13	13	13	13	13	13	13
5	ग्राम पंचायती	संख्या	196	659	699	765	778	778	778
चार	क्षेत्रवार जिल्हा व वरडोई उत्पन्न (घालू किंमतीनुसार)								
1	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न	कोटी रु	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	16255
2	निव्वळ वरडोई उत्पन्न	रुपये	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	37917
3	राज्याच्या उत्पन्नात जिल्हाचा हिस्सा	टक्के	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	4.89
पाच	कृषि व सिंचन								
1	जंगलव्याप्त क्षेत्र	शंभर हेक्टर	1840	1830	1830	1810	उ. ना.	उ. ना.	1588
2	लागवडीलायक क्षेत्र	--"---	7320	6230	6130	6590	उ. ना.	उ. ना.	6804

तक्ता क्रमांक - 1.1

निवडक निर्देशक

जिल्हा - नागपुर

संदर्भ कालावधी - 1960 ते 2004

अनु.	नाव	परिमाण	सदभ वर्ष						
			1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	2001-02	2003-04	2004-05
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
3	पिकांखालील एकूण क्षेत्र		5380	5570	5300	5590	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
3.1	तृणधान्ये	हजार हेक्टर	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	2974	1863	उ. ना.	उ. ना.
3.2	कडधान्ये	---	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	834	1139	उ. ना.	उ. ना.
3.3	तेलविया	---	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
3.4	ऊस	---	उ. ना.	1	2	5	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
3.5	कापूस	---	700	930	800	640	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
4	पिकांखालील निव्वळ क्षेत्र	---	उ. ना.	5436	5600	5612	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
5	दुसांटा क्षेत्राचे निव्वळ परलेल्या क्षेत्राशी प्रमाण	टक्के	1.6	2.53	11.03	11.35	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
6	सिंचनाखालील स्थूल क्षेत्र	शंभर हेक्टर	270	390	580	1710	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
7	सिंचनाखालील स्थूल क्षेत्राचे एकूण पिकांखालील स्थूल क्षेत्राशी प्रमाण	टक्के	5.2	7.3	10.3	30.42	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
8	निव्वळ सिंचन क्षेत्र	शंभर हेक्टर	270	370	430	490	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
9	कालव्याहारे सिंचित क्षेत्र	---	60	100	190	230	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
10	विहिरीद्वारे सिंचित क्षेत्र	---	140	190	250	260	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
11	इतर साधनांनी सिंचित क्षेत्र	---	80	90	168	199	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
सहा	कृषि अवजारे (कृषि गणना)						1997	2003	
1	लाफडी नांगर	हजार	70	61	72	90	48	46	33
2	लोखंडी नांगर	हजार	2	4	5	12	12	12	17
3	बैलगाड्या	हजार	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	51	53	44
4	ट्रॅक्टर	हजार	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	2	1	1	1
5	सिंचनाकारिता तलावर चालणारे पंप	संख्या 00	10	20	30	30	50	48	43
6	सिंचनाकारिता विद्युत्पंप	संख्या 00	20	30	180	250	373	365	309
7	उसाचे चरक	संख्या	उ. ना.	61	69	75	216	216	197
7.1	शक्तीवर चालणारे	संख्या	उ. ना.	25	29	30	75	75	3
7.2	बैलाव्या मदरीने	संख्या	उ. ना.	36	40	45	141	141	194

तकता क्रमांक - 1.1

निवडक निर्देशक

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ कालावधी- 1960 ते 2004

अनु.	नाव	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	2001-02	2003-04	2004-05
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
	पशुधन (पशुधन)		1967	1977	1982	1987	1997	1997	2003
1	एकूण पशुधन	उ.ना	उ.ना	871	1070	1121	1094	1098	983
2	दुभत्या गायी	उ.ना	उ.ना	67	75	91	71	86	77
3	दुभत्या म्हशी	उ.ना	उ.ना	18	22	27	29	29	30
4	शेळ्या व मेंढ्या	उ.ना	उ.ना	149	257	323	346	345	297
5	कोंबड्या व तत्सम पक्षी	उ.ना	उ.ना	237	377	432	694	691	429
आठ	मत्स्य व्यवसाय								
1	एकूण मत्स्य उत्पादन	म. टन	उ.ना	उ.ना	926	4617	7089	8025	7720
2	मच्छीमार सहकारी संस्था	संख्या	उ.ना	उ.ना	38	74	94	100	96
3	संस्थातील सभासद	संख्या	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	9027	8724
नऊ	सहकार क्षेत्र								
1	संस्था								
1.1	कृषि पतसंस्था	संख्या	829	643	611	597	594	594	594
1.2	बिगर कृषि पतसंस्था	संख्या	521	113	204	541	807	878	921
1.3	उत्पादक संस्था	संख्या	उ.ना	1175	1300	2884	1135	1189	1132
1.4	पणन संस्था	संख्या	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	14	15
1.5	सामाजिक सेवा संस्था	संख्या	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	1402	1750	1429
2	सभासद								
2.1	कृषि पतसंस्था	संख्या 000	उ.ना	89	129	193	250	522	260
2.2	बिगर कृषि पतसंस्था	संख्या 000	उ.ना	13	30	348	597	751	1094
2.3	उत्पादक संस्था	संख्या 000	उ.ना	111	352	290	123	24	उ.ना
2.4	पणन संस्था	संख्या 000	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	23
2.5	सामाजिक सेवा संस्था	संख्या 000	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	166	181	उ.ना
3	खंडित भांडवल								
3.1	कृषि पतसंस्था	लाख रुपये	उ.ना	115	125	1148	96061	115688	116368
3.2	बिगर कृषि पतसंस्था	लाख रुपये	उ.ना	51	36	1557	63992	91304	101700
3.3	उत्पादक संस्था	लाख रुपये	उ.ना	130	441	1276	18398	15017	उ.ना
3.4	पणन संस्था	लाख रुपये	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	486	861
3.5	सामाजिक सेवा संस्था	लाख रुपये	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	14942	10396	उ.ना

तक्ता क्रमांक - 1.1

निवडक निर्देशक

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ कालावधी- 1960 ते 2004

अनु.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	2001-02	2003-04	2004-05
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
4	दिलेली कर्ज								
4.1	शेती पतसंस्था	लाख रुपये	उ.ना	107	35	467	52421	5994	13034
4.2	विगर शेती पतसंस्था	लाख रुपये	उ.ना	उ.ना	उ.ना	848	29157	32709	14131
4.3	उत्पादक संस्था	लाख रुपये	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना
4.4	पणन संस्था	लाख रुपये	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना
4.5	सामाजिक सेवा संस्था	लाख रुपये	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना
दहा	विजेचा वापर								
1	घरगुती	हजार कि.वॅ.तार	उ.ना	उ.ना	उ.ना	237	4921	519	159
2	वाणिज्यिक	हजार कि.वॅ.तार	उ.ना	उ.ना	उ.ना	53	1110	123	30
3	औद्योगिक	हजार कि.वॅ.तार	उ.ना	उ.ना	उ.ना	353	8370	1021	865
4	कृषि	हजार कि.वॅ.तार	उ.ना	उ.ना	उ.ना	3131	239	133	158
5	इतर	हजार कि.वॅ.तार	उ.ना	उ.ना	उ.ना	63	425	340	103
6	एकूण	हजार कि.वॅ.तार	उ.ना	उ.ना	उ.ना	788	2041	2136	1421
7	विद्युतीकरण झालेली गावे	संख्या	78	655	1309	1322	1874	1874	1874
अकरा	वाहतूक व दळणवळण								
1	रस्त्यांची एकूण लांबी	कि.मी.	745	1159	3683	5792	6979	7082	7320
2	दर 100 चौ.कि.मी. क्षेत्रामागे रस्त्यांची लांबी	कि.मी.	8	12	37	58	71	72	74
3	दरलाख लोकसंख्ये मागेरस्त्याची लांबी	कि.मी.	49	60	142	224	231	233	180
4	एकूण मालवाहतूक वाहन	संख्या	उ.ना	उ.ना	उ.ना	1683	9567	10988	37703
5	एकूण प्रवासी वाहन	संख्या	उ.ना	उ.ना	उ.ना	15323	46893	57417	732669
6	रेल्वे मार्गांची एकूण लांबी	कि.मी.	322	343	350	383	421	381	379
7	डाक कार्यालये	संख्या	156	266	339	323	358	357	353
8	तार कार्यालये	संख्या	33	47	71	84	95	95	93
9	दूरध्वनी	संख्या	उ.ना	उ.ना	उ.ना	31821	205347	197912	194961
बारा	नौदणिकृत कारखाने व रोजगार								
1	चारू कारखाने	संख्या	284	426	459	1279	1471	1508	1012
2	कामगारांची दैनिक उपस्थिती	संख्या 000	32	35	36	49	50	49	38

तबला क्रमांक - 1.1

निवडक निर्देशक

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ कालावधी- 1960 ते 2004

अनु.	व्यव	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	2001-02	2003-04	2004-05
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
तेरा शिक्षण									
1 प्राथमिक									
1.1	संस्था	संख्या	659	1718	1796	2092	2475	2462	2462
1.2	विद्यार्थी	हजारत	73	215	328	416	451	439	439
1.3	शिक्षक	हजारत	2	7	8	10	13	13	12
1.4	प्रति शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	27	32	24	24	35	36	37
2 माध्यमिक व उच्च माध्यमिक									
2.1	संस्था	संख्या	81	289	303	522	741	741	730
2.2	विद्यार्थी	हजारत	43	128	205	306	442	440	424
2.3	शिक्षक	हजारत	2	7	7	9	13	13	12
2.4	प्रति शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	22	18	27	29	34	34	41
3 महाविद्यालये									
3.1	संस्था	संख्या	उ.ना	22	24	49	153	192	171
3.2	विद्यार्थी	हजारत	उ.ना	21	32	56	85	198	79
3.3	शिक्षक	हजारत	उ.ना	2	2	1	4	5	2
3.4	प्रति शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	उ.ना	11	16	32	24	37	40
चौदा सार्वजनिक आरोग्य									
1	दवाखाने	संख्या	67	125	140	135	124	120	119
2	रुग्णालये	संख्या	10	20	23	26	24	33	35
3	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	11	13	13	45	48	49	49
4	प्राथमिक आरोग्य उपकेंद्रे	संख्या	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	300	347	300
5	खाटा	संख्या	1567	1846	4275	4938	5059	2879	2908
6	दर लाख लोकसंख्येमागे खाटा	संख्या	103	95	220	191	129	71.97	71.56
पंधरा संकीर्ण									
1	बँक शाखा	संख्या	30	30	148	369	408	408	341
2	दूरदर्शन कॅबल चालक	संख्या	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	671
3	दूरदर्शन कॅबल धारक	संख्या	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	69402
4	गोबर गॅस संयंत्रे	संख्या	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना

आधार :- जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 2.1
लोकसंख्या विषयक निवडक आकडेवारी

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : जनगणना 2001

अ. क्र.	वाव/ तहसील	ग्रामीण/ नागरी	क्षेत्र चौ.कि.मी.	लोकसंख्या			कुटुंबांची संख्या	लोकसंख्येची घनता	स्त्री-पुरुष प्रमाण
				एकूण	पुरुष	स्त्रिया			
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)	(९)	
1	नरखेड	एकूण	711.92	143512	74176	69336	30422	202	935
		ग्रामीण	706.29	113238	58627	54611	24399	160	931
		नागरी	5.63	30274	15549	14725	6023	5370	947
2	काटोल	एकूण	909.02	155668	80303	75365	33353	171	938
		ग्रामीण	898.66	118233	60999	57234	25648	132	938
		नागरी	10.36	37435	19304	18131	7705	3613	939
3	कळमंथर	एकूण	503.73	114400	59490	54910	24857	227	923
		ग्रामीण	487.54	90001	46855	43146	19606	185	921
		नागरी	16.19	24399	12635	11764	5251	1507	931
4	सावनेर	एकूण	655.14	223165	116020	107145	47025	341	924
		ग्रामीण	634.71	143784	74868	68916	30961	227	920
		नागरी	20.43	79381	41152	38229	16064	3886	929
5	पारशिवर्नी	एकूण	935.41	141731	73128	68603	28858	152	938
		ग्रामीण	918.32	94585	48573	46012	19749	103	947
		नागरी	17.09	47146	24555	22591	9109	2759	920
6	रामटेक	एकूण	1141.56	151626	77065	74561	31943	133	968
		ग्रामीण	1119.95	115020	58400	56620	24262	103	970
		नागरी	21.61	36606	18665	17941	7681	1694	961
7	मौदा	एकूण	608.22	135627	69381	66246	29140	223	953
		ग्रामीण	608.22	135627	69381	66246	29140	223	955
		नागरी	0.00	0	0	0	0	0	0
8	कामठी	एकूण	392.19	209003	108779	100224	39639	533	921
		ग्रामीण	360.19	82906	43044	39862	17251	230	926
		नागरी	32.00	126097	65735	60362	22388	3941	918

तत्ता क्रमांक - 2.1
लोकसंख्या विषयक निवडक आकडेवारी

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : जनगणना 2001

अ. क्र.	बाब/ तहसील	ग्रामीण/ नागरी	क्षेत्र चौ.कि.मी.	लोकसंख्या			कुटुंबांची संख्या	लोकसंख्येची घनता	स्त्री-पुरुष प्रमाण
				एकूण	पुरुष	स्त्रिया			
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)	(९)	
9	नागपूर(आ)	एकूण	645.60	199401	105653	93743	44165	309	888
		ग्रामीण	638.34	138209	73134	65075	30283	217	890
		नागरी	7.26	61192	32524	28668	13882	8429	881
10	नागपूर(शे)	एकूण	217.17	2052066	1059765	992301	409945	9449	936
		ग्रामीण							
		नागरी	217.17	2052066	1059765	992301	409945	9449	936
11	हिंगणा	एकूण	792.94	185115	99263	85852	41513	233	865
		ग्रामीण	788.56	115537	60403	54734	25367	147	900
		नागरी	4.38	69378	38460	31118	16146	15885	809
12	उमरेड	एकूण	1088.74	146843	75833	70960	31322	135	935
		ग्रामीण	1076.20	97266	50429	46837	21276	90	929
		नागरी	12.54	49577	25454	24123	10046	3953	948
13	कुर्ही	एकूण	819.71	126315	64066	62250	27536	154	972
		ग्रामीण	819.71	126316	64066	62250	27536	154	972
		नागरी	0.00						
14	भिवापूर	एकूण	611.24	83164	42337	40827	18881	136	964
		ग्रामीण	611.24	83164	42337	40827	18881	136	964
		नागरी	0.00						
एकूण जिल्हा		एकूण	10032.59	4067637	2105314	1962323	838599	405	932
		ग्रामीण	9667.93	1453886	751516	702370	314359	150	935
		नागरी	364.66	2613751	1353798	1259953	524240	7168	931

तक्ता क्रमांक - 2.1
लोकसंख्या विषयक निवडक आकडेवारी

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : जनगणना 2001

अ. क्र.	वाव/तहसील	ग्रामीण/नागरी	गावांची संख्या	शहराची संख्या	साक्षरता (%)			नागासवर्गीय लोकसंख्या (%)		प्रक्षेपित लोकसंख्या (1 मार्च 2004)
					एकूण	पुरुष	स्त्रिया	अनुसूचित जाती	अनुसूचित जमाती	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	नरखेड	एकूण	153	2	77.40	84.33	69.98	15.22	13.48	0.00
		ग्रामीण	153	0	76.06	83.16	68.43	15.80	14.63	
		नागरी	0	2	82.38	88.77	75.68	13.08	9.18	
2	काटोल	एकूण	186	1	78.97	86.40	70.95	16.16	17.16	0.00
		ग्रामीण	186	0	76.33	84.49	67.56	8.11	19.68	
		नागरी	0	1	87.27	92.68	81.53	14.87	9.19	
3	कळमेश्वर	एकूण	106	2	80.00	87.48	71.86	14.66	10.25	0.00
		ग्रामीण	106	0	78.36	86.08	69.98	16.00	10.42	
		नागरी	0	2	85.97	92.70	78.72	9.73	9.62	
4	सावनेर	एकूण	132	5	81.24	88.40	73.48	18.92	11.73	0.00
		ग्रामीण	132	0	78.77	86.40	70.44	18.54	12.38	
		नागरी	0	5	85.70	92.02	78.91	19.62	10.56	
5	पारशिवनी	एकूण	115	3	76.45	84.57	67.76	19.15	11.48	0.00
		ग्रामीण	115	0	73.04	81.95	63.61	17.29	14.37	
		नागरी	0	3	83.09	89.63	75.96	22.87	5.69	
6	रामटेक	एकूण	154	4	72.30	82.40	61.80	12.22	32.88	0.00
		ग्रामीण	154	0	69.11	79.89	57.92	11.22	38.22	
		नागरी	0	4	82.06	90.03	73.72	15.37	16.10	
7	मोदा	एकूण	124	0	75.06	83.78	65.95	13.84	9.10	0.00
		ग्रामीण	124	0	75.06	83.78	65.95	13.84	9.10	
		नागरी	0	0	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
8	कामठी	एकूण	76	4	84.43	90.59	77.72	22.12	4.23	0.00
		ग्रामीण	76	0	79.59	86.68	71.93	16.72	6.32	
		नागरी	0	4	87.56	93.10	81.50	25.68	2.86	

तक्ता क्रमांक - 2.1
लोकसंख्या विषयक निवडक आकडेवारी

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : जनगणना 2001

अ. क्र.	वाव/ तहसील	ग्रामीण/ नागरी	गावांची संख्या	शहरांची संख्या	साक्षरता (%)			नागासबर्गीय लोकसंख्या (%)		प्रक्षेपित लोकसंख्या (1 एच 2004)
					एकूण	पुरुष	स्त्रिया	अनुसूचित जाती	अनुसूचित जमाती	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
9	नागपूर(प्र)	एकूण	159	3	83.41	89.53	76.45	20.01	10.91	0.00
		ग्रामीण	159	0	80.32	87.09	72.64	15.79	13.57	
		नागरी	0	3	90.27	94.92	84.96	29.61	4.90	
10	नागपूर(श)	एकूण	0	1	89.28	93.90	84.36	16.72	8.87	
		ग्रामीण	0	0	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
		नागरी	0	1	89.28	93.90	84.36	16.72	8.87	
11	हिंगणा	एकूण	154	3	82.01	89.15	73.62	14.02	13.70	0.00
		ग्रामीण	154	0	78.25	86.26	69.25	13.04	18.43	
		नागरी	0	3	88.40	93.80	81.55	15.65	5.85	
12	उमरेड	एकूण	192	1	77.33	85.83	68.25	17.51	17.31	0.00
		ग्रामीण	192	0	73.57	82.67	63.74	19.23	17.39	
		नागरी	0	1	84.58	91.98	76.81	14.12	17.16	
13	कुर्ही	एकूण	186	0	71.94	81.30	62.33	21.59	4.10	0.00
		ग्रामीण	186	0	71.94	81.30	62.33	21.59	4.10	
		नागरी	0	0	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
14	भिव्यापूर	एकूण	137	0	70.14	80.02	59.89	21.51	16.20	0.00
		ग्रामीण	137	0	70.14	80.02	59.89	21.51	16.20	
		नागरी	0	0	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
एकूण जिल्हा		एकूण	1874	29	84.03	90.18	77.42	17.12	10.93	4252
		ग्रामीण	1874	0	75.58	83.97	66.56	16.59	14.98	1489
		नागरी	0	29	88.65	93.57	83.36	17.42	8.67	2764

तक्ता क्रमांक - 2.2
लोकसंख्या आणि वृद्धीदर

जिल्हा- नागपूर

संदर्भ वर्ष : 1951-2011

जनगणना वर्ष	ग्रामीण/नागरी	लोकसंख्या			दशवार्षिक वृद्धीदर	वार्षिक चक्रवाढ वृद्धीदर
		एकूण	पुरुष	स्त्रिया		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1951	एकूण	1234556	631199	603357	-	-
	ग्रामीण	656906	333777	323129	-	-
	नागरी	577650	297422	280228	-	-
1961	एकूण	1512807	784161	728646	22.54	2.03
	ग्रामीण	725107	367760	357347	10.38	0.99
	नागरी	787700	416401	371299	36.36	3.10
1971	एकूण	1942688	1010911	931777	28.42	2.27
	ग्रामीण	887331	455175	432156	22.37	1.50
	नागरी	1055357	555736	499621	33.98	3.01
1981	एकूण	2588811	1345377	1243434	33.26	2.47
	ग्रामीण	1119532	577082	542450	26.17	1.78
	नागरी	1469279	768295	700984	39.22	3.11
1991	एकूण	3287139	1710404	1576735	26.97	2.45
	ग्रामीण	1256225	649900	606325	12.21	1.62
	नागरी	2030914	1060504	970410	38.23	3.14
2001	एकूण	4067637	2105314	1962323	23.74	2.38
	ग्रामीण	1453886	751516	702370	15.73	1.59
	नागरी	2613751	1353798	1259953	28.70	3.02
2011 प्रक्षेपित	एकूण	4639000	0	0	14.05	2.21
	ग्रामीण	1546000			6.34	1.43
	नागरी	3093000			18.34	2.80

आधार - भारताची जनगणना:

तक्ता क्रमांक - 2.3

शहरांची वर्गवारी आणि त्याची लोकसंख्या

जिल्हा : ठाणे

संदर्भ वर्ष : 2001

अ. क्र.	शहराचे नाव	शहराचे वर्गीकरण	लोकसंख्या			लोकसंख्या वाढीचा दशवार्षिक वृद्धीदर
			एकूण	पुरुष	स्त्रिया	
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)
1	नागपूर	अ वर्ग म.न.पा.	2052066	1059765	992301	26.30
2	नरखेड	क वर्ग न.प.	21537	11060	10477	10.88
3	मोवाड	क वर्ग न.प.	8737	4489	4248	11.24
4	काटोल	क वर्ग न.प.	37435	19304	18131	36.96
5	कळमेश्वर	क वर्ग न.प.	17331	9052	8279	39.19
6	मोहपा	क वर्ग न.प.	7068	3583	3485	4.05
7	सावनेर	क वर्ग न.प.	26712	13766	12946	35.13
8	खापा	क वर्ग न.प.	14972	7599	7373	4.86
9	रामटेक	क वर्ग न.प.	22516	11554	10962	12.18
10	कामठी	ब वर्ग न.प.	84344	42626	41718	7.29
11	उमरेड	ब वर्ग न.प.	49577	25454	24123	13.77
12	कामठी	कटक मंडळ	13125	8333	4792	7.28
13	वलनी	गणना शहर	10716	5644	5072	-4.58
14	सिलेवाडा	गणना शहर	8503	4530	3973	-12.18
15	चिचोली	गणना शहर	18478	9613	8865	7.01
16	टेकाडी	गणना शहर	17180	9144	8036	-2.45
17	कन्हानपिंपरी	गणना शहर	21842	11167	10675	16.85
18	कांद्री	गणना शहर	8124	4244	3880	44.86
19	तोतलाडोह	गणना शहर	2336	1188	1148	-58.71
20	कांद्री	गणना शहर	5295	2683	2612	11.17

तक्ता क्रमांक - 2.3

शहरांची वर्गवारी आणि त्यांची लोकसंख्या

जिल्हा : ठाणे

संदर्भ वर्ष : 2001

अ. क्र.	शहराचे नाव	शहराचे वर्गीकरण	लोकसंख्या			लोकसंख्या वाढीचा दशवार्षिक वृद्धीदर
			एकूण	पुरुष	स्त्रिया	
21	मंनसर	गणना शहर	6459	3240	3219	24.64
22	येरखंडा	गणना शहर	10376	5344	5032	75.63
23	महादुला	गणना शहर	18252	9432	8820	6.46
24	देवलामेटी	गणना शहर	8769	4572	4197	43.59
25	सोनेगांव (नि)	गणना शहर	12005	6345	5660	-1.32
26	वाडी	गणना शहर	40418	21607	18811	84.74
27	हिंगडोह	गणना शहर	37016	20637	16379	113.03
28	वानाडोंगरी	गणना शहर	17181	9218	7963	130.62
29	निलडोह	गणना शहर	15381	8605	6776	171.65
एकूण नागरी			2613751	1353798	1259953	25.87

आधार - भारताची जनगणना 2001

तक्ता क्रमांक - 2.4

मुख्य व सीमांतिक काम करणा-यांचे उद्योग गटनिहाय वर्गीकरण

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2001

अ. क्र.	काम करणा-यांचे क्षेत्र	एकूण	ग्रामीण	नागरी
1	2	3	4	5
मुख्य काम करणारे				
1	शेतकरी	199076	190140	8936
2	शेतमजूर	241648	223315	18333
3	वस्तुनिर्माण प्रक्रिया, सेवा व दुरुस्त्या इ. घरगुती उद्योगात काम करणारे	28424	8937	19487
4	इतर काम करणारे	813931	137614	676317
5	एकूण मुख्य काम करणारे	1283079	560006	723073
सीमांतिक काम करणारे				
6	शेतकरी	26270	24885	1385
7	शेतमजूर	127559	116598	10961
8	वस्तुनिर्माण प्रक्रिया, सेवा व दुरुस्त्या इ. घरगुती उद्योगात काम करणारे	9659	2655	7004
9	इतर काम करणारे	91782	23157	68625
10	एकूण सीमांतिक काम करणारे	255270	167295	87975
काम करणा-यांचे वर्गीकरण				
11	एकूण काम करणारे	1538349	727301	811048
12	काम करणा-यांची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी	37.82	50.02	31.03
13	एकूण काम न करणारे	2529288	726585	1802703
14	काम न करणा-यांची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी	62.18	49.98	68.97
15	जिल्ह्याची एकूण लोकसंख्या	4067637	1453886	2613751

आधार - भारताची जनगणना 2001

तक्ता क्रमांक - 2.5
धर्म व वयोगटानुसार लोकसंख्या

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 1991

अ.क्र.	बाल	एकूण	ग्रामीण	नागरी
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
धर्मानुसार (आकडे शंभरात)				
1	बौद्ध	4932	1742	3190
2	ख्रिश्चन	233	15	218
3	हिंदू	25066	10554	14512
4	जैन	140	10	130
5	मुस्लिम	2290	201	2089
6	शीख	128	10	118
7	इतर	82	30	52
	सर्व धर्म (एकूण)	32871	12562	20309
वयोगटानुसार (वर्षे)				
1	0 - 6	0		
2	7 - 14	11128	4393	6735
2	15 - 19	3368	1233	2134
3	20 - 24	3336	1128	2207
4	25 - 29	2812	964	1847
5	30 - 34	2366	838	1528
6	35 - 39	2117	784	1332
7	40 - 49	3140	1231	1909
8	50 - 59	2149	897	1252
9	60 वर्षांवरील	2342	1044	1298
10	वय अनिर्दिशित	1086	464	622
	सर्व वयोगट (एकूण)	32871	12562	20309

आधार - भारताची जनगणना

तक्ता क्रमांक - 2.6
दागिदय रेवेखालील प्रामाण कुटुंबे

जिल्हा :- नागपूर

संवर्ष - 2001

अ. क्र.	तालुका	ग्रामीण कुटुंबांची एकूण संख्या	दागिदय रेवेखालील प्रामाण कुटुंबे													दागिदय रेवे-खालील एकूण कुटुंबांची संख्या	दागिदय रेवे-खालील कुटुंबांची टक्के वारी
			अनुसूचित जाती			अनुसूचित जाती			एकूण			एकूण					
			शेतकरी	शेतकरी	इतर	शेतकरी	शेतकरी	इतर	शेतकरी	शेतकरी	इतर	शेतकरी	शेतकरी	इतर			
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	
1	नरखेड	26897			3083			2252			SSI	7781	0	0	13116	13116	48.76
2	काटोल	31108			3000			3650			SSI	6880	0	0	13530	13530	43.49
3	कळमेखर	18142			1261			735				3615	0	0	5611	5611	30.93
4	सावनेर	33560			2204			1803			SSI	4588	0	0	8595	8595	25.61
5	पारशिवनी	24391			1531			1185			SSI	2797	0	0	6509	6509	26.69
6	रामटेक	22611			1094			4121				3367	0	0	8582	8582	37.95
7	मौवा	25569			1373			1217				5501	0	0	8091	8091	31.64
8	कामठी	21500			2080			929				4614	0	0	7623	7623	35.46
9	नागपूर(ग्र)	33844			2799			2335				4862	0	0	9996	9996	29.54
10	नागपूर(श)	-			-			-				-	-	-	-	-	-
11	हिंगना	21795			1132			1974			SI	3772	0	0	6883	6883	31.58
12	उमरेड	19214			1445			1177				2863	0	0	5485	5485	28.55
13	कुही	27240			2779			234				6575	0	0	9625	9625	35.33
14	भिवापूर	18511			1801			1149				3133	0	0	6083	6083	32.86
	एकूण	324382	0	0	25582	0	0	22761	0	0		61449	0	0	109792	109792	33.85

आधार:- प्रकल्प अधिकारी, जिल्हा ग्रामीण विकास, यंत्रणा, नागपूर

टिप -शेतकरी व शेतमजूर व इतर अशा स्वतंत्र माहिती उपलब्ध नसल्यामुळे एकाच माहिती इतर या रकान्यात दशावण्यात आली.

तक्ता क्रमांक - 3.1

क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न - चालू किमतीमुळे

जिल्हा -

संदर्भ वर्ष : 2004-05 व 2004-05

(हजारत रु)

अ. क्र.	क्षेत्र	वर्ष 2004-05 *		वर्ष 2004-05 @	
		स्थल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न	स्थल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	कृषी	17172761	16157710	19645606	18484389
1	वन संवर्धन	1447792	1428468	1511548	1491373
1	मासेमारी	304053	259851	369471	315760
1	खाण व दगड खाणकाम	6466273	5378562	6838955	5688555
प्राथमिक क्षेत्र एकूण		25390879	23224591	28365581	25980076
2	नॉनदणीकृत उद्योग	14453803	10975759	17334794	13163492
2	अनॉनदणीकृत उद्योग	9114540	7162420	10912425	8575240
2	बांधकाम	13059049	12590939	14737111	14208850
2	बीज, गॅस व पाणोपुरवठा	3753233	2316018	4227121	2608441
द्वितीय क्षेत्र एकूण		40380625	33045136	47211452	38556023
3	रेल्वे	1936805	1560648	2163763	1752836
3	परिवहन, साठवणूक	5648004	4475861	6647564	5267980
3	दळणवळण	4946822	4147185	5542051	4451638
3	व्यापार व उपाहारगृहे	24899584	24251925	30253455	29466537
4	बँका व विमा उद्योग	20199873	19151560	21572495	20430192
4	व्यवसाय सेवा	10472442	3974365	12000614	10283933
4	सांख्यिक प्रशासन	8264154	7318668	9511273	8423106
4	इतर सेवा	17019041	16332722	18682766	17929355
तृतीय क्षेत्र एकूण		93386727	86212934	106373982	98015579
एकूण जिल्हा उत्पन्न		159158231	142482667	181951015	162551679
दरडोई जिल्हा उत्पन्न(रु)		37645	33700	42443	37917
एकूण राज्य उत्पन्न		3280524659	2904100248	3718776349	3284514570
दरडोई राज्य उत्पन्न (रु)		325887	28848	36423	32170
एकूण जिल्हा उत्पन्नाची राज्य उत्पन्नाशी टक्केवारी		4.85	4.91	4.89	4.95

टिप : 1) * अस्थायी @ प्रारंभिक 2) आकडे पूर्णांकात दिल्याने बेरजा जुळतलेच असे नाही.

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

तबता क्रमंक - 3.2

क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न - स्थिर किंमतीनुसार (1993-94)

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2004-05 व 2004-05 (हजारात रू)

अ. क्र.	क्षेत्र	वर्ष 2004-2005 *		वर्ष 2004-05 @	
		स्थूल जिल्हा उत्पन्न	नेटवर्क जिल्हा उत्पन्न	स्थूल जिल्हा उत्पन्न	नेटवर्क जिल्हा उत्पन्न
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1.1	कृषी	8974728	8509926	8086189	7667404
1.2	वन संवर्धन	708481	697663	588760	579770
1.3	मासेमारी	164553	140166	164210	140044
1.4	खाण व दगड खाणकाम	3663948	3023945	3874881	3198033
प्रारंभिक क्षेत्र एकूण		13511511	12371699	12714039	11585250
2.1	नोंदणीकृत उद्योग	8462900	6088358	9208516	6624767
2.2	अनोंदणीकृत उद्योग	6114626	4973173	6708433	5456131
2.3	बांधकाम	9807809	6481060	7643136	7276294
2.4	वीज, गॅस व पाणीपुरवठा	2186802	1402267	2547588	1633618
द्वितीय क्षेत्र एकूण		26572137	13944853	26107674	20990809
3.1	रेल्वे	1445451	1223816	1521893	1297658
3.2	परिवहन, साठ्यागूक	2943237	2225146	3262359	2466409
3.3	दळणवळण	7220504	6774883	8886612	8139212
3.4	जगापार व उपाहारपट्टे	13759864	13332791	15750405	15261550
3.5	वैका व विना उद्योग	11154028	10446681	11448653	10701920
3.6	व्यवसाय सेवा	4581503	3739985	4784142	3904551
3.7	सार्वजनिक प्रशासन	4254225	3749725	4713633	4154583
3.8	इतर सेवा	8684181	8237087	9122773	8683095
तृतीय क्षेत्र एकूण		53014363	49730113	59490470	54608979
एकूण जिल्हा उत्पन्न		91097711	81046670	98312183	87185038
दरडोई जिल्हा उत्पन्न (रू)		21547	19169	22933	20337
एकूण राज्य उत्पन्न		1921904687	1687755672	2082532214	1823887020
दरडोई राज्य उत्पन्न (रू)		19091	16765	20397	17864
एकूण जिल्हा उत्पन्नाची एकूण राज्य उत्पन्नाशी टक्केवारी		4.74	4.80	4.72	4.78

टिप : 1) * अस्थायी @ प्रारंभिक 2) आकडे पूर्णांकात दिल्याने बेरजा जुळतीलच असे नाही.

तक्ता क्रमांक - 4.1

जिल्हा - नागपूर

डिविडक कृषि मालाच्या सरासरी वाडूक किंमती

संदर्भ वर्ष : 2004-05

अ.क्र.	कृषि मालाचे नांव	कृषि मालाचा वर्ण	मासिक सरासरी वाडूक किंमती (प्रति क्विंटल मूल्य रुपये)							
			एप्रिल	मे	जून	जुलै	ऑगस्ट	सप्टेंबर	ऑक्टोबर	नोव्हेंबर
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	गहू	संकरित	688	689	689	695	695	696	720	720
2	सोयाबीन	स्थानिक	1254	1229	1237	1439	1488	1396	1250	1307
3	हरभरा	संकरित	1450	1475	1500	1545	1545	1550	1550	1560
4	तूर	गावरान	1650	1600	1650	1630	1590	1592	1700	1590
5	उडीद	संकरित	1313	1450	1315	1350	1350	1370	1325	1278
6	नांदुळ	बुचई	1325	1350	1375	1219	1235	1238	1268	1313
7	ज्वारी	संकरित	445	449	454	470	465	468	482	455
8	मूग	चिनई	1574	1532	1525	1597	1536	1536	1550	-
9	भुईमूग	एचवी	1797	1578	1614	1754	1612	1595	1526	1573
10	मिरची	भिवापूर	1738	1850	1817	1937	1750	1724	1750	1629
11	जवस	गावरान	1888	1880	1712	1955	1980	1970	1950	1953
12	वटाणा	गावरान	950	950	1100	1035	1125	1000	1000	1000
13	सुयंफुल	-	1533	1533	1513	1450	1200	1400	1400	1400
14	कापूस	लक्ष्मी 510	-	-	-	-	-	-	-	2482
15	संजा	नागपूरी	875	1250	1250	1250	1250	1250	1250	1250

तक्ता क्रमांक - 4.1

जिल्हा - नागपूर

निवडक कृषि मालाच्या सरासरी घाडूक किंमती

संदर्भ वर्ष :2004-05

अ.क्र.	कृषि मालाचे नांव	कृषि मालाचा बाण	मासिक सरासरी घाडूक किंमती (प्रति क्विंटल मूल्य रुपये)					
			डिसेंबर	जानेवारी	फेब्रुवारी	मार्च	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
(1)	(2)	(3)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)
1	गहू	संकरित	775	795	790	750	725	723
2	सोयाबीन	स्थानिक	1283	1258	1150	1264	1296	1345
3	हरभरा	संकरित	1530	1550	1559	1544	1530	1383
4	तूर	गावरान	1410	1450	1625	1480	1581	1609
5	उडीद	संकरित	1250	1260	1311	1259	1319	1211
6	तांदुळ	लुचई	1233	1263	1263	1238	1281	1001
7	ज्वारी	संकरित	483	485	477	485	468	443
8	मूग	चिनई	-	-	1519	1516	1543	1525
9	भुईमूग	एचबी	1324	1398	1357	1500	1552	1505
10	मिरची	भिवापूर	1685	1694	1706	1838	1760	2618
11	जवस	गावरान	1936	2000	1880	1860	1914	2042
12	वटाणा	गावरान	1038	925	975	960	1005	-
13	सुर्यफुल	-	1400	1298	1445	1512	1424	-
14	कापूस	लक्ष्मी 510	2530	2675	2563	2540	2558	2300
15	संत्रा	नागपूरी	1755	1675	1217	1383	1305	631

आधार- कृषि उत्पन्न बाजार समित्या, जिल्हा नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 4.2

जिल्हा:- नागपूर जिल्हा मुख्यालयातील महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती

(रुपये)

अ. क्र.	वस्तूचे नाव व प्रत	परिमाण	जानेवारी 2004	फेब्रुवारी 2004	मार्च 2004	एप्रिल 2004	मे 2004
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)
1	तांदूळ	किलो	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00
2	गहू	किलो	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00
3	गव्हाचे पीठ	किलो	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00
4	ज्वारी (संकरित)	किलो	6.00	6.00	6.00	6.00	6.00
5	ज्वारी (देशी)	किलो	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00
6	बाजरी	किलो	9.00	9.00	9.00	9.00	9.00
7	कावुली चणा (अखळा)	किलो	32.00	32.00	32.00	32.00	32.00
8	हरभगा डाळ	किलो	20.00	20.00	20.00	21.00	21.00
9	तूरडाळ	किलो	28.00	28.00	28.00	30.00	30.00
10	मूगडाळ	किलो	22.00	22.00	22.00	25.00	25.00
11	उडीदडाळ	किलो	22.50	22.00	22.00	22.00	22.00
12	मसूरडाळ	किलो	21.00	21.00	21.00	21.00	21.00
13	मटकी	किलो	21.00	21.50	21.50	22.00	22.00
14	पांढरा वाटाणा	किलो	19.00	19.50	19.50	19.50	19.50
15	सावुदाणा	किलो	24.00	24.00	24.00	24.00	24.00
16	शेंगदाणे	किलो	32.60	32.60	32.60	32.60	32.60
17	रवा	किलो	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00
18	मैदा	किलो	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00
19	पोहे	किलो	18.00	18.00	17.50	17.50	18.00
20	साखर	किलो	19.50	20.00	20.00	20.00	20.00
21	गूळ पिवळा	किलो	22.50	22.50	22.50	22.50	22.50
22	गोंदतेल भुईमुगाचे(सुटे)	किलो	58.00	58.00	58.00	58.00	58.00
23	वनस्पती तूप (सुटे)	किलो	51.00	51.00	51.00	51.00	51.00
24	खोबरेल तेल (सुटे)	100ग्रॅम	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00
25	म्हशीचे दूध (सुटे)	लीटर	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00

तक्ता क्रमांक - 4.2

जिल्हा:- नागपूर जिल्हा मुख्यालयातील महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किरकोळ किमती (रुपये)

अ. क्र.	वस्तूचे नाव व प्रत	परिमाण	जून 2004	जुलै 2004	ऑगस्ट 2004	सप्टेंबर 2004
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	तांदूळ	किलो	14.00	14.00	15.00	19.00
2	गहू	किलो	11.00	11.00	11.00	11.00
3	गव्हाचे पीठ	किलो	12.00	12.00	12.00	12.50
4	ज्वारी (संकरित)	किलो	6.00	6.00	6.00	6.00
5	ज्वारी (देशी)	किलो	8.00	8.00	8.00	8.00
6	बाजरी	किलो	9.00	9.00	9.00	9.00
7	कावुली चणा (अखडा)	किलो	32.00	33.50	36.00	38.00
8	हरभगा डाळ	किलो	21.00	21.00	24.00	24.00
9	तूरडाळ	किलो	30.00	30.00	32.00	32.00
10	मूगडाळ	किलो	25.00	27.50	32.00	30.00
11	उडीदिडाळ	किलो	22.00	23.50	26.00	26.00
12	मसूरडाळ	किलो	21.00	21.00	26.00	26.00
13	मटकी	किलो	22.00	22.00	22.50	22.50
14	पाढग वाटाणा	किलो	19.50	19.50	19.50	19.50
15	साबुदाणा	किलो	24.00	24.00	24.00	24.00
16	शेंगदाणे	किलो	32.60	32.60	32.60	32.60
17	रवा	किलो	12.00	12.00	12.00	12.00
18	मैदा	किलो	12.00	12.00	12.00	12.00
19	पोह	किलो	18.00	18.00	18.00	18.00
20	साखर	किलो	20.00	20.00	20.00	20.00
21	गूळ पिचळा	किलो	22.50	22.50	22.50	22.50
22	गोडतेल भुइमुगाचे (सुटे)	किलो	58.00	58.00	58.00	58.00
23	वनस्पती तूप (सुटे)	किलो	51.00	51.00	51.00	51.00
24	खोबरेल तेल (सुटे)	100ग्रॅम	8.00	8.00	8.00	8.00
25	म्हशीचे दूध (सुटे)	लीटर	14.00	14.00	14.00	14.00

तक्ता क्रमांक - 4.2

जिल्हा:- नागपूर जिल्हा मुख्यालयातील महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती

(रुपये)

अ. क्र.	वस्तूचे नाव व प्रत	परिमाण	ऑक्टोबर 2004	नोव्हेंबर 2004	डिसेंबर 2004	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	तांदूळ	किलो	20.00	19.00	20.00	15.92	11.58
2	गहू	किलो	11.00	12.50	12.50	11.25	11.13
3	गव्हाचे पीठ	किलो	12.50	13.00	13.00	12.25	-
4	ज्वारी (संकरित)	किलो	6.00	6.00	6.00	6.00	-
5	ज्वारी (देशी)	किलो	8.00	8.00	8.00	8.00	9.65
6	वाजरी	किलो	9.00	9.00	9.00	9.00	8.67
7	काबुली चणा (अखडा)	किलो	40.00	40.00	40.00	34.95	-
8	हरभरा डाळ	किलो	21.00	21.00	21.00	21.25	22.58
9	बूरडाळ	किलो	30.00	30.00	30.00	29.83	26.41
10	मूगडाळ	किलो	25.00	25.00	36.00	26.37	28.73
11	उडीदडाळ	किलो	22.00	22.00	22.00	22.83	24.13
12	मसूरडाळ	किलो	28.00	28.00	28.00	23.58	24.13
13	मटकी	किलो	22.00	22.00	23.00	22.00	-
14	पांढरा वाटाणा	किलो	19.50	19.50	19.50	19.46	-
15	साबुदाणा	किलो	24.00	24.00	24.00	24.00	-
16	शेंगदाणे	किलो	32.60	32.60	32.60	32.60	35.98
17	रवा	किलो	12.50	12.50	12.00	12.08	-
18	मैदा	किलो	12.75	12.75	12.75	12.19	-
19	पोहे	किलो	18.00	18.00	18.00	17.92	-
20	साखर	किलो	20.00	20.00	20.00	19.96	13.89
21	गूळ पिवळा	किलो	22.50	22.50	20.00	22.29	16.10
22	गोडेंतल भुईमुगाचे (सुटे)	किलो	58.00	58.00	56.00	57.83	60.13
23	वनस्पती तूप (सुटे)	किलो	51.00	51.00	50.00	50.92	49.46
24	खोबरेल तेल (सुटे)	100ग्रॅम	8.00	8.00	8.00	8.00	7.20
25	म्हशीचे दूध (सुटे)	लीटर	14.00	14.00	14.00	14.00	13.08

तक्ता क्रमांक - 4.2

जिल्हा:- नागपूर जिल्हा मुख्यालयातील महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती

(रुपये)

अ. क्र.	वस्तूचे नाव व प्रत	परिमाण	जानेवारी 2004	फेब्रुवारी 2004	मार्च 2004	एप्रिल 2004	मे 2004
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)
26	म्हशीचे शुध्द तूप	किलो	180.00	180.00	180.00	180.00	180.00
27	बोकडाचे मांस	किलो	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00
28	कोंबडी (ब्रायलर) न सोललेली	किलो	55.00	55.00	55.00	55.00	55.00
29	ताजे मासे (स्थानिक)	किलो	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00
30	अंडी कोंबडीची (सुधारित)	डझन	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00
31	आयोडीनयुक्त माठ	किलो	7.50	7.50	7.50	7.50	7.50
32	हळद पावडर (सुटी)	100 ग्रॅम	10.75	10.75	10.75	10.75	10.75
33	गरम मसाला पावडर (स्थानिक)	100 ग्रॅम	13.00	13.00	13.00	13.00	13.00
34	बटाटे	किलो	5.00	5.00	5.00	7.00	7.00
35	कांदे	किलो	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00
36	लसूण	100 ग्रॅम	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50
37	केळी (जळगाव)	डझन	10.00	10.00	11.00	11.00	11.00
38	सफरचंद	किलो	42.00	42.00	46.00	67.50	75.00
39	चहापती	किलो	175.00	175.00	175.00	175.00	175.00
40	रॉकेल (खु.वा.)	लीटर	15.00	15.00	15.00	15.00	15.00
42	पेट्रोल	लीटर	44.50	44.50	44.50	44.50	44.50
43	काडेपेटी	1 नग	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50
44	धुण्याचा साबण	250ग्रॅम	7.00	7.00	7.00	7.00	7.00
45	प्रसाधन साबण	1 बडी	13.00	13.00	13.00	13.00	13.00
46	ब्रेड (स्थानिक)	400 ग्रॅम	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00
47	गॅस सिलिंडर (स्वयंपाकाचा)	प्रत्येकी	311.00	311.00	311.00	311.00	311.00
48	टाल्कम पावडर (पॉन्डस/तत्सम)	100 ग्रॅम	28.50	28.50	28.50	28.50	28.50
49	टुय पेस्ट (कोलगेट साथी/ तत्सम)	100 ग्रॅम	25.00	25.00	25.00	25.00	25.00
50	सोने (स्टॅण्डर्ड)	10 ग्रॅम	5560	5500	5700	5800	5900
51	चांदी	10 ग्रॅम	110	110	115	115	115

तक्ता क्रमांक - 4.2

जिल्हा:- नागपूर जिल्हा मुख्यालयातील महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती

(रुपये)

अ. क्र.	वस्तूचे नाव व प्रत	परिमाण	जून 2004	जुलै 2004	ऑगस्ट 2004	सप्टेंबर 2004
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
26	म्हशीच शुध्द तूप	किलो	180.00	180.00	180.00	180.00
27	बोकडाचे मांस	किलो	120.00	120.00	120.00	130.00
28	कांबडी (ब्रायलर) न सोललेली	किलो	55.00	60.00	60.00	60.00
29	ताजे मासे (स्थानिक)	किलो	60.00	60.00	60.00	60.00
30	अंडी कांबडीची (सुधारित)	डझन	20.00	20.00	20.00	20.00
31	आयाडीनयुक्त माऊ	किलो	7.50	7.50	7.50	8.00
32	हळद पावडर (सुटी)	100 ग्रॅम	10.75	10.75	10.75	10.75
33	गरम मसाला पावडर (स्थानिक)	100 ग्रॅम	13.00	13.00	13.00	13.00
34	बटाटे	किलो	7.75	7.93	8.00	9.00
35	कांदे	किलो	5.00	5.00	5.00	5.00
36	लसूण	100 ग्रॅम	2.50	2.50	2.50	2.50
37	केळी (जळगाव)	डझन	11.00	11.00	11.00	11.00
38	सफरचंद	किलो	63.75	60.00	60.00	60.00
39	चहापत्ती	किलो	175.00	175.00	175.00	175.00
40	रॉकेल (खु.वा.)	लीटर	15.00	15.00	15.00	15.00
42	पेट्रोल	लीटर	45.20	47.32	47.32	47.32
43	काडपटो	1 नग	0.50	0.50	0.50	0.50
44	धुण्याचा साबण	250ग्रॅम	7.50	7.50	7.50	7.50
45	प्रसाधन साबण	1 बडी	13.00	13.00	13.00	13.00
46	ब्रेड (स्थानिक)	400 ग्रॅम	10.00	10.00	10.00	10.00
47	गॅस सिलिंडर (स्वयंपाकाचा)	प्रत्येकी	318.00	320.00	320.00	320.00
48	टॉल्कम पावडर (पांढरा/तत्सम)	100 ग्रॅम	28.50	28.50	28.50	28.50
49	दुध पेस्ट (कोलगेट साधी/ तत्सम)	100 ग्रॅम	25.00	25.00	25.00	25.00
50	सोने (स्टॅण्डर्ड)	10 ग्रॅम	5900	5560	5560	5560
51	चांदी	10 ग्रॅम	120	120	120	125

तक्ता क्रमांक - 4.2

जिल्हा:- नागपूर जिल्हा मुख्यालयातील महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती

(रुपये)

अ. क्र.	वस्तूचे नाव व प्रत	परिमाण	ऑक्टोबर 2004	नोव्हेंबर 2004	डिसेंबर 2004	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
26	म्हशीचे शुध्द तूप	किलो	180.00	180.00	180.00	180.00	181.33
27	बोकडाचे मांस	किलो	130.00	130.00	130.00	123.33	103.42
28	कोंबडी (बॉयलर) न सोललेली	किलो	60.00	60.00	60.00	57.50	-
29	ताजे मासे (स्थानिक)	किलो	60.00	60.00	60.00	60.00	53.04
30	अंडी कोंबडीची (सुधारित)	डझन	20.00	20.00	20.00	20.00	19.50
31	आयोडीनयुक्त मीठ	किलो	8.00	8.00	8.00	7.67	-
32	हळद पावडर (सुटी)	100 ग्रॅम	10.00	10.00	10.00	10.56	-
33	गरम मसाला पावडर (स्थानिक)	100 ग्रॅम	13.00	13.00	13.00	13.00	-
34	बटाटे	किलो	9.00	11.75	12.00	7.88	5.83
35	कांदे	किलो	5.00	5.00	5.00	5.00	6.75
36	लसूण	100 ग्रॅम	2.50	4.00	4.00	2.75	-
37	केळी (जळगाव)	डझन	14.50	13.75	12.00	11.44	12.00
38	सफरचंद	किलो	60.00	60.00	36.00	56.02	-
39	चहापत्ती	किलो	175.00	175.00	160.00	173.75	135.38
40	रॉकेल (खु.वा.)	लीटर	15.00	22.00	22.00	16.17	9.50
42	पेट्रोल	लीटर	47.32	47.32	47.32	45.96	-
43	काडेपेट्टी	1 नग	0.50	0.50	0.50	0.50	-
44	धुण्याचा साबण	250ग्रॅम	8.00	8.50	8.50	7.50	11.00
45	प्रसाधन साबण	1 बडी	13.00	13.00	13.00	13.00	12.21
46	ब्रेड (स्थानिक)	100 ग्रॅम	10.00	10.00	10.00	10.00	-
47	गॅस सिलिंडर (स्वयंपाकाचा)	प्रत्येकी	320.00	320.00	317.00	316.00	-
48	यल्कम पावडर (पॉन्डस/तत्सम)	100 ग्रॅम	28.50	28.50	28.50	28.50	-
49	टुथ पेस्ट (कोल्गेट साथी/ तत्सम)	100 ग्रॅम	25.00	25.00	26.00	25.08	30.00
50	सोने (स्टॅण्डर्ड)	10 ग्रॅम	5500	5500	5500	5628	-
51	चांदी	10 ग्रॅम	125	130	130	120	-

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

तक्ता क्रमांक - 4.3

ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक (पायाभूत वर्ष : 1982=100)

जिल्हा : नागपूर

केंद्र : नागपूर

सदम - 2004-05

अ. क्र.	महिना/ वर्ष	अन्नगट	पान, सुपार ती तंबाखू इ.	इंधन व दिवावती	घरबाधणी	कापड, बिछाने व पादत्राणे	संकीर्ण	सर्वसाधार ण निर्देशांक
1	2	4	5	6	7	8	9	10
1	एप्रिल -04	473	714	550	738	309	566	512
2	मे -04	475	721	550	738	309	566	513
3	जून-04	478	716	551	738	309	566	515
4	जुलै-04	481	711	550	879	309	571	531
5	ऑगस्ट-04	495	714	550	879	310	572	539
6	सप्टेंबर-04	498	712	545	879	310	574	540
7	ऑक्टोबर-04	500	726	550	879	310	577	542
8	नोव्हेंबर-04	479	727	556	879	310	577	537
9	डिसेंबर-04	480	727	558	879	310	595	535
10	जानेवारी-05	482	731	550	985	313	595	547
11	फेब्रुवारी-05	477	727	559	985	313	595	545
12	मार्च-05	476	727	553	985	313	584	542
वार्षिक सरासरी		484	721	552	870	310	578	533

आधार:- कामगार आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई

तक्ता क्रमांक - 4.4

किंमतीचे महत्वाचे निर्देशांक

जिल्हा :- नागपूर.

संदर्भ - 2004-05

अ. क्र.	महिना / वर्ष	अखिल भारतीय घाऊक किंमत निर्देशांक (पायाभूत वर्ष 1993-94)	ग्राहक किंमत निर्देशांक							
			औद्योगिक कामगारांसाठी (पायाभूत वर्ष 1982)		महाराष्ट्र (पायाभूत वर्ष 1982)		शेतमजुरांसाठी (पायाभूत वर्ष 1986-87)		शहरी अश्रमिक कर्मचा-यांसाठी (पायाभूत वर्ष 1984-85)	
			नागपूर	अखिल भारत	ग्रामीण	नागरी	महाराष्ट्र	अखिल भारत	मुंबई	अखिल भारत
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	एप्रिल -04.	180.7	512	504	102	102	336	331	424	425
2	मे-04	181.5	513	508	102	103	338	333	428	427
3	जून-04	185.2	515	512	103	104	342	336	431	431
4	जुलै-04	186.6	531	517	103	104	344	338	433	434
5	ऑगस्ट-04	188.4	539	522	103	105	349	341	436	437
6	सप्टेंबर-04	189.5	540	523	104	104	349	343	435	437
7	ऑक्टोबर-04	188.9	542	526	103	105	354	345	438	440
8	नोव्हेंबर-04	190.2	531	525	103	105	352	344	437	439
9	डिसेंबर-04	188.8	535	521	103	105	350	342	435	436
10	जानेवारी-05	188.6	547	526	105	105	351	341	440	440
11	फेब्रुवारी-05	188.8	545	525	105	105	350	340	438	440
12	मार्च-05	189.5	542	525	105	105	349	340	438	441

आधार:-1) केंद्रीय सांख्यिकीय संघटना, नवी दिल्ली. 2) आर्थिक सल्लागार, उद्योग मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली.

3) श्रम केंद्र, भारत सरकार, सिमला 4) कामगार आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई

5) अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

तक्ता क्रमांक - 5.1
गोळा केलेला जमीन महसूल

जिल्हा : नागपूर

संदर्भ वर्ष-2004-05
(रुपये हजार)

अ. क्र.	तालुका	जमीन महसुलाची एकूण घालू मागणी	जमीन महसुलाची थकणाची	एकूण मागणी	सूट	निलंबित वसुलीची रक्कम	वसुली पात्र रक्कम {5-(6+7)}	प्रत्यक्ष वसुली	खातेदारांची संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	नरखेड	153	11	164	0	0	164	162	17410
2	काटोल	148	0	148	0	0	148	148	14616
3	कळमेश्वर	258	0	258	0	0	258	258	14228
4	सावनेर	298	2	300	0	0	300	300	11861
5	पारशिवर्नी	132	3	135	0	0	135	129	17846
6	रामटेक	77	5	82	0	0	82	81	13388
7	मोदा	219	25	244	0	0	244	187	12934
8	कामठी	145	0	145	0	0	145	145	7174
9	नागपूर(ग्रा)	133	4	137	0	0	137	130	12223
10	नागपूर(श)	46	15	61	0	0	61	58	20815
11	हिंगना	94	2	96	0	0	96	86	16617
12	उमरेड	117	0	117	0	0	117	117	19011
13	कुही	134	0	134	0	0	134	134	32208
14	भिवापूर	77	0	77	0	0	77	77	16556
जिल्हा एकूण		2031	67	2098	0	0	2098	2012	226887

आधार -जिल्हाधिकारी कार्यालय (महसूल शाखा) नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 5.2

स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे उत्पन्न व खर्च

जिल्हा :- नागपूर

संदर्भ वर्ष-2004-05

(रूपये हजारात)

अ. क्र.	वाब	ग्राम-पंचायत	जिल्हा परिषद	महानगर पालिका	नगर परिषदा	कटक मंडळ
(1)	(2)	(2)	(4)	(5)	(6)	(7)
	स्थानिक स्वराज्य संस्थांचा संख्या	779	1	1	10	1
अ)	जमा					
1	सुरुवातीची शिल्लक	123728	416621	52494	153662	22019
2	चालू वर्षातील जमा					
	2.1 शासकीय अनुदाने व वर्गणी	69984	2063222	407231	247199	10993
	2.2 सव प्रकारचे कर	59845	325564	2745725	58981	22921
	2.3 इतर जमा	110450	2084360	227497	103570	7479
	2.4 एकूण (बाब 2.1 ते 2.3)	240279	4473146	3380453	409750	41393
	एकूण प्राप्ती (सुरुवातीची शिल्लक मिळून)	364007	4889767	3432947	563412	63412
ब)	खर्च					
3	चालू वर्षातील खर्च					
	3.1 सामान्य प्रशासन	54927	8600	525143	51558	2134
	3.2 शिक्षण	2421	10414	351656	69278	2074
	3.3 सार्वजनिक आरोग्य	65426	55232	1001070	78137	9373
	3.4 इतर	106683	4206457	1449216	218337	13326
	एकूण (3.1 ते 3.4)	229457	4280703	3327085	417310	26907
4	अखेरची शिल्लक	134550	609064	105862	146102	36505
		364007	4889767	3432947	563412	63412

आधार :- 1) जिल्हा परिषद, 2) ग्रामपंचायत विभाग, जिल्हा परिषद, नागपूर.

3) महानगरपालिका/ कटक मंडळ/ नगरपरिषदा, नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 5.3

बँक कार्यालये, वर्गीकृत बँकांची संख्या, ठेवी व कर्जे

जिल्हा: - नागपूर

संदर्भ वर्ष-2004-05

अ. क्र.	तालुका	बँकांची कार्यालये असलेली गावे व शहरे	वर्गीकृत बँका (संख्या)	वर्गीकृत बँकांची शाखा कार्यालये	वर्गीकृत बँकांच्या ठेवी (लाख रुपये)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	नरखेड	11	6	20	उ.ना.
2	काटोल	8	6	16	उ.ना.
3	कळमेश्वर	6	6	11	उ.ना.
4	सावनेर	12	7	18	उ.ना.
5	पारशिवनी	6	7	10	उ.ना.
6	रामटेक	8	6	15	उ.ना.
7	मोंदा	11	7	17	उ.ना.
8	कामठी	5	7	12	उ.ना.
9	नागपूर(प्रा)	9	7	21	उ.ना.
10	नागपूर(श)	1	16	144	उ.ना.
11	हिंगना	8	9	17	उ.ना.
12	उमरड	11	8	18	उ.ना.
13	कुही	8	6	13	उ.ना.
14	भिवापूर	5	5	9	उ.ना.
जिल्हा एकूण		109	103	341	136148

आधार :- जिल्हा अग्रणी बँक, (बँक ऑफ इंडिया), नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 5.4
अल्पबचत कार्यक्रमाची प्रगती

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष-2004-05

(रुपये लाखात)

अ.क्र.	योजनेचे नाव	2004-05 अखेर अल्पबचत खातेदारांची संख्या	2003-04 मधील अल्पबचत खात्यातील गुंतवणूक		सन 2004-05 मधील अल्पबचत खात्यातील गुंतवणूक	
			ढोबळ	निव्वळ	ढोबळ	निव्वळ
(1)	(2)	(2)	(4)	(3)	(6)	(7)
1	टपाल बचत खाते	--	14839.17	1707.53	17977.21	516.74
2	पुनरावर्ती ठेवी	142851	10725.32	2587.29	12378.86	2299.93
3	समयबद्ध ठेवी	--	3652.15	2120.10	5896.69	3231.52
4	सार्वजनिक भविष्य निर्वाह निधी					
	4.1. स्टेट बँक					
	4.2 वँक ऑफ महाराष्ट्र	4807	21368.61	15031.24	15391.33	11644.15
	4.3 टपाल खाते					
	4.4 इतर बँका					
5	राष्ट्रीय वनन प्रमाणपत्रे	--	6390.59	2370.91	6379.66	2902.54
6	इंदिरा विकास पत्रे	--	--	(-)1629.39	---	(-)1043.09
7	किसान विकास पत्रे	--	8538.58	1398.11	8003.57	5011.53
8	मासिक प्राप्ती योजना	--	21259.81	17401.78	30172.21	26646.64
9	राष्ट्रीय बचत योजना-87	--	--	(-)215.10	--	(-)293.15
10	राष्ट्रीय बचत योजना-92	--	--	(-)18.57	--	(-)8.37
11	इतर सर्व योजना	--	235.00	234.22	--	(-)25.03
जिल्हा एकूण		147658	87009.23	41488.12	96199.53	50883.41

आधार :- सहायक संचालक (अल्पबचत), जिल्हाधिकारी कार्यालय नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 5.5
आयुर्विमा विषयक आकडेवारी

जिल्हा :- नागपूर

संदर्भ वर्ष-2004-05

अ. क्र.	बाब	परिमाण	तपशील
(1)	(2)	(2)	(4)
1	आयुर्विमा महामंडळाच्या जिल्ह्यातील शाखा	संख्या	13
2	चालू विमा पॉलिसीज (मार्च 2005 अखेर)	संख्या	1314487
3	मार्च अखेर व्यपगत विमा पॉलिसीज	संख्या	103994
4	नवीन व्यवसाय (2004-05)		
	4.1 उतरविलेली विमापत्रे	संख्या	161086
	4.2 विमा रक्कम	(रु लाख)	135612
	4.3 विम्याचा प्रथम हप्ता रक्कम	(रु.लाख)	8097.71
5	जिल्ह्यातील विमा प्रतिनिधीची संख्या		
	5.1 एकूण विमा प्रतिनिधी	संख्या	<u>5996</u>
	5.2 एकूण पैकी ग्रामीण विमा प्रतिनिधी	संख्या	उ.ना.
	5.3 एकूण पैकी महिला विमा प्रतिनिधी	संख्या	उ.ना.
	5.4 एकूण महिला प्रतिनिधींपैकी ग्रामीण महिला प्रतिनिधी	संख्या	उ.ना.

टीप - वरील माहिती केवळ भारतीय जीवन विमा निगम यांच्याकडील असून यात खाजगी विमा कंपन्यांचा समावेश केलेला नाही

आधार :- भारतीय जीवन विमा निगम, नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 6.1

जमिनीचा वापर

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 98-99

अ. क्र.	तालुका	एकूण भौगोलिक क्षेत्र	जंगल व्याप्त क्षेत्र	शेतोला उपलब्ध नसलेले क्षेत्र			पडीत जमिनीव्यतिरिक्त लागवड न झालेली एकूण जमीन
				बिगर शेता वापराखालील जमीन	पडीत/ लागवडी लायक नसलेली जमीन	एकूण (5+6)	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	नरखेड	76825	4555	5279	838	6117	7938
2	काटोल	84182	8558	4981	192	5173	5770
3	कळमेश्वर	54345	3323	5966	4978	10944	6697
4	सावनेर	61859	-	10840	4395	15235	4345
5	रामटेक	78694	27348	2948	6242	9190	6790
6	पागशिवनी	114290	61407	8710	1532	10242	11335
7	मांदा	61287	971	6542	766	7308	1460
8	कामठी	42382	2428	4995	1076	6071	4164
9	नागपूर(ग्रा)	61979	3674	6343	2528	8871	7089
10	नागपूर(श)	20921	-	7157	1178	8335	5812
11	हिंगना	78564	9694	4735	6556	11291	17177
12	उमरेड	97910	24557	5993	681	6674	18840
13	कुही	82948	1586	9332	1464	10796	2295
14	भिवापूर	70197	10762	2751	1275	4026	6789
जिल्हा एकूण		986383	158863	86572	33701	120273	106501

तक्ता क्रमांक - 6.1

जमिनीचा वापर

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 98-99

अ. क्र.	तालुका	पडीत जमीन			निव्वळ क्षेत्र	एकापेक्षा अधिक (दुसोटा क्षेत्र)	लागवडी खालील एकूण क्षेत्र (12+13)	लागवडी- लायक क्षेत्र
		चालू पड	इतर पड	एकूण पड (4+10)				
(1)	(2)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)
1	नरखेड	1362	1606	2968	55247	12220	67467	60076
2	काटोल	3883	5618	9501	55180	13160	68340	68203
3	कळमेश्वर	1828	2360	4188	29193	16367	45560	36928
4	सावनेर	1182	1910	3092	39187	16630	55817	45463
5	रामटेक	1774	2375	4149	31217	10509	41726	39185
6	पारशिवनी	854	1244	2098	29208	7386	36594	38989
7	मोदा	1939	4485	6424	45124	10388	55512	52673
8	कामठी	1796	2446	4242	25477	6510	31987	31913
9	नागपूर(ग्रा)	3564	4024	7588	34757	12644	47401	46539
10	नागपूर(श)	1179	4586	5765	1009	2500	3509	10691
11	हिंगना	1291	1977	3258	37134	9823	46957	48095
12	उमरेड	1009	2246	3255	44584	13416	58000	53218
13	कुही	2257	5378	7635	60538	8092	68630	68271
14	भिवापूर	1252	1129	2381	46337	6563	52900	50978
जिल्हा एकूण		25170	41384	66554	534192	146208	680400	652104

आधार- कृषि आयुक्तालय, पुणे

तक्ता क्रमांक - 6.2
निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

संदर्भ वर्ष : 98-99
(क्षेत्र हेक्टर)

जिल्हा - नागपूर

अ. क्र.	तालुका	तांदूळ	गहू	खरीप ज्वारी	रब्बी ज्वारी	एकूण ज्वारी	बाजरी	मका
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	नाखेड	2121	3434	9576	-	9576	52	42
2	काटाल	2097	2497	10123	-	10123	34	20
3	कळमेश्वर	1022	2134	7220	-	7220	2	1
4	सावनेर	2007	3503	8184	-	8184	2	5
5	पारशिवनी	3636	5667	2562	116	2678	-	21
6	रामटेक	4417	3821	1484	1174	2658	10	222
7	मौदा	7593	12935	120	148	268	-	-
8	कामठी	1118	3418	1080	116	1196	-	55
9	नागपूर(ग्रा)	241	2648	5208	133	5341	-	3
10	नागपूर(श)	130	474	625	-	625	-	31
11	हिंगना	180	2948	7713	-	7713	-	-
12	उमरंड	1730	7850	1371	5426	6797	-	-
13	कुर्ही	3663	6609	58	5769	5827	-	-
14	मिवापूर	1845	3912	176	8418	8594	-	-
जिल्हा एकूण		31800	61900	55500	21300	76800	100	400

तक्ता क्रमांक - 6.2
निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

संदर्भ वर्ष : 98-99
(क्षेत्र हेक्टर)

जिल्हा - नागपूर

अ. क्र.	तालुका	वरी	नाचणी	राळा	सावा	भादली	इतर तृण धान्ये	एकूण तृण धान्ये
(1)	(2)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)
1	नरखेड	-	-	-	-	-	-	15225
2	काटाल	-	-	-	-	-	-	14771
3	कळमेश्वर	-	-	-	-	-	-	10429
4	सावनेर	-	-	-	-	-	-	13701
5	पारशिवनी	-	-	-	-	-	-	12002
6	रामटेक	-	-	-	-	-	-	11120
7	मोदा	-	-	-	-	-	-	20796
8	कामठी	-	-	-	-	-	-	5707
9	नागपूर(ग्र)	-	-	-	-	-	-	8233
10	नागपूर(श)	-	-	-	-	-	-	1260
11	हिंगना	-	-	-	-	-	-	10841
12	उमरड	-	-	-	-	-	-	16377
13	कुही	-	-	-	-	-	-	16099
14	भिवापूर	-	-	-	-	-	-	14351
	जिल्हा एकूण	0	0	0	0	0	0	170912

तक्ता क्रमांक - 6.2
निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र

संदर्भ वर्ष : 98-99
(क्षेत्र हेक्टर)

जिल्हा - नागपूर

अ. क्र.	तालुका	हरभरा	तूर	मूग	उडीद	कुळीय	मठ	वाल
(1)	(2)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)
1	नरखेड	4849	6430	462	422	1526	808	91
2	काटोल	3179	3183	952	865	1075	85	366
3	कळमेश्वर	1329	3234	193	392	723	31	34
4	सावनेर	3069	5799	225	475	57	140	77
5	पारशिवनी	2140	7280	216	51	172	25	19
6	रामटेक	2458	1608	120	65	7	20	43
7	मौदा	2004	596	38	79	-	-	20
8	कामठी	1751	1497	29	-	-	4	25
9	नागपूर(पा)	2661	5942	37	14	24	323	10
10	नागपूर(श)	80	162	13	-	-	-	-
11	हिंगना	2624	8319	68	28	16	26	105
12	उमरेड	5212	3012	162	111	-	38	-
13	कुही	3265	2242	182	211	-	-	18
14	भिवापूर	2179	2096	103	286	-	-	92
जिल्हा एकूण		36800	51400	2800	3000	3600	1500	900

तक्ता क्रमांक - 6.2
निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

संदर्भ वर्ष : 98-99
(क्षेत्र हेक्टर)

जिल्हा - नागपूर

अ. क्र.	तालुका	वाटाणा	इतर कडधान्ये	एकूण कडधान्ये	एकूण अन्नधान्ये	ऊस	मिरची	इतर मसाल्याचे पदार्थ
(1)	(2)	(3)	(25)	(26)	(27)	(28)	(29)	(30)
1	नरखेड	87	211	14886	30111	-	137	72
2	काटाल	40	24	9769	24540	75	135	62
3	कळमेश्वर	0	291	6227	16656	97	213	112
4	सावनेर	16	201	10060	23761	60	152	80
5	पारशिवनी	134	322	10359	22361	63	456	135
6	रामटेक	149	109	4579	15707	66	311	30
7	मौदा	318	102	3157	23953	85	1147	197
8	कामठी	66	66	3438	9225	100	873	172
9	नागपूर(ग्र)	8	48	9067	17300	113	126	33
10	नागपूर(श)	2	-	257	1517	-	11	167
11	हिंगना	-	20	11206	22047	124	79	35
12	उमरंड	228	529	9292	25669	-	1356	178
13	कुही	360	720	6998	23097	17	5351	230
14	भिवापूर	192	1357	6305	20656	-	1553	197
जिल्हा एकूण		1600	4000	105600	276600	800	11900	1700

तक्ता क्रमांक - 6.2
निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

संदर्भ वर्ष : 98-99
(क्षेत्र हेक्टर)

जिल्हा - नागपूर

अ. क्र.	तालुका	एकूण मसाल्याचे पदार्थ	आंबा	काजू	पेरू	एकूण फळे	कांदे	टोमॅटो
(1)	(2)	(3)	(32)	(33)	(34)	(35)	(36)	(37)
1	नरखेड	209	-	-	3	6538	157	19
2	काठान	197	14	-	3	5712	136	54
3	कळमेष्टर	325	-	-	9	3722	431	124
4	सायनेर	232	11	-	5	3636	37	37
5	पारशिवनी	591	9	-	70	1577	8	274
6	रामटेक	341	13	-	36	1327	8	229
7	मौवा	1344	3	-	7	826	36	26
8	कामठी	1045	9	-	9	1367	27	48
9	नागपूर(ग्रा)	159	-	-	17	2778	15	80
10	नागपूर(श)	178	12	-	2	235	-	1
11	हिंगना	114	13	-	5	2973	12	36
12	उमरड	1534	8	-	17	1007	33	112
13	कुर्हा	5581	8	-	10	344	-	26
14	मिवापूर	1750	-	-	7	758	-	34
जिल्हा एकूण		13600	100	0	200	32800	900	1100

तक्ता क्रमांक - 6.2
निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

संदर्भ वर्ष : 98-99
(क्षेत्र हेक्टर)

जिल्हा - नागपूर

अ. क्र.	तालुका	एकूण भाजी-पाला	संकीर्ण खाद्य पिके	एकूण खाद्य पिके	कापूस	अंबाडी	इतर तंतू पिके
(1)	(2)	(3)	(39)	(40)	(41)	(42)	(43)
1	नरखेड	851		37709	5706	-	-
2	कटांगल	1329		31853	3822	-	-
3	कळमेध्वर	1735		22535	8511	-	125
4	सावनेर	1229		28918	10368	-	-
5	पारशिवनी	1196		25788	3306	-	4
6	रामटेक	648		18089	7676	-	115
7	नौदा	1352		27560	3013	-	-
8	कामठी	1005		12742	419	-	-
9	नागपूर(ग्रा)	1182		21532	7007	-	56
10	नागपूर(श)	299		2229	24	-	-
11	हिंगना	491		25749	10815	-	-
12	उमरेंड	784		28994	4868	-	-
13	कुही	640		29679	9451	-	-
14	मिवापूर	459		23676	629	-	-
	जिल्हा एकूण	13200	0	33700	75615	0	300

तक्ता क्रमांक - 6.2
निगनिराळ्या पिआखालील क्षेत्र

संदर्भ वर्ष : 98-99
(क्षेत्र हेक्टर)

जिल्हा - नागपूर

अ. क्र.	तालुका	एकूण तंतू पिपे	भुईमूग	तीळ	करडई	सूर्यफूल	जवस
(1)	(2)	(44)	(45)	(46)	(47)	(48)	(49)
1	नरखेड	5706	3429	123	86	62	109
2	काटोल	3822	5629	118	9	53	58
3	कळमेश्वर	8636	2212	123	57	42	25
4	सावनेर	10368	2661	149	15	17	94
5	पारशिवनी	3310	282	303	-	521	571
6	रामटेक	7791	69	82	-	26	1244
7	मोदा	3013	72	32	82	1468	643
8	कामठी	419	-	2	-	127	-
9	नागपूर(ग्रा)	7063	291	84	30	21	623
10	नागपूर(श)	24	-	2	-	19	79
11	हिंगना	10815	455	12	-	-	-
12	उमरेड	4868	-	171	15	266	1621
13	कुही	9451	-	99	81	89	3985
14	भिवापूर	629	-	-	25	189	4548
जिल्हा एकूण		75915	15100	1300	400	2900	13600

तक्ता क्रमांक - 6.2
निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

संदर्भ वर्ष : 98-99
(क्षेत्र हेक्टर)

जिल्हा - नागपूर

अ. क्र.	तालुका	कारळ	इतर गळीत धान्ये	एकूण गळीत धान्ये	इतर औषधी व मादक पदार्थ	आयुर्वेदिक व मादक पदार्थाची पिके	एकूण औषधी व मादक पदार्थ
(1)	(2)	(50)	(51)	(52)	(53)	(54)	(55)
1	नरखेड	-	20180	23989	-	-	0
2	काटोल	-	26725	32592	-	-	0
3	कळमेश्वर	-	11810	14269	-	-	0
4	सावनेर	-	13595	16531	-	-	0
5	पारशिवनी	-	10830	12507	-	-	0
6	रामटेक	-	9293	10714	-	-	0
7	मोदा	-	22635	24932	-	-	0
8	कामठी	-	18640	18769	-	-	0
9	नागपूर(ग्रा)	-	17630	18679	-	-	0
10	नागपूर(श)	-	951	1051	-	-	0
11	हिंगना	-	9815	10282	-	-	0
12	उमरंड	-	22065	24138	-	-	0
13	कुर्ही	-	25130	29384	-	-	0
14	मिवापूर	-	23886	28648	-	-	0
जिल्हा एकूण		0	233185	266485	0	0	0

तक्ता क्रमांक - 6.2
निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

संदर्भ वर्ष : 98-99
(क्षेत्र हेक्टर)

जिल्हा - नागपूर

अ. क्र.	तालुका	एकूण चारा पिके	संकीर्ण अखाद्य पिके	एकूण अखाद्य पिके	लागवडी खालील एकूण क्षेत्र	दुसोटा क्षेत्र	लागवडी खालील निव्वळ क्षेत्र
(1)	(2)	(56)	(57)	(58)	(59)	(60)	(61)
1	नरहोड	-	63	29758	67467	12220	55247
2	काटोल	-	73	36487	68340	13160	55180
3	कळमेश्वर	16	104	23025	45560	16367	29193
4	सावनेर	-	-	26899	55817	16630	39187
5	पारशिवनी	32	89	15938	41726	10509	31217
6	रामटेक	-	-	18505	36594	7386	29208
7	मौवा	-	7	27952	55512	10388	45124
8	कामठी	6	51	19245	31987	6510	25477
9	नागपूर(रा)	24	103	25869	47401	12644	34757
10	नागपूर(श)	24	181	1280	3509	2500	1009
11	हिंगना	49	62	21208	46957	9823	37139
12	उमरंड	-	-	29006	58006	13416	44584
13	कुर्ही	49	57	33951	68630	8092	60538
14	भिवापूर	-	-	29277	52900	6563	46337
जिल्हा एकूण		200	800	343400	680400	146208	534192

अधार- वृत्ती आयुक्तालय, पुणे

तक्ता क्रमांक - 6.3

मुख्य पिकांचे दर हेक्टरी अंदाजित उत्पादन

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2004-05

1] प्रति हेक्टरी उत्पादन - किलो मध्ये

2] एकूण उत्पादन -- "00" मे. टन मध्ये

अ. क्र.	पिकाचे नाव	प्रति हेक्टरी उत्पादन	एकूण उत्पादन	अ. क्र.	पिकाचे नाव	प्रति हेक्टर उत्पादन	एकूण उत्पादन
(1)	(2)	(3)	(4)	(1)	(2)	(3)	(4)
1	तांदूळ	961	416	18	भुईमूग	36	522
2	गहू	1090	347	19	मोहरी	400	2
3	ज्वारी	698	316	20	तीळ	148	1
4	बाजरी	0	0	21	एरंडी	0	0
5	बाली	0	0	22	सुर्यफुल	667	6
6	मका	1224	5	23	डूंस	74	296
7	नाचणी	0	0	24	सोयाबीन	733	1721
8	इतर धान्ये	0	0	25	कापूस	235	1043
9	एकूण धान्ये	3973	1084	26	ताग	0.2	159
10	हरभरा	194	481	27	मेस्ता[अंबाडी]	0	0
11	तूर	549	288	28	तंबाखू	1241	1
12	उडीद	342	7	29	औषधी पदार्थ	0	0
13	मूग	698	9	30	सुठ [आले]	947	22
14	मसूर	289	0	31	मिरची [लाल]	170	3100
15	इतर कडधान्ये	675	15	32	हळद	943	95
16	एकूण कडधान्ये	2747	800	33	बटाटे	7365	484
17	जवस	268	5	34	स्ताळे	11600	1200

टीप - 1) उसाचे उत्पादन ड्रॅस्ड कनच्या स्वरूपात आहे.

2) बाब 26 मेस्ता: 1 गासडी = 180 कि.ग्रॅ.

3) कापसाचे उत्पादन "00" गाठीच्या स्वरूपात आहे. 1 गासडी = 170 कि.ग्रॅ.

4) उत्पादन अत्यल्प असल्यासे निरंक द्यावे.

आधार - कृषि आयुक्तालय, पुणे

तक्ता क्रमांक - 6.4

निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2005

(पर्जन्य - मि.मी.)

अ. क्र.	तालुका / केंद्र	सरासरी		वर्ष 2004 मधील		सरासरीच्या तुलनेत वर्षातील पर्जन्याची टक्केवारी
		पर्जन्य दिवस (संख्या)	पर्जन्य	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(8)
1	नरखेड	6	1004.10	43	1056.50	105.22
2	काटोल	9	1004.10	43	1734.20	172.71
3	कळमेश्वर	7	1060.20	50	2453.20	231.39
4	सावनरे	6	1060.20	46	2515.40	237.26
5	पारशिवनी	6	1066.9	49	1815.6	170.18
6	रामटेक	8	1223.30	40	1972.80	161.27
7	मौदा	6	1223.30	44	1745.50	142.69
8	कामठी	6	146.30	41	952.80	651.26
9	नागपूर(ग्रा)	5	148.30	49	921.80	621.58
10	नागपूर(श)	8	1161.70	53	737.20	63.46
11	हिंगना	6	146.30	40	574.90	392.96
12	उमरेड	7	1274.30	50	2035.40	159.73
13	कुही	7	1274.30	44	2270.01	178.14
14	भिवापूर	11	1274.30	55	2199.70	172.62

आधार : जिल्हाधिकारी कार्यालय (महसुल), नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 6.5

विविध साधनांखाली ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : (1998-99)

(क्षेत्र - हेक्टर)

अ. क्र.	तालुका	ओलिताखालील क्षेत्र		ओलिता खालील निष्पन्न क्षेत्र(3+4)	ओलिता खालील स्थूल क्षेत्र	एकूण लागवडी खालील स्थूल क्षेत्र	ओलिता खालील स्थूल क्षेत्राची लागवडीखालील स्थूल क्षेत्राशी टक्केवारी
		पृष्ठभागीय	विहिरी				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	नरखेड	0	8593	8593	10632	67467	15.76
2	काटोल	383	7823	8206	10345	68340	15.14
3	कळमेश्वर	1707	7583	9290	10725	45560	23.54
4	सावनेर	1521	479	2000	2000	55817	3.58
5	रामटेक	3902	985	9887	11799	41726	28.28
6	पारशिवर्ना	5917	596	6513	8152	36594	22.28
7	मौदा	22691	7940	30631	34392	55512	61.95
8	कामठी	3025	4389	7414	8837	31987	27.63
9	नागपूर(ग्रं)	263	5658	5921	7549	47401	15.93
10	नागपूर(श)	0	7872	7872	8428	3509	240.18
11	हिंगना	13	1987	2000	4608	46957	9.81
12	उमरंड	1412	6784	8196	9346	58000	16.11
13	कुही	5736	4486	10222	13270	68630	19.34
14	भिवापूर	1055	5840	6895	8562	52900	16.19
एकूण		52625	71015	123640	148645	680400	21.85

आधार - कृषी आयुक्तालय, पुणे.

तक्ता क्रमांक - 6.6

निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 1998-99

(क्षेत्र - हेक्टर)

अ. क्र.	तालुका	तांदुळ	गहू	खरीप ज्वारी	रब्बी ज्वारी	एकूण ज्वारी	बाजरी
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)
1	नरखेड	295	3125	0	0	0	-
2	काटोल	309	2259	0	0	0	-
3	कळमेश्वर	165	1814	0	0	0	-
4	सावनेर	261	691	0	0	0	-
5	रामटेक	1565	4298	0	0	0	-
6	पारशिवनी	2593	1685	0	0	0	-
7	मौदा	10325	10910	0	0	0	-
8	कामठी	725	3216	0	0	0	-
9	नागपूर(ग्रा)	986	2384	0	0	0	-
10	नागपूर(श.)	312	1571	0	0	0	-
11	हिंगना	136	2652	0	0	0	-
12	उमरेड	1625	4215	0	0	0	-
13	कुही	3678	3956	0	0	0	-
14	भिलापूर	1425	3221	0	0	0	-
जिल्हा एकूण		24400	45997	0	0	0	0

तक्ता क्रमांक - 6.6

निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 1998-99

(क्षेत्र - हेक्टर)

अ. क्र.	तालुका	मका	नाचणी	इतर तृण धान्ये	एकूण तृण धान्ये	हरभरा	तूर
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)
1	नारखेड	-	-	-	3420	1831	-
2	काटोल	-	-	-	2568	1111	-
3	कळमेश्वर	-	-	-	1979	935	-
4	सावनर	-	-	-	952	225	-
5	रामटेक	-	-	-	5863	659	-
6	पारशिवनी	-	-	-	4278	169	-
7	मोदा	-	-	-	21235	1500	-
8	कामठी	-	-	-	3941	1494	-
9	नागपूर(प्रा)	-	-	-	3370	425	-
10	नागपूर(श)	-	-	-	1883	498	-
11	हिंगना	-	-	-	2788	423	-
12	उमरेड	-	-	-	5840	1238	-
13	कुडी	-	-	-	7634	192	-
14	भिव्यापूर	-	-	-	4646	-	-
जिल्हा एकूण		0	0	0	70397	10700	0

तक्ता क्रमांक - 6.6

निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 1998-99

(क्षेत्र - हेक्टर)

अ. क्र.	तालुका	वाटाणा	इतर कडधान्ये	एकूण कडधान्ये	एकूण अन्नधान्ये	ऊस	एकूण मसाल्याचे पदार्थ
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	नरखेड	-	19	1850	5270	-	795
2	काटोल	-	15	1126	3694	6	468
3	कळमेश्वर	-	8	943	2922	23	425
4	सावनर	-	12	237	1189	50	56
5	रामटेक	-	33	692	6555	295	659
6	पारशिवनी	-	5	174	4452	66	356
7	मौदा	-	-	1500	22735	298	3312
8	कामठी	-	-	1494	5435	25	758
9	नागपूर(प्रा)	-	-	425	3795	1	268
10	नागपूर(श)	-	2	500	2383	-	765
11	हिंगना	-	-	423	3211	-	165
12	उमरेड	-	-	1238	7078	-	586
13	कुही	-	-	192	7826	36	4030
14	भिवापूर	-	6	6	4652	-	757
जिल्हा एकूण		0	100	10800	81197	800	13400

तक्ता क्रमांक - 6.6

निरनिराळ्या पिकांखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 1998-99

(क्षेत्र - हेक्टर)

अ. क्र.	तालुका	एकूण फळे	एकूण भाजीपाला	संकीर्ण खाद्यपिके	एकूण खाद्यपिके	कापूस	इतर तंतू पिके
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	दरबेड	2359	1945	-	10369	52	75
2	काटोल	4555	958	-	9711	49	-
3	कळमेश्वर	6096	1191	-	10657	-	-
4	सावनेर	480	68	-	1843	26	15
5	रामटेक	2867	398	-	10774	56	-
6	पारशिवनी	2611	495	-	7980	-	-
7	मौदा	3219	2305	-	31869	-	-
8	कामठी	985	835	-	8038	25	-
9	नागपूर(प्रा)	3100	326	-	7490	-	-
10	नागपूर(श)	2916	1806	-	7870	83	-
11	हिंगना	569	356	-	4301	-	-
12	उमरेड	683	786	-	9133	-	-
13	कुही	454	568	-	12914	3	-
14	भिवापूर	1824	1163	-	8396	6	10
जिल्हा एकूण		32748	13200	0	141345	300	100

तक्ता क्रमांक - 6.6

निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 1998-99

(क्षेत्र - हेक्टर)

अ. क्र.	तालुका	एकूण तंतू पिके	भुईमूग	जवस/ सूर्यफूल	करडई	इतर गळिताची पिके	एकूण गळिताची पिके
(१)	(२)	(२९)	(२९)	(३०)	(३१)	(३२)	(३३)
1	एरंडेड	127	19	11	-	-	30
2	काटोल	49	559	10	-	16	585
3	कळमेध्वर	0	65	-	-	3	68
4	सावनेर	41	108	-	-	-	108
5	रामटेक	56	89	680	-	125	894
6	पारशिवनी	0	75	51	-	45	172
7	मोदा	0	66	1689	-	768	2523
8	कामठी	25	134	525	-	107	766
9	नागपूर(ग्रा)	0	-	9	-	-	9
10	नागपूर(श)	83	412	45	-	8	465
11	हिंगना	0	301	-	-	-	301
12	उमरेड	0	208	-	-	-	208
13	कुही	3	55	12	-	286	353
14	शिनापूर	16	150	-	-	-	150
जिल्हा एकूण		400	2242	3032	0	1358	6632

तक्ता क्रमांक - 6.6

निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 1998-99

(क्षेत्र - हेक्टर)

अ. क्र.	तालुका	तंबाखू	इतर औषधी व मादक पदार्थ	एकूण औषधी व मादक पदार्थ	चा-याची पिके	संकीर्ण अखाद्य पिके	एकूण अखाद्य पिके	ओलिता-खालील एकूण क्षेत्र
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)	(९)
1	नरखेड	0	0	0	35	0	192	10561
2	काटोल	0	0	0	0	0	634	10345
3	कळमेश्वर	0	0	0	0	0	68	10725
4	सावनेर	0	0	0	8	0	157	2000
5	रामटेक	0	0	0	75	0	1025	11799
6	पारशिवनी	0	0	0	0	0	172	8152
7	मोदा	0	0	0	0	0	2523	34392
8	कामठी	0	0	0	8	0	799	8837
9	नागपूर(ग्रा)	0	0	0	50	0	59	7549
10	नागपूर(श)	0	0	0	10	0	558	8428
11	हिंगना	0	0	0	6	0	307	4608
12	उमरेड	0	0	0	0	0	208	9341
13	कुही	0	0	0	0	0	356	13270
14	भिवापूर	0	0	0	0	0	166	8562
जिल्हा एकूण		0	0	0	192	0	7224	148569

आधार- 1) कृषि आयुक्तालय,पुणे

तक्ता क्रमांक - 6.7

सिंचन विहिरी

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 1999-00

अ. क्र.	तालुका	सिंचन विहिरीची एकूण संख्या	वापरात असलेल्या विहिरींवर बसविलेले		वापरात नसलेल्या सिंचन विहिरींची संख्या
			डिझेल पंप (संख्या)	विद्युत पंप (संख्या)	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	नरखेड	11794	49	7694	1422
2	काटोल	10827	0	7830	2685
3	कळमेश्वर	6327	53	6274	2139
4	सावनेर	3981	0	3981	514
5	पारशिवनी	3116	202	1003	359
6	रामटेक	1685	180	1550	305
7	मौदा	1971	0	105	136
8	कामठी	2059	31	1081	419
9	नागपूर(ग्रा)	3826	57	879	882
10	नागपूर(श)	385	5	360	75
11	हिंगना	2653	44	2865	505
12	उमरेड	1549	451	475	490
13	कुही	3131	362	2500	447
14	भिवापूर	1014	331	1101	253
जिल्हा एकूण		54318	1765	37698	10631

आधार - कृषि आयुक्तालय पुणे

तक्ता क्रमांक - 6.8

कूपनलिका, हातपंप व विद्युत् पंप

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2004-05

अ. क्र.	तालुका	2004-05 वर्षातील			मार्च 2005 अखेर	
		यशस्वी कूपनलिकांची संख्या	बसविलेल्या हातपंपांची संख्या	बसविलेल्या विद्युत्पंपांची संख्या	चालू असलेल्या हातपंपांची संख्या	चालू असलेल्या विद्युत्पंपांची संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	नरखेड	2	2	1	383	20
2	काटोल	1	1	-	340	7
3	कळमेश्वर	2	2	-	278	11
4	सावनेर	6	6	-	281	16
5	पारशिवनी	4	4	-	294	13
6	रामटेक	8	8	1	702	16
7	मौदा	21	21	-	530	13
8	कामठी	11	11	-	410	13
9	नागपूर(ग्रा)	10	10	1	564	17
10	नागपूर(श)	134	130	-	3909	542
11	हिंगना	8	8	-	529	6
12	उमरेड	3	3	-	274	16
13	कुही	6	6	1	578	17
14	भिवापूर	9	9	-	284	25
जिल्हा एकूण		225	221	4	9356	732

आधार - वरिष्ठ भूवैज्ञानिक, भूजल सर्वेक्षण यंत्रणा, नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 6.9
लघुपाटबंधा-यांची कामे

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष 2004-05

अ. क्र.	बाब/ तालुका	नरखंड	काटोल	कळमेश्वर	सावनेर	पारशिवनी	रामटेक	मौदा	कामठी
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	संदर्भ वर्षात	38	49	50	57	38	45	78	48
	पूर्ण झालेल्या	0	0	0	0	0	0	0	0
	कामांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0
	एकूण	38	49	50	57	38	45	78	48
2	मार्च 2004	844	977	538	715	567	570	391	150
	अखेर पूर्ण	3	6	1	5	3	7	1	0
	कामांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0
	एकूण	847	983	539	720	570	577	392	150
3	मार्च 2004	844	977	538	715	567	570	391	150
	अखेर वापरात	3	6	1	5	3	7	1	0
	असलेल्या	0	0	0	0	0	0	0	0
	कामांची संख्या	847	983	539	720	570	577	392	150
4	वापरात	2403	3859	1840	1418	1758	7824	1732	717
	असलेल्या	1041	1798	518	1706	1008	1904	194	0
	कामाचे	0	0	0	0	0	0	0	0
	लाभक्षेत्र	3444	5657	2358	3124	2766	9728	1926	717
5	(हेक्टर)								
	वापरात	2403	3859	1840	1418	1758	7824	1732	717
	असलेल्या	147	545	111	243	284	351	194	0
	कामांखालील	0	0	0	0	0	0	0	0
निव्वळ	2550	4404	1951	1661	2042	8175	1926	717	
ओलित क्षेत्र									
(हेक्टर)									

तक्ता क्रमांक - 6.9
लघुपाटबंधा-यांची कामे

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष 2004-05

अ. क्र.	बाब/ तालुका	नागपूर(ग्रा)	नागपूर(श)	हिंगना	उमरेड	कुही	भिवापूर	एकूण जिल्हा	
(1)	(2)	(11)	12	13	14	15	16	17	
1	संदर्भ वर्षात पूर्ण झालेल्या कामांची संख्या	जिल्हा परिषद राज्य सहकारी एकूण	36 0 0 36	0 0 0 0	62 0 0 62	58 0 0 58	42 0 0 42	49 0 0 49	650 0 0 650
2	मार्च 2004 अखेर पूर्ण कामांची संख्या	जिल्हा परिषद राज्य सहकारी एकूण	189 3 0 192	0 0 0 0	423 5 0 428	611 11 0 622	649 6 0 655	593 2 0 595	7217 85 0 7270
3	मार्च 2004 अखेर वापरात असलेल्या कामांची संख्या	जिल्हा परिषद राज्य सहकारी एकूण	189 3 0 192	0 0 0 0	423 5 0 428	611 11 0 622	649 6 0 655	593 2 0 595	7217 53 0 7270
4	वापरात असलेल्या कामांचे लाभक्षेत्र (हेक्टर)	जिल्हा परिषद राज्य सहकारी एकूण	1256 639 0 1895	0 0 0 0	1857 1867 0 3724	3446 4343 0 7789	5613 941 0 6554	3495 3064 0 6559	37218 19023 0 56241
5	वापरात असलेल्या कामांखालील निव्वळ ओलित क्षेत्र (हेक्टर)	जिल्हा परिषद राज्य सहकारी एकूण	1256 295 0 1551	0 0 0 0	1857 303 0 2160	3446 1496 0 4942	5613 264 0 5877	3495 2368 0 5863	37218 6601 0 43819

टिप : 1) वरील माहितीमध्ये बिहीरीखालील सिंचनक्षेत्राचा समावेश नाही.

2) वरील माहितीमध्ये कोल्हापुरी बंधारेचा समावेश आहे.
आधार : लपा (राज्यस्तर), लपा (जिल्हा परिषद)

तस्तां क्रमांक - 6.10
माठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2004-05

अ. क्र.	बाब	माठे प्रकल्प	मध्यम प्रकल्प			
			(1)	(2)	(3)	
1	2	(i)				
1	प्रकल्प ज्या तालुक्यात आहे त्या तालुक्याचे नांव	पंच प्रकल्प पारशिवती	रामटक	रामटक	वणा नागपूर	कान्हालीबारा हिंगणा
2	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	1975	1914		1968	1978
	ब) अपूर्ण अकराव्या पूर्ण होण्याचे वर्ष	--	--		--	--
	क) प्रकल्पाचा अंदाज खर्च लाखात	29.19	29.12		97.66	288.09
	धरण					
3	धरणाची उंची (मी)					
	अ) मजूर झालेला	44.50	22.19		18.18	21.10
	ब) पूर्ण झालेला	44.50	22.19		18.18	21.10
4	कालवा	उजवा/डावा	उजवा		उजवा	उजवा
	अ) मजूर झालेला लांबी (कि.मी)	48.46/32.85	पंच प्रकल्पाचे कितरण प्रणालित समाविष्ट केले		10.00	20.46
	ब) पूर्ण झालेला लांबी	48.46/32.85	पंच प्रकल्पाचे कितरण प्रणालित समाविष्ट केले		10.00	20.46
5	कमाल क्षमता (द.ल.घ.मी.)	180	103		23.567	21.52
6	31.03.2005 रोजी पत्यक्ष साज (द.ल.घ.मी.)	13.629	6.547		4.096	5.105
7	एकूण लाभ क्षेत्र (हेक्टर)	188150			2500	9424
8	लाभक्षेत्राखालील लागवडीलायक क्षेत्र (हेक्टर)	126913	पंच प्रकल्पा अंतर्गत समाविष्ट आहे		2000	6025
9	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर आलिता खाली येणारे क्षेत्र (हे.)	101200			1214	4244
10	सध्या 2003-2004 मध्ये ओलिताखाली असलेले क्षेत्र (हेक्टर)	अ) 79 ब) बारमाहा क) हंगामी			31	-
		47699			17	858

पुढे सुरु ...

तक्ता क्रमांक - 6.10
मॉडेल मध्यम पाठ्यधारे प्रकल्प

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2004-05

अ. क्र.	विवरण	मध्यम प्रकल्प			
		(4)	(5)	(6)	(7)
1	प्रकल्प ज्या तालुक्यात आहल्या तालुक्याचे नाव	पादरावांडा उमरेड	मकरधाकडा उमरेड	चंद्रभागा कळमेथर	उमरनाला सावनेर
2	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	1967	1978	1974	1971
	ब) अपूर्ण असल्याचे वर्ष	--	--	--	--
	क) प्रकल्पाचा आरंभ झाल्याचा धरण	--	--	--	--
3	शरणाची उंची (मी)				
	अ) मजूर झालेली	15.24	19.01	20.13	21.11
	ब) पूर्ण झालेली	15.24	19.01	20.13	21.11
4	कालवा	उजवा	डावा	उजवा	डावा
	अ) मजूर झालेली लांबी (कि.मी)	19.30	25.38	9.00	8.00
	ब) पूर्ण झालेली लांबी	19.30	25.38	9.00	8.00
5	कमाल क्षमता (द.ल.घ.मी.)	13.865	21.359	8.885	5.70
6	31.03.2005 रोजी पत्यक्ष साठ (द.ल.घ.मी)	2.337	2.035	0.258	1.684
7	एकूण लाभ क्षेत्र (हेक्टर)	1361	5182	3974	2469
8	लाभक्षेत्राखालील लागवडीलायक क्षेत्र (हेक्टर)	1030	3512	3181	1902
9	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ऑलिताखाली येणारे क्षेत्र (हे.)	862	3365	2604	1185
10	सध्या 2003-2004 मध्ये ऑलिताखाली असलेले क्षेत्र (हेक्टर)				
	अ) वारमाहा	3	--	100	6
	ब) हंगामी	1576	2188	198	238

पुढे सुरू . . . .

तक्ता क्रमांक - 6.10
माते व मध्यम पाटवधार पकल्प

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2004-05

अ. क्र.	बाब	मध्यम प्रकल्प			
		(8)	(9)	(10)	(11)
1	प्रकल्प ज्या तालुक्यात आहे त्या तालुक्याचे नांव	कसरनाला सावनेर	मारधाम कळमेखर	कालारनदी सावनेर	खकरानाला सावनेर
2	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	1973	1979	1983	1985
	ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे वर्ष	--	--	--	--
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च लाखोंत धरण	--	--	--	--
3	धरणाची उंची (मी)				
	अ) मजूर झालेला	19.32	16.54	30.155	21.50
	ब) पूर्ण झालेला	19.32	16.54	30.155	21.50
4	कालवा	उजवा	उजवा	डावा	डावा
	अ) मजूर झालेला लांबी (कि.मी)	6.00	5.94	4.59	23.70
	ब) पूर्ण झालेला लांबी	6.00	5.94	4.59	23.70
5	कमाल क्षमता (च.ल.घ.मी.)	4.30	5.44	35.380	26.134
6	31.03.2005 रोजी पत्यक्ष साठ (च.ल.घ.मी.)	0.180	0.5678	6.751	5.669
7	एकूण लाभ क्षेत्र (हेक्टर)	1052	1713	10255	4837
8	लाभक्षेत्राखालील लागवडीलायक क्षेत्र (हेक्टर)	967	1413	8089	3144
9	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ऑलिता खाली येणारे क्षेत्र (हे.)	788	1315	7544	3810
10	सध्या 2003-2004 मध्ये ऑलिताखाली असलेले क्षेत्र (हेक्टर)				
	अ) बारमाही	5	51	139	7
	ब) हंगामी	63	178	349	237

पृष्ठ सुरू

तक्ता क्रमांक - 6.10
माठे व मध्यम पाटबंधार प्रकल्प

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2004-05

अ. क्र.	वर्ष	मध्यम प्रकल्प			
		(12)	(13)	(14)	(15)
1	प्रकल्प ज्या तालुक्यात आहे त्या तालुक्याचे नाव	पहरीनाला सायनेर	जामनेदी काटोल	हिजरानाला उमरेड	सायकी-मकर उमरेड
2	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	काम बंद	--	अनु. अप्राप्त	1995-96
	ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे वर्ष	--	2007	--	--
	क) प्रकल्पाचा अंदाज खर्च लाखोंत	--	103.52	--	--
	धरण				
3	धरणाची उंची (मी)				
	अ) मंजूर झालेली	20.89	23.95	--	15.245
	ब) पूर्ण झालेली	--	23.95	--	15.245
4	कालवा	उजवा/डावा	उजवा/डावा	उजवा/डावा	उजवा/डावा
	अ) मंजूर झालेली लांबी (कि.मी)	2.32	39.00	--	22.41
	ब) पूर्ण झालेली लांबी	निरंक	25.00	--	22.41
5	कमाल क्षमता (व.ल.घ.मी.)	7.52	29.00	--	14.74
6	31.03.2005 रोजी पत्यक्ष साठ (व.ल.घ.मी.)	--	4.99	--	ल. पा. खाली
7	एकूण लाभ क्षेत्र (हेक्टर)	2713	9580	--	3519
8	लाभक्षेत्राखालील लागवडीलायक क्षेत्र (हेक्टर)	2034	8430	--	2543
9	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर आंशिक खाली येणारे क्षेत्र (हे.)	1530	6247	--	2323
10	सध्या 2003-2004 मध्ये ओलिताखाली असलेले क्षेत्र (हेक्टर)	अ) बारमाही ब) हंगामी	निरंक निरंक	-- --	-- 503

- आधार १) कार्यकारी अभियंता, मध्यम प्रकल्प विभाग, नागपूर
२) कार्यकारी अभियंता, लघु पाटबंधारे विभाग, नागपूर
३) प्रकल्प अधिकारी, भु व जल पतदर्शी प्रकल्प नागपूर

तक्ता क्रमांक - 6.11

बहिती धारणेचा प्रकार आणि क्षेत्रफळ गटानुसार वर्गीकरण

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष - 1990-91

अ. क्र.	नाव		क्षेत्रफळ गट नॅक्टर (आकार वर्ग)							
			0.0 ते 0.5	0.5 ते 1.0	1.0 ते 2.0	2.0 ते 5.0	5.0 ते 10.0	10.0 ते 20.0	20.0 व अधिक	एकूण
2	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	
1	व्यक्तिक धारण	संख्या	11277	29273	69936	71167	21464	3801	311	207229
		क्षेत्रफळ	3496	22935	102566	221245	143329	48362	8443.0	550376
2	संयुक्त धारण	संख्या	367	897	2091	3038	1128	264	30	7815
		क्षेत्रफळ	116	695	3089	9625	7612	3430	796	25363
3	संस्था धारण	संख्या	35	49	78	117	69	37	24	409
		क्षेत्रफळ	12	36	114	364	466	531	1243	2766
4	एकूण धारण	संख्या	11679	30219	72105	74322	22661	4102	365	215453
		क्षेत्रफळ	3624	23666	105769	231234	151407	52323	10482	578505
5	पूर्णपणे ओलिताखालील	संख्या	2719	4869	5984	3787	439	48	0	17846
		क्षेत्रफळ	876	3459	7976	10372	2377	396	0	25456
6	पूर्णपणे जिराईत धारण	संख्या	8073	22197	3082	50867	13711	2226	142	150298
		क्षेत्रफळ	2275	16370	71858	136922	75812	21800	2555	327592
7	अंशतः ओलिताखालील धारण क्षेत्र	संख्या	445	2871	12382	19164	8434	1796	227	45319
		क्षेत्रफळ	168	22197	17670	57409	51074	19034	4785	172337
		ओलिताखालील	109	1213	8021	21625	16203	5401	1441	54013
8	एकूण पिकाखालील क्षेत्र	ओलिताखालील	985	4672	15997	31997	18580	5797	1441	79469
		जिराईत	2275	16370	71858	136922	75812	21800	2555	327592
		एकूण	3260	21042	87855	168919	94392	27597	3996	407061

आधार - कृषि गणना - 1997

तक्ता क्रमांक - 6.12

कृषि अवजारे

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2003

(परिमाण - संख्या)

अ. क्र.	तालुका	नागरांची संख्या		बैल गाड्यांची संख्या	उसाचे चरक		ओलितासाठी		ट्रॅक्टर संख्या
		लाकडी	लोखंडी		शक्तीवर चालणारे	बैल मदतीने चालणारे	तेलावर चालणारे पंप	विद्युत् पंप	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	नरखेड	2560	1816	3708	-	-	458	3471	45
2	काटोल	3141	3011	4140	-	54	181	4126	68
3	कळमेखर	1570	1228	3681	-	-	43	4653	93
4	सावनेर	3468	1204	4055	-	2	93	3397	79
5	पारशिवनी	478	228	303	-	-	35	114	28
6	रामटेक	3039	740	3196	-	-	422	944	218
7	मौदा	2459	1723	3471	3	26	446	905	146
8	कामठी	57	0	2387	-	1	113	2113	95
9	नागपूर(प्रा)	2133	1347	2795	-	17	141	1982	89
10	नागपूर(श)	138	28	126	-	-	-	58	1
11	हिंगना	1840	1581	2021	-	-	152	1445	53
12	उमरेड	2133	1347	4156	-	43	1109	1617	149
13	कुही	6132	1461	6485	-	13	709	4415	95
14	मिवापूर	4115	1649	3888	-	38	486	1680	80
जिल्हा एकूण		33263	17363	44412	3	194	4388	30920	1239

आधार - कृषी गणना 2003

तक्ता क्रमांक - 6.13

पशुधन

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2003

अ. क्र.	तालुका	चिदेशी /संकरित गाई व बैल				
		अडीच वर्षांवरील बैल				
		केवळ पैदाशी- करिता ठेवलेले बळू	पैदाशी व कामा करिता उपयोगात आणलेले	केवळ कामा- करिता उपयोगात आणलेले	पैदाशासाठी अथवा कामासाठी उपयोगात न आणलेले	एकूण 3 ते 6
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	नरखंड	64	397	682	34	1177
2	काटोल	147	129	1076	26	1378
3	कळमेश्वर	31	11	301	5	348
4	सावनेर	88	69	895	14	1066
5	पारशिवनी	30	149	563	5	747
6	रामटेक	44	81	272	5	402
7	मौदा	112	55	1266	5	1438
8	कामठी	18	22	849	16	905
9	नागपूर(प्रा)	15	5	185	1	206
10	नागपूर(श)	33	29	35	1	98
11	हिंगना	41	10	202	0	253
12	उमरेंड	100	71	331	30	532
13	कुही	83	156	1100	39	1378
14	भिवापूर	20	4	231	14	269
जिल्हा एकूण		826	1188	7988	195	10197

तक्ता क्रमांक - 6.13

पशुधन

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2003

अ. क्र.	तालुका	विदेशी/संकरित गाई व बैल					
		अडीच वर्षांदरील गाई				विदेशी संकरित अडीच वर्षा पर्यंतची चासरे	एकूण विदेशी संकरित गाई व बैल
		दुधत्या	एकदाही न व्हायलेल्या व आटलेल्या	इत	एकूण (8+9+10)		
(1)	(2)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1	नरखेड	1789	1491	35	3315	2004	6496
2	काटोल	2637	2413	88	5138	3050	9566
3	कळमेखर	1677	1496	54	3227	1698	5273
4	सावनेर	2181	2016	38	4235	2681	7982
5	पारशिवनी	798	677	47	1522	979	3248
6	रामटेक	1122	702	13	1837	1444	3683
7	मौदा	2458	1778	53	4289	3033	8760
8	कामटी	790	562	70	1422	885	3212
9	नागपूर(ग्रा)	1060	693	24	1777	915	2898
10	नागपूर(श)	653	238	9	900	573	1571
11	हिंगना	974	700	98	1772	1166	3191
12	उमरेड	1042	822	28	1892	1199	3623
13	कुही	1370	1153	30	2553	1735	5666
14	भिववापूर	587	508	4	1099	741	2109
जिल्हा एकूण		19138	15249	591	34978	22103	67278

तक्ता क्रमांक - 6.13

पशुधन

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2003

अ. क्र.	तालुका	देशी गाई व बैल						
		तीन वर्षावरील बैल					तीन वर्षावरील गाई	
		केवळ पैदाशी करिता ठेवलेले वळ	पैदाशी व कामा करिता उपयोगात आणलेले	केवळ कामा करिता उपयोगात आणलेले	इतर	एकूण	दुभत्या	आटलेल्या व एकदाही न व्याय-लेल्या
(1)	(2)	(4)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)
1	नरखंड	339	1133	15494	174	17140	6079	8641
2	काटोल	487	287	16313	120	17207	6761	8917
3	कळमेश्वर	85	31	11017	59	11192	3077	5630
4	सावनेर	391	265	15408	148	16212	4520	6751
5	पारशिवनी	227	718	11859	180	12984	4877	4240
6	रामटेक	400	501	20600	125	21626	5299	10665
7	मौदा	252	661	12821	88	13822	2931	3225
8	कामठी	200	337	10037	112	10686	3855	2891
9	नागपूर(ग्रा)	304	374	11430	9	12117	4624	4383
10	नागपूर(श)	48	134	550	32	764	2750	1013
11	हिंगना	206	42	12181	60	12489	3532	4564
12	उमरेड	577	747	18505	231	20060	4612	7446
13	कुही	433	925	21942	193	23493	2706	5188
14	मिवापूर	148	129	17447	132	17856	2186	5161
जिल्हा एकूण		4097	6284	195604	1663	207648	57809	78715

तक्ता क्रमांक - 6.13

पशुधन

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2003

अ. क्र.	तालुका	देशी गाई व बेल				विदेशी/ संकरित व देशी एकूण गाई व बेल (13+24)
		तीन वर्षावरील गाई		तीन वर्ष व त्या खालील देसी चारारे	एकूण देशी गाई व बेल (18+22+23)	
		इतर	एकूण गाई			
(1)	(2)	(21)	(22)	(23)	(24)	(25)
1	नरखोड	52	14772	12955	44867	51363
2	काटोल	323	16001	13699	46907	56473
3	कळमेश्वर	104	8811	6270	26273	31546
4	सावनेर	565	11836	10632	38680	46662
5	पारशिवनी	475	9592	8955	31531	34779
6	रामटेक	31	15995	11567	49188	52871
7	नौदा	125	6281	8071	28174	36934
8	फामटी	202	6948	6141	23775	26987
9	नागपूर(प्रा)	57	9064	7532	28713	31611
10	नागपूर(श)	30	3793	2473	7030	8601
11	हिंगना	192	8288	7361	28138	31329
12	उमरेड	257	12315	9851	42226	45849
13	कुर्ही	78	7972	7397	38862	44528
14	भिवापूर	113	7460	8586	33902	36011
जिल्हा एकूण		2604	139128	121490	468266	535544

तक्ता क्रमांक - 6.13

पशुधन

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 1997

अ. क्र.	तालुका	म्हशी व रेंड						
		तीन वर्षावरील रेंड					तीन वर्षावरील म्हशी	
		केवळ पैदाशी साठी ठेवलेले	पैदाशी साठी व काम साठी ठेवलेले	फक्त काम साठी ठेवलेले	इतर	एकूण	दुभत्या	आटलेल्या व एकदाही न व्यायलेल्या
(1)	(2)	(26)	(27)	(28)	(29)	(30)	(31)	(32)
1	नरखेड	120	8	23	10	161	2017	2413
2	काटोल	208	41	18	5	272	2695	2106
3	कळमेश्वर	108	0	4	9	121	1372	1536
4	सावनेर	104	11	4	5	124	1316	1133
5	पारशिवनी	147	14	11	13	185	1938	1192
6	रामटेक	281	3	128	7	419	2174	1787
7	मौदा	392	48	19	9	468	2714	2154
8	कामठी	121	56	4	3	184	2650	1113
9	नागपूर(प्रा)	307	11	3	3	324	3594	2296
10	नागपूर(श)	144	12	63	12	231	3757	1181
11	हिंगना	166	9	7	23	205	1665	1398
12	उमरेड	252	13	6	17	288	2117	2002
13	कुर्हा	108	11	3	10	132	1390	1185
14	भिवापूर	72	9	10	26	117	701	862
जिल्हा एकूण		2530	246	303	152	3231	30100	22358

तक्ता क्रमांक - 6.13

पशुधन

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 1997

अ. क्र.	तालुका	म्हशी व रेडे				एकूण गोजातीय	मेढया
		जीन वर्षावरील म्हशी		रेडेके तीन वर्षे व त्या खालील	एकूण म्हशी व रेडे (30+34+35)		
		इतर	एकूण				
(1)	(2)	(33)	(34)	(35)	(36)	(37)	(38)
1	नरखंड	63	4493	678	5332	56695	1155
2	काटोल	61	4862	454	5588	62061	438
3	कळमेश्वर	7	2915	489	3525	35071	3905
4	सावनेर	87	2536	524	3184	49846	1304
5	पारशिवनी	50	3180	496	3861	38640	108
6	रामटेक	17	3978	1526	5923	58794	2
7	मौदा	116	4984	1184	6636	43570	4
8	कामठी	52	3815	795	4794	31781	18
9	नागपूर(प्रा)	55	5945	791	7060	38671	0
10	नागपूर(श)	1	4939	462	5632	14233	54
11	हिंगना	86	3149	724	4078	35407	669
12	उमरेड	39	4158	852	5298	51147	978
13	कुर्ही	20	2595	563	3290	47818	792
14	भिवापूर	32	1595	424	2136	38147	1109
जिल्हा एकूण		686	53144	9962	66337	601881	10536

तक्ता क्रमांक - 6.13

पशुधन

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 1997

अ. क्र.	तालुका	बक-या	घोडे व शिगरं	इतर पशुधन	एकूण पशुधन	एकूण कांबड्या	एकूण कुक्कुट पक्षी
(1)	(2)	(39)	(40)	(41)	(42)	(43)	(44)
1	नरखंड	21934	20	5754	85558	15356	51461
2	काटोल	20265	7	6383	89154	6793	15416
3	कळमेखर	19889	0	4886	63751	184467	220650
4	सावनेर	26525	13	5775	83463	13970	47988
5	पारशिवनी	19055	3	4128	61934	7195	15227
6	रामटेक	26472	30	6088	91386	11573	39240
7	मौदा	22158	3	3747	69482	7250	26702
8	कामठी	19820	9	6472	58100	5852	42476
9	नागपूर(ग्रा)	16691	6	5397	60765	8187	85645
10	नागपूर(श)	16245	75	17839	48446	9438	29930
11	हिंगना	18588	0	3550	58214	20401	55591
12	उमरेड	22473	1	7101	81700	37209	64248
13	कुर्हा	22670	20	3924	75224	12132	41757
14	भिवापूर	13832	0	2722	55810	7075	20444
जिल्हा एकूण		286617	187	83766	982987	346898	756775

आधार - पशुगणना - 2003

तक्ता क्रमांक - 6.14

पशुवैद्यकीय संस्था

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष-2004-05

अ. क्र.	तालुका	पशुवैद्यकीय सर्व-जिकित्सालय	पशुवैद्यकीय दवाखाने (राज्य तथा स्थानिक स्तर)	पशुवैद्यकीय प्रशिक्षणोपचार केंद्र	पशुरोग अन्वेषण प्रयोगशाळा (राज्य तथा स्थानिक स्तर)	फिरती पशुरोग नियंत्रण पथके	फिरते पशु वैद्यकीय दवाखाने
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	नरखंड	0	16	0	0	0	0
2	काटोल	0	19	0	0	0	1
3	कळमेथ्वर	0	10	0	0	0	0
4	सावनेर	0	14	0	0	0	0
5	पारशिवनी	0	10	0	0	0	0
6	रामटेक	0	13	0	0	0	0
7	मौदा	0	11	0	0	0	1
8	कामठी	0	7	0	0	0	0
9	नागपूर(ग्रा)	0	14	0	0	0	0
10	नागपूर(श)	1	8	0	1	0	0
11	हिंगना	0	11	0	0	0	0
12	उमरेड	0	14	0	0	0	0
13	कुही	0	12	0	0	0	0
14	भिवापूर	0	12	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		1	171	0	1	0	2

तक्ता क्रमांक - 6.14
पशुवैद्यकीय गणना

GOVT. VETERINARY
COLLEGE * KANPUR

संदर्भ वर्ष-2004-05

जिल्हा - नागपूर

अ. क्र.	तालुका	दक्षता पथके / तपासणी नाका	अ. क्र.		पशु पैदास क्षेत्र	सधन कुक्कुट घरटे	मेघ पैदास क्षेत्र	शेळी पैदास क्षेत्र
			कृत्रिम रेतन केंद्रे	कृत्रिम रेतन उपकेंद्रे				
(1)	(2)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)
1	नरखड	0	3	6	0	0	0	0
2	काटोल	0	4	3	0	0	0	0
3	कळमेश्वर	0	2	2	0	0	0	0
4	सावनेर	1	3	3	0	0	0	0
5	पारशिवनी	0	3	4	0	0	0	0
6	रामटेक	0	4	4	0	0	0	0
7	मौदा	0	4	1	0	0	0	0
8	कामठी	0	3	2	0	0	0	0
9	नागपूर(प्रा)	0	3	14	0	0	0	0
10	नागपूर(श)	0	-	-	0	0	0	0
11	हिंगना	0	2	3	0	0	0	0
12	उमरेड	0	4	5	0	0	0	0
13	कुही	0	3	5	0	0	0	0
14	भिवापूर	0	2	5	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		1	40	58	0	0	0	0

आधार - जिल्हा उपसंचालक पशुसंवर्धन, नागपूर

तक्ता क्रमांक - 6.15

मान्यताप्राप्त पशुवध गृहे आणि त्यात कत्तल केलेल्या पशूंची संख्या

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष 2004-05

अ. क्र.	तालुका	पशुवध गृहांची संख्या	कत्तल केलेले पशू (संख्या)						एकूण
			बेल	महिष वर्गीय	मेंड्या/ मंढे	शळ्या/ बांकड	डुकरे	इतर	
*	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	नरखेड	3	0	0	0	659	238	0	897
2	काटोल	2	0	0	0	417	35	0	452
3	कळमेश्वर	2	0	0	0	0	0	0	0
4	सावनेर	5	385	28	0	765	0	0	1178
5	पारशिवनी	0	0	0	0	0	0	0	0
6	रामटेक	1	0	0	0	0	0	0	0
7	मौदा	0	0	0	0	0	0	0	0
8	कामठी	2	10164	6080	2550	0	0	0	18794
9	नागपूर(म्रा)	0	0	0	0	0	0	0	0
10	नागपूर(श)	3	15856	7139	1084	20143	0	0	44222
11	हिंगणा	0	0	0	0	0	0	0	0
12	उमरेड	2	0	0	0	448	0	0	448
13	कुही	0	0	0	0	0	0	0	0
14	भिवापूर	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		20	26405	13247	3634	22432	273	0	65991

आधार : जिल्हा पशुसंवर्धन उपआयुक्त नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 6.16

वनक्षेत्र

जिल्हा - नागपूर.

संदर्भ वर्ष 2004-05

(क्षेत्र चौ. कि. मी.)

अ.क्र.	विभाग	राखीव	संरक्षित	अवर्गीकृत	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	महसूल विभाग	--	--	143.940	143.940
2	वन विभाग	1417.940	837.582	139.378	2394.90
जिल्हा एकूण		1417.940	837.582	283.318	2538.840

आधार :- मुख्य वन सरअक, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर

तक्ता क्रमांक - 6.17

मुख्य व गौण वन उत्पादने

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष - 2004-05

अ. क्र.	वन उत्पादने	एकूण उत्पादन	विक्री केलेले एकूण उत्पादन	एकूण विक्रीचे मूल्य (मागील शिलकी उत्पादन धरून) (हजार रुपयांत)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	इमारती लाकूड (हजार घमी)	3108.656	3246.123	25883.00
2	जळाऊ लाकूड (हजार घमी)	8409.75	8145.75	4795.00
3	चंदन लाकूड (हजार घमी)	--	--	--
4	गौण वन उत्पादने			
	अ) वांदू (संख्या)	17116	61926	230.00
	ब) गवत इत्यादी (किंवल)	90	90	14.50
	क) विडी पाने (स्टॅवंग)	63300	63300	29927.00
	ड) डिक (किंवल)	5	5	29.00
5	इतर			
	1) आपटा पाने	--	--	--
	2) मोहाची फुले (किंवल)	--	--	--
	3) काजू / फळे	--	--	--
	4) हिरडा / बेहडा (किंवल)	--	--	--
	5) खाणी व खनिजे	--	--	--
	6) कारवी	--	--	--
	7) लाख (किंवल)	--	--	--
	8) इतर (परमिट फी, महसूल, पास फी, इतर जमा, सायवानी, बेलपाने, कडीपत्ता, जायफळ, घायपाल, काटे, गुलतुरा व इतर)	34366	25415	1647.00
6	एकूण गौण उत्पादने (4+5)	114877	150736	31847.50
	जिल्हा एकूण (1+2+3+6)	126395.406	162127.873	62525.50

आधार - उपवनसंरक्षक, नागपूर व वन महामंडळ, नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 6.18

भूजल मत्स्यव्यवसाय

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष - 2004-05

अ. क्र.	तालुका	नदीची लांबी (किमी)	मत्स्य व्यवसायासाठी अनुकूल क्षेत्र (तळी, सरावर व जलाशय)		मत्स्य व्यवसाया-खाली आणलेले एकूण क्षेत्र (हेक्टर)	भूजल मत्स्य उत्पादन (म. टन.)	पेड डलेल्या माशाची उत्पादकास मिळालेली किंमत (लाख रुपयांत)	मत्स्य व्यवसाय क्षेत्रासाठी वापरलेले मत्स्यबाज (लाखांत)	मत्स्य व्यवसाय सहकारी संस्था	
			संख्या	एकूण क्षेत्र (हेक्टर)					संख्या	सभासदांची संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	नरखंड			237	237	226	56.00	10.00	3	159
2	काटोल			721	721	579	145.00	10.00	8	371
3	कळनेश्वर			363	363	220	55.00	15.00	7	455
4	सावनेर			819	819	680	170.00	15.00	8	592
5	पारशिवनी			1832	1832	904	226.00	35.00	15	2298
6	रामटेक			1729	1729	1200	300.00	45.00	5	481
7	मोदा			230	230	250	62.50	13.00	3	193
8	कामठी			256	256	250	62.00	11.00	2	173
9	नागपूर(ग्र)			222	222	275	68.75	16.00	3	738
10	नागपूर(श)			864	864	329	82.25	12.00	8	508
11	हिंगना			660	660	234	78.75	12.00	9	940
12	उमरंड			5778	5778	2050	512.50	46.00	12	1124
13	कुर्ती			550	550	244	136.25	12.00	8	539
14	भिवापूर			776	776	279	70.00	14.00	5	173
जिल्हा एकूण		650	0	15037	15037	7720	2025.00	266.00	96	8724

आधार :- जिल्हा मत्स्यव्यवसाय विकास अधिकारी, नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 6.19
दुग्ध विकास सहकारी संस्था

जिल्हा - नागपूर.

संदर्भ वर्ष -2004-05

अ. क्र.	तालुका	दुग्ध विकास सहकारी संस्थांची संख्या	त्यांची एकूण सभासद संख्या	वर्षभरात संकलित केलेले दूध		शीत गृहांची संख्या	शीत गृहांची क्षमता (000 लिटर)
				एकूण (000 लिटर)	प्रतिदिन (सरासरी 000लिटर)		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	नरखेड	30	1257	1074.925	2.945	0	0
2	काटोल	39	2019	1873.910	5.134	1	10
3	कळमेश्वर	19	826	591.665	1.621	0	0
4	सावनेर	35	3191	327.455	2.267	1	20
5	पारशिवनी	10	630	101.470	0.278	0	0
6	रामटेक	17	997	866.145	2.373	1	10
7	मौदा	20	780	333.975	0.915	0	0
8	कामठी	6	296	177.755	0.487	0	0
9	नागपूर(प्रा)	13	461	128.480	0.352	1	65
10	नागपूर(श)	8	382	29.200	0.080	1	100
11	द्विगना	14	726	308.790	0.846	0	0
12	उमरेड	7	390	145.635	0.399	1	10
13	कुळी	8	380	39.785	0.109	0	0
14	भिवापूर	9	425	223.380	0.612	0	0
जिल्हा एकूण		235	12760	6722.570	18.418	6	215

आधार -- जिल्हा दुग्धशाळा विकास अधिकारी, नागपूर.

तक्ता क्रमांक 7.1

विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ - 31 मार्च 2005

अ.क्र.	सहकारी संस्थेचा प्रकार	संस्था
1	कृषि पतसंस्था (एकूण)	594
	1.1 जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका	1
	1.2 प्राथमिक कृषी सहकारी संस्था	580
	1.3 शेतकरी सेवा संस्था	0
	1.4 लॅम्ब सहकारी संस्था (जादियासी सहकारी संस्था)	13
	1.5 धान्य बँका	0
	1.6 इतर	0
2	बिगर - कृषी पतसंस्था (एकूण)	921
	2.1 नागरी बँका	22
	2.2 नागरी पतसंस्था	296
	2.3 कर्मचारी पतसंस्था	375
	2.4 इतर बिगर-कृषी पतसंस्था	228
3	पणन संस्था (एकूण)	15
	3.1 जिल्हा पणन संस्था	1
	3.11 सर्वसाधारण उद्देशीय	1
	3.12 विशेष उद्देशीय	0
	3.2 प्राथमिक पणन संस्था	12
	3.21 सर्वसामान्य तालुका खरेदी विक्री संघ	12
	3.22 विशेष पणन संस्था	0
	3.3 इतर पणन संस्था	2
4	एकूण उत्पादक सहकारी संस्था	1132
	4.1 साखर कारखाने	2
	4.2 इतर शेती प्रक्रिया संस्था	14
	4.3 विणकर संस्था	68
	4.4 विणकर संस्था (हातमाग)	390
	4.5 औद्योगिक वसाहती (संस्था)	6
	4.6 इतर औद्योगिक संस्था	144
	4.7 दुग्ध व्यवसाय संस्था	224
	4.8 मत्स्यव्यवसाय संस्था	100
	4.9 सहकारी मूत गिरण्या	7
	4.10 उपसा जलसिंचन संस्था	82
	4.11 इतर उत्पादक संस्था	95
5	सामाजिक सेवा सहकारी संस्था	1429
	5.1 ग्राहक भांडारे	224
	5.2 गृहनिर्माण संस्था	929
	5.3 कामगार कंत्राटदार संस्था	103
	5.4 इतर सहकारी संस्था	173
	एकूण संस्था (1 ते 3)	4091

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, नागपूर

तक्ता क्रमांक - 7.2
सहकारी संस्थांची वित्तीय स्थिती

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ : 31 मार्च 2005

अ. क्र.	बाब	परिमाण	संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)
1	सहकारी संस्थांची संख्या	संख्या	4091
2	एकूण सभासद संख्या	हजार	199589
3	भरणा झालेले भागभांडवल		
	3.1 शासकीय भाग भांडवल	रुपये	12859
	3.2 स्वनिधी	रुपये	1872563
	3.3 एकूण	रुपये	1885422
4	ठेवी	रुपये	5037890
5	खेळते भांडवल	रुपये	13188930
6	31 मार्च रोजी योगे कर्ज	रुपये	4498145
7	वर्षभरात केलेले कर्जवाटप	रुपये	680148
8	खरेदीची किंमत	रुपये	742130
9	विक्रीची किंमत	रुपये	731449
10	नफा/तोटा		
	10.1 नफ्यातील संस्था	संख्या	2019
	10.2 नफ्याची रक्कम	रुपये	448152
	10.3 तोट्यातील संस्था	संख्या	1942
	10.4 तोट्याची रक्कम	रुपये	88529
	10.5 ना-नफा, ना-तोटा झालेल्या संस्था	संख्या	130

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 7.3

सहकारी संस्थांची लेखापरीक्षण वर्गाप्रमाणे संख्या

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ : 31 मार्च 2005

अ. क्र.	तालुका	लेखापरीक्षण वर्गाप्रमाणे सहकारी संस्था				वर्गीकरण न केलेल्या	लेखापरीक्षण न झालेल्या	एकूण सहकारी संस्था
		अ	ब	क	ड			
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	नरखेड							151
2	काटोल							193
3	कळमेश्वर							173
4	सावनर							287
5	पंरशिवनी							115
6	रानटेक							148
7	मोदा							166
8	कामठी							165
9	नागपूर(ग्रा)							223
10	नागपूर(श)							2029
11	हिंगना							135
12	उमरेड							136
13	कुही							68
14	भिवापूर							86
जिल्हा एकूण		231	273	869	6	24	2672	4075

टिप - जिल्हा पातळीवर एकजिकरण (वैयक्तिक लेखा परित्यान्वय) होत नसल्यामुळे तालुकातहाय माहिती उपलब्ध नाही.

आधार :- जिल्हा विशेष लेखापरीक्षक, सहकारी संस्था वर्ग-1, नागपूर

तक्ता क्रमांक - 7.4

राज्य/ जिल्हा कार्यक्षेत्र असलेल्या सहकारी बँकाचे काय

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ : 31 मार्च 2005 (रु. हजारत)

अ. क्र.	दाव		बँक शाखा			
			महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक,	जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक लि.	जिल्हा औद्योगिक सहकारी बँक.	राज्य कृषी व ग्रामीण विकास बँक
1	(2)		(3)	(4)	(5)	(6)
1	बँक शाखा (संख्या)		0	90	0	12
2	सभासद	2.1 संस्था सभासद	0	2536	0	7
		2.2 वैयक्तिक सभासद	0	142	0	33396
3	भाग भांडवल		0	235187	0	19048
4	राखांब व इतर निधी		0	2232042	0	9233
5	ठेवी		0	8221928	0	269
6	खेळते भांडवल		0	10227964	0	0
7	अल्प मुदतीची कर्जे वाटप	7.1 रोख पत	0	699226	0	0
		7.2 वटविलेली बिले	0	0	0	0
		7.3 एकूण (7.1+7.2)	0	699226	0	0
		7.4 पैकी कृषि कर्जे	0	219025	0	0
8	मध्यम मुदतीची कर्जे वाटप		0	33242	0	-0
9	दीर्घ मुदतीची कर्जे		0	558	0	0
10	येणे कर्जे	10.1 अल्प मुदतीची कर्जे	0	2297166	0	0
		10.2 मध्यम मुदतीची कर्जे	0	786701	0	0
		10.3 दीर्घ मुदतीची कर्जे	0	24453	0	3369
11	थकलेले कर्जे	11.1 अल्प मुदतीची कर्जे	0	1181202	0	0
		11.2 मध्यम मुदतीची कर्जे	0	254328	0	0
		11.3 दीर्घ मुदतीची कर्जे	0	19664	0	68369

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 7.5
सहकारी संस्थांचे कार्य

जिल्हा - नागपूर

APR 2003

अ. क्र.	तालुका	संस्थांची संख्या	सभासद संख्या					भाग भांडवल (रुपये)	संभ-9 पैकी शासकाय नागभांडवल (रुपये)	राखीव (असिधे) उतर निधी (रुपये)	घेतलली एकूण कर्जे (रुपये)
			अन्यल्प खातेदार	अल्प खातेदार	मोठे खातेदार	इतर सभासद	एकूण				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)
संस्था प्रकार - प्राथमिक कृषि सहकारी संस्था											
1	नरखेड	58	4677	3042	6134	2072	15925	23503	30	474	280340
2	काटोल	41	5172	4475	14130	31	23808	15242	112	12172	168590
3	कळमेश्वर	48	5444	4919	8945	949	20257	11690	68	388	97431
4	सावनेर	66	5579	4545	13178	42	23344	1519	71	2820	84372
5	नारशिबनी	46	3830	2847	10145	45	16867	2840	75	372	109174
6	रामटेक	11	550	480	7528	935	5493	3372	41	2782	54072
7	मौदा	54	4650	4331	9130	140	18251	27437	382	3930	21031
8	कामटी	35	1335	1091	7529	542	10497	8671	0	277	59972
9	नागपूर(प्रा)	56	3221	2577	9972	172	15942	5030	22	2073	47280
10	नागपूर(श)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	हिंगना	53	3723	2113	10873	790	16499	15319	73	13290	117231
12	उमरेड	37	2740	2172	9772	1381	16065	11240	12	3488	108881
13	कृही	46	5352	3173	11281	30	19836	7131	0	387	35241
14	मिवापूर	29	3079	2103	6772	135	12089	9442	282	817	65990
एकूण		580	48352	37868	125389	7264	218873	142436	1868	43270	1249605
संस्था प्रकार - शेतकरी सेवा संस्था											
		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
संस्था प्रकार - आदिवासी सहकारी संस्था											
1	काटोल	3	303	260	400	699	1662	1099	112	2080	18240
2	रामटेक	10	842	1040	1983	882	4747	1272	216	21	21230
एकूण		13	1145	1300	2383	1581	6409	2371	328	2101	39470

		संख्या		(रुपय)								
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
संस्था प्रकार - प्राथमिक कृषि सहकारी संस्था												
1	नरखोड	33537	2710	34067	7340	127740	4931	147004	1480	25132	3451	121872
2	कादोल	187730	3890	58842	9469	142021	6344	61130	3210	25241	3134	35889
3	कळमेश्वर	99547	1599	21921	6358	82121	3979	49972	1084	21751	2895	28221
4	सावनेर	142863	2498	21540	6120	97537	4748	79094	1970	45138	2778	33956
5	पारशिवनी	177140	2472	54271	10120	98030	5730	54072	3902	33717	1828	20355
6	रामटेक	73850	380	6321	2132	37040	1530	27140	640	12032	890	15108
7	मौदा	16731	1879	67032	8452	130420	6039	24849	5570	6744	469	18105
8	कामटी	77542	1230	24047	4969	54067	3258	37230	2599	13504	659	23726
9	नागपूर(प्रा)	66742	4575	38930	4520	37380	2010	11500	1603	10740	407	760
10	नागपूर(श)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	हिंगोदा	154049	1289	105132	5989	120470	5328	71101	2237	39040	3091	32061
12	उमरेड	133541	2385	61010	7341	12288	4510	34932	2292	27201	2218	7731
13	कृही	89035	2987	35888	720	91010	6172	57910	3610	42737	2562	15173
14	मिठ्यापूर	89704	1672	35247	5441	80241	3389	57130	2481	38829	901	18301
एकूण		1342011	29566	564248	78971	1220914	57968	713064	32685	341806	25283	371258
संस्था प्रकार - शेतकरी संघ संस्था												
		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
संस्था प्रकार - आदिवासी सहकारी संस्था												
1	कादोल	33120	1599	3937	1030	13147	680	11020	204	3740	476	7280
2	रामटेक	33727	143	2242	1049	14230	932	10010	81	1329	851	8681
एकूण		66847	1742	6179	2079	27377	1612	21030	285	5069	1327	15961

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, नागपूर

तक्ता क्रमांक - 7.6

बिगर-कृषी सहकारी पत संस्थांचे कार्य

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ : 31.3.2005

(रुपये - हजारात)

अ. क्र.	बाब		संस्था प्रकार				
			प्राथमिक सहकारी बँका		इतर बिगर - कृषी पतसंस्था		
			नागरी बँका	कर्मचारी पतपेढी आणि इतर	नागरी बँका	कर्मचारी पतपेढी	इतर (नागरी पतपेढी)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	
1	संस्था संख्या		22	0	0	375	524
2	सभासद संख्या		312938	0	0	332429	449197
3	भाग भांडवल (रुपये)		287280	0	0	907240	982939
4	राखीव व इतर निधी (रुपये)		153841	0	0	72953	27740
5	टेबी (रुपये)		3515249	0	0	247105	393598
6	खेळते भांडवल (रुपये)		6159045	0	0	2158091	1852961
7	कर्जे (रुपये)	7.1 दिलेली कर्जे	6380308	0	0	2127320	1473654
		7.2 वसूल कर्जे	1157831	0	0	983180	314229
		7.3 येणे कर्जे	3787105	0	0	1373145	973893
		7.4 थकित कर्जे	1435372	0	0	771035	185532

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, नागपूर

तक्ता क्रमांक - 7.7

जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्ये.

जिल्हा - नागपूर.

संदर्भ : 31.3.2005

(रुपये-हजारात)

अ. क्र.	जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्था	संस्था संख्या	सभासद संख्या	खेळते भांडवल (रुपये)	खरेदीची किंमत (रुपये)			विक्रीची किंमत (रुपये)		
					कृषी उत्पादन	शेतीच्या गरजेच्या वस्तू	उपभोगाच्या वस्तू	मालक म्हणून	अडत्या म्हणून	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	नरखड	1	1645	2074	4248	0	0	7237	0	7237
2	काटोल	1	3524	3196	410	5230	0	5490	0	5490
3	कळमेश्वर	1	2158	6305	15385	0	0	15238	0	15238
4	सावनर	1	437	7059	7680	3030	0	10630	0	10630
5	पारशिवनी	1	1740	10250	34452	0	0	34250	0	34250
6	रामटेक	1	2127	3292	0	10649	0	10570	0	10570
7	मौदा	1	893	4430	0	9430	0	9370	0	9370
8	कामठी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	नागपूर(ग्रा)	1	973	8070	0	2449	601	2580	0	2580
10	नागपूर(श)	1	2952	23443	16731	26750	8940	35600	0	35600
11	हिंगना	1	1552	6990	0	5245	0	2530	0	2530
12	उमरेड	1	1987	3947	0	10210	0	9948	0	9948
13	कुर्ही	1	1687	3083	0	9530	0	9337	0	9337
14	भिवापूर	1	966	3947	0	4498	0	4280	0	4280
जिल्हा एकूण		13	22641	86086	78906	87021	9541	157060	0	157060

तक्ता क्रमांक - 7.7

जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्ये.

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ : 31.3.2005

(रुपये-हजारात)

अ. क्र.	जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्था	कृषी उत्पादनाची विक्री (अडते व मालक म्हणून) (रुपये)							
		भात व तांदूळ	गहू	इतर अन्नधान्ये	कापूस	गळिताची धान्ये	डाळी	इतर	एकूण
(1)	(2)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)
1	नरखंड	0	0	0	0	0	0	0	0
2	काटोल	0	0	0	0	0	0	340	340
3	कळमेश्वर	0	248	635	35	0	0	142	1060
4	यावनेर	0	0	0	0	0	0	10535	10535
5	पारशिवनी	0	0	0	19	35	0	238	292
6	रामटेक	0	0	0	0	0	0	48530	48530
7	मोंदा	0	0	0	0	0	0	0	0
8	कामठी	0	0	0	0	0	0	0	0
9	नागपूर(प्रा)	120	20	37	0	0	0	0	177
10	नागपूर(श)	0	0	0	0	0	0	0	0
11	हिंगना	0	0	0	78	0	0	0	78
12	उमरेड	0	0	0	0	0	0	11200	11200
13	कुर्ही	30	0	837	0	15	0	11	893
14	भिवापूर	0	89	0	0	0	0	0	89
	जिल्हा एकूण	150	357	1509	132	50	0	70996	73194

तक्ता क्रमांक - 7.7

जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य.

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ : 31.3.2005

(रुपये-हजारात)

अ. क्र.	जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्था	शेतीला आवश्यक वस्तूंची विक्री (अडते व मालक म्हणून) (रुपये)					उपभोग्य वस्तूंची एकूण विक्री (रुपये)
		खते	वियाणे	कृषी औजारे	इतर	एकूण	
(1)	(2)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)	(25)
1	नरखंड	5140	4320	0	0	9460	0
2	काटोल	3735	900	0	0	4665	0
3	कळमेश्वर	11378	248	310	0	11936	19530
4	सावनर	0	0	0	0	0	0
5	पारशिवनी	4537	552	280	1352	6721	4548
6	रामटेक	41230	8900	0	0	50130	35248
7	मोदा	8530	5359	0	0	13889	0
8	कामठी	0	0	0	0	0	0
9	नागपूर(ग्रा)	5730	2448	3890	0	12068	15932
10	नागपूर(श)	7381	0	820	3890	12091	0
11	हिंगना	8149	15541	0	0	23690	1905
12	उमरेड	4398	2390	0	0	6788	3530
13	कुही	10190	1948	0	0	12138	480
14	भिवापूर	2530	2531	0	0	5061	0
जिल्हा एकूण		112928	45167	5300	5242	168637	81173

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, नागपूर

तक्ता क्रमांक - 7.8

निर्यात बाजारपेठातील कृषि मालाची वार्षिक आवक.

जिल्हा: नागपूर

संदर्भ: 31/3/2005

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तालुका	कृषि उत्पन्न बाजार समित्यांची संख्या	उपवाजार पेठांची संख्या	भात		तांदूळ		नागली	
				आवक (टन)	मूल्य (रुपये)	आवक (टन)	मूल्य (रुपये)	आवक (टन)	मूल्य (रुपये)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	नरखंड	1	3	0	0	0	0	0	0
2	काटोल	1	2	0	0	0	0	0	0
3	कळमेश्वर	1	3	0	0	0	0	0	0
4	सावनेर	1	1	0	0	0	0	0	0
5	पारशिवनी	1	1	0	0	4.5	5250	0	0
6	रामटेक	1	2	4.38	2709	0.8	952	0	0
7	कामठी नागपूर हिंगणा	1	10	0	0	11653	228185	0	0
8	उमरेड	1	3	0	0	24.50	25254	0	0
9	कुही	1	1	0	0	20.00	23625	0	0
10	भिवापूर	1	2	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		10	28	4.38	2709	11703	283266	0	0

तक्ता क्रमांक - 7.8

नियंत्रित बाजारपेठेतील कृ. मालाची वार्षिक आवक.

जिल्हा जागणार
जिल्हा मंडळ

संदर्भ: 31/3/2005

अ. क्र.	तालुका	गहू		बाजरी		ज्वारी		वू (रुपये हजारात)	
		आवक (टन)	मूल्य (रुपये)	आवक (टन)	मूल्य (रुपये)	आवक (टन)	मूल्य (रुपये)	आवक (टन)	मूल्य (रुपये)
(1)	(2)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)
1	नरखंड	0	0	0	0	0	0	0	0
2	काटोल	0	0	0	0	0	0	0	0
3	कळमेश्वर	1	730	0	0	1.03	634	16.02	25504
4	सावनेर	2.1	1396	0	0	3.01	1265	67.65	106473
5	पारशिवनी	46.99	29179	0	0	35.9	17546	49.14	73533
6	शमटेक	0.31	2140	0	0	0	0	1.4	1836
7	कामठी नागपूर हिंगणा	0	0	0	0	0	0	0	0
8	उमरेड	23.00	17145	0	0	1	496	10.3	15394
9	कुही	1.28	851	0	0	0.22	99	23.85	31648
10	भिजापूर	0.11	82	0	0	0.08	41	0.68	670
जिल्हा एकूण		74.79	51523	0	0	41.24	20081	169.04	255058

तक्ता क्रमांक - 7.8

नियंत्रित बाजारपेठातील कृषि मालाची वार्षिक आवक.

जिल्हा: नागपूर

संदर्भ: 31/3/2005

अ. क्र.	तालुका	मूग		कुळीय		कांदा		उत्पन्न (हजारत)	
		आवक (टन)	मूल्य (रुपये)	आवक (टन)	मूल्य (रुपये)	आवक (टन)	मूल्य (रुपये)	आवक (टन)	मूल्य (रुपये)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	नरखेड	0	0	0	0	0	0	0	0
2	काटोल	0	0	0	0	0	0	0	0
3	कळमंश्वर	0	0	0	0	0	0	0	0
4	सावनर	0	0	0	0	0	0	0	0
5	पारशिवनी	0	0	0	0	0	0	0	0
6	रामटेक	0	0	0	0	0	0	0	0
7	कामठी नागपूर हिंगणा	0	0	0	0	0	0	0	0
8	उमरेड	0.1	191	0	0	0	0	0	0
9	कुही	0.35	517	0	0	0	0	0	0
10	भियापूर	0.25	438	0	0	0	0	0.02	26
जिल्हा एकूण		0.7	1146	0	0	0	0	0.02	26

टिप - कृषी उत्पन्न बाजार समिती नागपूर, काटोल व नरखेड ची माहिती प्राप्त न झाल्यामुळे माहिती निरंक दर्शविण्यात आलेली आहे.

आधार - जिल्ह्यातील सर्व कृषी उत्पन्न बाजार समित्या, नागपूर.

तबला क्रमांक - 7.9

परवानाधारक सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ : 31.3.2005

(रुपये हजाराल)

अ. क्र.	तालुका	परवानाधारक सावकारांची संख्या	व्यापा-यांना दिलेली कर्जे (रुपये)	सावकारांनी इतरांना दिलेली कर्जे (रुपये)	एकूण (4+5) (रुपये)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
1	नरखेड	29	-	11761	11761
2	काटोल	18	-	72168	72168
3	कळनेश्वर	16	-	58006	58006
4	सावनेर	22	-	15580	15580
5	पारशिवनी	10	-	17772	17772
6	रामटेक	12	-	8030	8030
7	मौदा	12	-	1040	1040
8	कामठी	35	-	14229	14229
9	नागपूर(ग्रा)	28	-	20158	20158
10	नागपूर(श)	721	-	138062	138062
11	हिंमना	6	-	421	421
12	उमरेड	65	-	33581	33581
13	कुही	30	-	6742	6742
14	भिवापूर	22	-	11458	11458
जिल्हा एकूण		1026	0	409008	409008

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 8.1

विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या आणि त्यांची लोकसंख्या

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ : 31 मार्च 2005

अ. क्र.	यंत्रणा	जिल्ह्यातील एकूण		विद्युतीकरण झालेली गावे		विद्युतीकरण झालेली शहरे		एकूण विद्युतीकरण झालेली गावे व शहरे	
		गावे	शहरे	संख्या	लोकसंख्या लाखात	संख्या	लोकसंख्या लाखात	संख्या	लोकसंख्या लाखात
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ	1874	29	1874	14.54	29	26.14	1903	40.68
2	खाजगी विद्युत कंपनी	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा- एकूण		1874	29	1874	14.54	29	26.14	1903	40.68

तक्ता क्रमांक - 8.2

जिल्हा - नागपूर

विजेचा वापर

दशलक्ष युनीटमध्ये

अ.क्र.	विजेच्या वापराचा प्रकार	बीज निर्मितीच्या प्रकारानिहाय विजेचा वापर			
		धर्मल	हायड्रो	इतर	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	घरगुतो	159.368 (11.21%)	-	-	159.368 (11.21%)
2	व्यापारी कामासाठी लघुशक्तीसाठी	30.840 (2.17%)	-	-	30.840 (2.17%)
3	औद्योगिक	865.468 (60.90%)	-	-	865.468 (60.90%)
4	सार्वजनिक दिवाबत्ती	14.921 (1.05%)	-	-	14.921 (1.05%)
5	कृषि	158.271 (11.13%)	-	-	158.271 (11.13%)
6	इतर	193.036 (13.57%)	-	-	193.036 (13.57%)
7	एकूण	1421.904	-	-	1421.904
8	कनेक्शन्सची संख्या (लागात)	724429	-	-	724429

विजेच्या वापराची आंकडेवारी देता येत नाही.

आधार- अधीनक अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ,

तक्ता क्रमांक - 8.3

प्रकार व पृष्ठभाग यानुसार रस्त्यांची लांबी.

जिल्हा:-नागपूर.

(लांबी :- कि.मी.मध्ये)

संदर्भ - 31 मार्च 2005

अ. क्र.	वाव	रस्त्याचा प्रकार							
		राष्ट्रीय महामार्ग	प्रमुख राज्य महामार्ग	राज्य महामार्ग	प्रमुख जिल्हा रस्ते	इतर जिल्हा रस्ते	ग्रामीण रस्ते	इतर	एकूण रस्त्याची लांबी
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	सिमेंट कॉक्रीट								
	अ) सा.बां.वि.	0	0	0	0	0	0	0	0
	ब) जिल्हा परिषद	0	0	0	0	0	0	0	0
	क) न.पा./म.न.पा.	16	0	0	0	0	0	75	91
2	डांबरी								
	अ) सा.बां.वि.	289	70	848	352	26	0	0	1585
	ब) जिल्हा परिषद	0	0	0	375	713	1066	0	2154
	क) न.पा./म.न.पा.	41	120	13	15	22	0	1509	1720
3	खडीचे								
	अ) सा.बां.वि.	0	0	36	77	0	0	0	113
	ब) जिल्हा परिषद	0	0	0	115	575	1732	0	2422
	क) न.पा./म.न.पा.	0	0	0	31	0	65	372	468
4	इतर माल वापरून केलेले								
	अ) सा.बां.वि.	0	0	28	16	0	0	0	44
	ब) जिल्हा परिषद	0	0	0	30	118	621	0	769
	क) न.पा./म.न.पा.	0	0	0	0	0	0	36	36
5	एकूण लांबी								
	अ) सा.बां.वि.	289	70	1012	445	26	0	0	1842
	ब) जिल्हा परिषद	0	0	0	520	1406	3419	0	5345
	क) न.पा./म.न.पा.	57	120	13	46	22	65	2057	2380
	जिल्हा एकूण	346	190	1025	1011	1454	3484	2057	9567

आधार :- 1) अधीक्षक अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम मंडळ

2) कार्यकारी अभियंता, राष्ट्रीय महामार्ग

तक्ता क्रमांक - 8.4

मोटार वाहनांची आणि परवानाधारकांची संख्या

जिल्हा - नागपूर.

संदर्भ - 31 मार्च 2005

अ. क्र.	वाह	एकूण वाहने	इंधनाच्या प्रकारानुसार वाहने		
			डिझेल	पेट्रोल	सी.एन.जी
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
प्रवासी वाहने					
1	बसस	4050	4050	--	--
2	मोटारी आणि स्टेशन वॅगनस	49267	5036	44231	--
3	जीप	13551	11913	1638	--
4	टॅक्सी	1011	1011	--	--
5	तीन चाकी वाहने (गिक्शा)				
	3-सीटर	11355	194	11161	--
	6-सीटर	2953	2953	--	--
6	दुचाकी वाहने	650001	--	650001	--
7	रुग्णवाहिका	293	293	--	--
8	शाळेच्या बसेस	188	188	--	--
एकूण प्रवासी वाहने		732669	25638	707031	0
माल वाहतूक-वाहने					
1	चार चाकी	20941	20941	--	--
2	तीन चाकी	4398	4398	--	--
3	ट्रॅक्टर्स	4830	4830	--	--
4	जोड वाहने	4881	4881	--	--
5	इतर	2653	2653	--	--
एकूण माल वाहतूक-वाहने		37703	37703	0	0
जिल्ह्यातील एकूण वाहने		770372	63341	707031	0
परवानाधारकांची संख्या					
1	दुचाकी वाहने	उ.ना.			
2	हलकी वाहने	574	X X X		
3	जड वाहने	4790			
4	गिक्शा परवान्यांची संख्या	15817			

आधार - प्रादेशिक परिवहन अधिकारी नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 8.5

महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाचा प्रवासी वाहतूक

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष-2004-05

अ.क्र.	बाब	आकडेवारी
(1)	(2)	(3)
1	वर्ष अखेरीस मार्गांची संख्या	263
2	मार्गांची एकूण लांबी (कि.मी.)	24997
3	मार्गांची सरासरी लांबी (कि.मी.)	95.04
4	वर्षातील अस्तित्वात असलेल्या बसगाड्यांची संख्या	562
5	रस्त्यावर धावणा-या बस गाड्यांची दैनिक सरासरी संख्या	555
6	प्रवाशांची दैनिक सरासरी (संख्या हजारात)	183
7	वाहतुकीमुळे वर्षात मिळालेले उत्पन्न (रुपये हजारात)	789450
8	दर प्रवाशामागे मिळालेले सरासरी उत्पन्न (रुपये दर दिवशी)	0.43

आधार - विभागीय निबंधक, महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ, नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 8.6

पोस्ट आणि दूरध्वनी सेवा यांची आकडेवारी

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ - 31 मार्च 2005

अ. क्र.	तालुका	पोस्टांची संख्या	तारघरांची संख्या	पत्रपत्रिकांची संख्या	पोस्टमनांची संख्या	पोस्टाची सुविधा असलेल्या गावांची संख्या	वैयक्तिक दूरध्वनी संख्या			सार्वजनिक दूरध्वनी केंद्रांची संख्या (PCO)
							ग्रामीण	नागरी	एकूण	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	नरखेड	24	7	94	27	22	3124	-	3124	121
2	काटोल	35	8	110	40	34	4302	-	4302	127
3	कळमेश्वर	11	5	43	13	9	2310	-	2310	151
4	सावनर	25	10	108	30	24	6072	-	6072	290
5	पारशिकनी	25	6	94	27	24	3338	-	3338	144
6	रामटेक	26	3	86	32	25	3143	-	3143	159
7	मौदा	11	7	42	13	10	2811	-	2811	73
8	कामठी	12	2	81	25	10	3012	4229	7241	271
9	नागपूर(प्रा)	31	4	132	40	27	934	-	934	0
10	नागपूर(शा)	72	12	343	279	1	-	142626	142626	6402
11	हिंगना	8	7	22	8	7	2498	8042	10540	446
12	उमरंड	33	10	95	34	32	5256	-	5256	152
13	कुही	30	6	107	30	29	1701	-	1701	43
14	भिवापूर	10	6	42	10	9	1563	-	1563	27
एकूण जिल्हा		353	93	1399	608	263	40064	154897	194961	8406

- आधार:- 1) अधीक्षक, पोस्ट व तारघर, नागपूर
 2) महाप्रबंधक, महानगर टेलिफोन निगम,
 3) मुख्य महाव्यवस्थापक, भारत संचार निगम, नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 9.1

कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या

जिल्हा-नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2004

अ. क्र.	उद्योग गट	संके- तांक	कारखाने संख्या			रुम 6 मधील कारखान्यातील कामगार संख्या		काम केलेल्या श्रम दिनांची एकूण संख्या	प्रपत्र न पाठविणारे चालू कारखाने	
			नोंदणी झालेले	बंद	प्रपत्र पाठविणारे चालू	एकूण	पैकी स्त्रिया		संख्या	कामगार संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	पीक भाजीपाला व फळांची लागवड	011	5	0	3	138	37	38476	0	0
2	कृषी व पशुसंबंधन संबन्धी (पशु चिकित्सालय वगळून)	014	15	2	10	410	134	58798	3	145
3	मटन मासे फळभाज्या, तेल इ. उत्पादन	151	43	8	33	783	119	213528	2	53
4	दुधापासून निर्मित पदार्थाचे उत्पादन	152	11	1	9	1049	35	356981	1	6
5	कडधान्यापासून निर्मित उत्पादन	153	28	6	18	221	4	63812	4	29
6	इतर खाद्यान्न उत्पादन	154	39	4	29	1893	251	574249	6	166
7	मादक पेयाचे उत्पादन	155	38	4	28	698	62	208256	6	67
8	तंबाखूच्या वस्तुचे उत्पादन	160	2	0	2	118	0	35636	0	0
9	सुत कातणे, विणणे व कापड तयार करणे	171	27	4	21	5063	311	1752933	2	84
10	इतर दस्त्र निर्मिती	172	1	0	1	11	0	2607	0	0
11	परिधान करण्यासाठी दस्त्रांची निर्मिती कर वगळून	181	2	2	0	0	0	0	0	0
12	चामडे रंगविणे, तयार करणे चामड्यांच्या वस्तूंची निर्मिती	191	2	0	2	16	0	4862	0	0
13	पादत्राणे तयार करणे	192	2	0	2	26	3	6775	0	0
14	लाकूड कापायची गिरणी इ.	201	616	88	278	1326	0	374869	250	823
15	लाकडापासून निर्मित उत्पादने	202	9	2	7	151	4	46320	0	0
16	कागद व कागदापासूनचा इतर उत्पादने	210	58	5	50	1380	50	426573	3	41
17	प्रकाशित करणे (संवाधन व्यवसाय)	221	7	0	5	309	12	99135	2	61

तक्ता क्रमांक - 9.1

कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या

जिल्हा-नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2004

अ. क्र.	उद्योग वट	संके- तांक	कारखाने संख्या			इतर 6 मधील कारखान्यातील कामगार संख्या		काम केलेल्या श्रम दिनांची एकूण संख्या	प्रपत्र न पाठविणारे चालू कारखाने	
			नोकरी करणारे	व	पथक नोद प्रणारे चालू	एकूण	पैकी स्त्रिया		संख्या	कामगार संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
18	मद्रणालय व छापखाने उद्योग व्यवसाय	222	34	7	40	1689	57	505699	7	71
19	कांक ओळख वस्तूंचे उत्पादन	231	7	2	3	33	0	10012	2	23
20	शुद्ध पेट्रोलियम निमित्त उत्पादन	232	9	4	5	87	1	26669	0	0
21	मूळ रासायनिक पदार्थांचे उत्पादन	241	38	9	22	379	20	113189	7	58
22	इतर रासायनिक पदार्थांचे उत्पादन	242	83	12	59	2213	312	664354	12	146
23	मानव निर्मित वस्तूंचे उत्पादन	243	2	1	1	7	0	2107	0	0
24	खरापासून निर्मित वस्तूंचे उत्पादन	251	28	6	16	1481	27	452204	6	187
25	प्लास्टिक वस्तूंचे उत्पादन	252	46	6	34	1436	47	486607	6	488
26	काच काचंपासून निर्मित वस्तूंचे उत्पादन	261	5	0	5	172	50	52073	0	0
27	अधातू खनिजांचे उत्पादन (इतरत्र वर्गीकरण न झालेले)	269	107	31	51	2037	375	523037	25	880
28	मूळ लोखंड व स्टीलचे उत्पादन	271	78	15	51	2752	25	889571	12	240
29	मूळ मूल्यवान तसेच अ-लोह धातूंचे उत्पादन	272	29	5	16	739	8	224912	8	165
30	धातूंचे सांठे व निर्यात	273	26	6	19	1947	12	595874	1	15
31	बांधकामासाठी निगडित धातूंची उत्पादन, टाक्या, वाफेवर चालणारी विद्युत्निर्मित यंत्र	281	55	11	34	1020	23	301104	10	377
32	धातूंच्या इतर वस्तूंचे उत्पादन	289	57	8	26	611	9	185019	3	39
33	सर्वसाधारण उपयोगाच्या यंत्रांचे उत्पादन	291	4	1	3	162	0	48939	0	0

तक्ता क्रमांक - 9.1

कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या

जिल्हा-नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2004

अ. क्र.	उद्योग गट	संके- तांक	कारखाने संख्या			स्तंभ 6 मधील कारखान्यातील कामगार संख्या		काम केलेल्या श्रम दिनांची एकूण संख्या	प्रपत्र न पाठविणारे चालू कारखाने	
			नोंदणी झालेले	बंद	प्रपत्र पाठविणारे चालू	एकूण	पैकी स्त्रिया		संख्या	कामगार संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
34	विशिष्ट उपयोगाच्या यंत्रांची निर्मिती	292	24	4	17	673	9	205152	3	43
35	घरगुती वापराच्या उपकरणांची निर्मिती (इतरत्र वर्गीकरण न झालेले)	293	1	0	1	20	0	6100	0	0
36	कायालयीन, लेखा विषयक व संगणकीय यंत्रांची निर्मिती	300	1	1	0	0	0	0	0	0
37	विजेची मोटार, जनरेटर व ट्रान्सफार्मरची निर्मिती	311	13	5	6	127	0	38663	2	30
38	विजेचे वितरण व नियंत्रणासंबंधीच्या वस्तूंची निर्मिती	312	2	1	1	18	0	5490	0	0
39	इन्सुलेटेड वायर व केबल तयार करणे	313	2	1	1	22	0	6732	0	0
40	अॅक्युमलेटर, प्रायमरी सेल्स व प्रायमरी बॅटरीजचे उत्पादन	314	6	0	2	13	0	3957	4	30
41	विजेचे दिवे व उपकरणांचे उत्पादन	315	5	1	4	43	31	13072	0	0
42	विजेच्या इतर उपकरणांचे उत्पादन (इतरत्र वर्गीकरण न झालेले)	319	6	3	3	115	4	34972	0	0
43	इलेक्ट्रॉनिक क्लॉक, टयुब व इतर उपकरणांचे उत्पादन	321	1	0	1	67	25	20385	0	0
44	टेलिविजन व रेडियो ट्रान्समिटर तसेच लाईन टेलीफोनी व लाईन टेलीग्राफी संबंधी उपकरणांचे उत्पादन	322	1	0	1	12	3	3595	0	0
45	मोटार वाहनांचे उत्पादन	341	1	1	0	0	0	0	0	0

तक्ता क्रमांक - १.१

कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या

जिल्हा-नागपूर

संदर्भ वर्ष : २००४

अ. क्र.	उद्योग गट	संके- तांक	कारखाने संख्या			संय ६ मधील कारखान्यातील कामगार संख्या		काम केलेल्या श्रम दिनांची एकूण संख्या	प्रपत्र न पाठविणारे चालू कारखाने	
			नोंदणी झालेले	बंद	पत्र पाठविणारे चालू	एकूण	चैकी स्त्रिया		संख्या	कामगार संख्या
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)	(९)	(१०)	(११)
४६	मोटार वाहनांच्या सांगाड्यांचे उत्पादन	३४२	१०	३	६	७१८	१	२१७४४४	१	१३
४७	मोटार वाहनांसाठी सुट्याभागाचे उत्पादन	३४३	२	०	२	५१	०	१५६००	०	०
४८	रेल्वे व ट्राम्बेसाठी इंजिन व गोलिंग	३५२	१	०	१	९	०	२७०९	०	०
४९	स्टॉकचे उत्पादन	३५९	४	०	४	६०	०	२४३३४	०	०
५०	लाकडी सामानांचे उत्पादन	३६१	१२	१	१०	२६७	४	७९९९२	१	५३
५१	इतरत्र वर्गीकरण न झालेले उत्पादन	३६९	२	०	२	१९	८	५८१२	०	०
५२	विजेचे उत्पादन, संकलन व वाटप	४०१	३	०	२	३४१२	७५	१२४७२१४	१	१०
५३	गॅसचे निर्मिती व वितरण	४०२	८	२	६	१७५	०	५३४५५	०	०
५४	पाण्याचे संकलन, शुध्दीकरण व वितरण	४१०	५	०	१	२३	०	८३९५	४	८३
५५	यांत्रिक वाहनांची देखाभाल दुरुस्ती	५०२	५५	२	४५	१५६७	४३	४७८२४५	८	१४४७
५६	वाहनांकरिता लागणा-या उंधनाची किरकोळ विक्री	५०५	१०	१	६	८०	०	२९१९१	३	१८
५७	फौ अथवा ठेक्याने घाऊक विक्री	५११	१	१	०	०	०	०	०	०
५८	अकृपी उपउत्पादनाची घाऊक विक्री	५१४	७	०	४	१३९	५	४३११३	३	५२
५९	नवीन वस्तूची विशिष्ट दुकानात किरकोळ विक्री	५२३	१	०	१	४	०	१२०४	०	०
६०	घरगुती व वंयक्तांक वस्तूची दुरुस्ती	५२६	०	०	०	०	०	०	०	०
६१	परिवहनसंबंधी व्यवसाय, ट्रॅक्ल एजन्सांचा व्यवसाय	६३०	५	२	२	२५	०	७४८०	१	९
जिल्हा एकूण		--	१७००	२७९	१०१२	३८०३६	२१९६	११८९७४८६	४०९	६०४९

आधार - औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य संचालनालय, मुंबई

तक्ता क्रमांक - 9.2

रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन केंद्रातील आकडेवारी

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2004

अ. क्र.	बाब	संख्या
(1)	(2)	(3)
1	जाहीर केलेल्या रिकाम्या जागांची संख्या	2417
2	रोजगार स्वरोजगार मार्गदर्शक केंद्राचा उपयोग करणारे मालक	333
3	मार्गदर्शन वर्ष अखेरीस पटावरील उमेदवार	230440
4	चालू वर्षात नवीन नोंदणी केलेले उमेदवार	42754
5	नोकरी मिळालेले उमेदवार	978
6	वर्ष अखेरीस पटावरील उमेदवार	272216
7	नोकरी मिळालेले उमेदवार	978
	अ) खाजगी क्षेत्र	53
	ब) सार्वजनिक क्षेत्र	925
	क) एकूण	978
8	नोकरी मिळालेले उमेदवार	
	अ) अनुसूचित जाती/ अनुसूचित जमाती	668
	ब) इतर	310
	क) एकूण	978
9	रोजगार स्वयंरोजगार योजनेअंतर्गत लाभ प्राप्त झालेले उमेदवार	
	अ) रोजगार	978
	ब) स्वयंरोजगार	590
10	रोजगार स्वरोजगार मार्गदर्शक केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन केंद्र	
	1) वैयक्तिक मार्गदर्शन/ व्यक्तिशः अगर गटामध्ये सल्ला दिलेले	723
	2) रोजगार स्वरोजगार मार्गदर्शक केंद्रामध्ये घेण्यात आलेल्या गटांची चर्चा	121
	3) मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरी विषयी/ प्रशिक्षणासाठी/ उमेदवारासाठी दिलेल्यांची संख्या	2212

आधार - जिल्हा रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन केंद्र, नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 9.3

शासकीय व स्थानिक स्वराज्य संस्थांतील कर्मचा-यांची संख्या

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2004

अ. क्र.	वर्ग	पदांचा वर्णन	शासकीय	जिल्हा परिषद	महानगर पालिका	नगर परिषद
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	वर्ग - अ	एकूण मंजूर पदे भरलेली पदे पैकी स्त्रिया	1935 1813 122	213 204 9	-- -- --	13 -- --
2	वर्ग - ब	एकूण मंजूर पदे भरलेली पदे पैकी स्त्रिया	5344 4445 1466	1481 1099 319	-- -- --	161 161 --
3	वर्ग - क	एकूण मंजूर पदे भरलेली पदे पैकी स्त्रिया	23632 20438 2269	7347 6779 3014	-- -- --	962 962 --
4	वर्ग - ड	एकूण मंजूर पदे भरलेली पदे पैकी स्त्रिया	9801 8762 1770	1367 1134 205	-- -- --	993 993 --
5	एकूण	मंजूर पदे भरलेली पदे पैकी स्त्रिया	40712 35258 5819	10408 9216 3562	12788 10537 3947	2129 2129 --
6	*इतर वर्ग-इ कर्मचारी	एकूण मंजूर पदे भरलेली पदे पैकी स्त्रिया	3630 2620 554	3659 3604 3302	-- -- --	445 445 --
7	एकूण	मंजूर पदे (5+6) भरलेली पदे पैकी स्त्रिया	44342 37878 6373	14067 12820 6864	12788 1537 3947	2574 2574 --

टीप (*) - 'इतर' या मध्ये कायदेप्रयी आस्थापनेवरील, आकस्मिक खर्चातील रोजगार दिले जाणारे,

टीप - म.न.पा काढील वर्गवारीची माहिती उपलब्ध नाही.

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

तक्का क्रमांक - 9.4

निरनिराळया उद्योगांतील रोजगार

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2004-05

अ. क्र.	उद्योग गट	राष्ट्रीय उद्योग संकेतांक	एकूण आस्थापनांची संख्या	माहिती देणा-या आस्थापनांची संख्या	कर्मचारी संख्या			
					शासकीय	निन-शासकीय	खाजगी	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	कृषी	0	32	21	2459	472	12	2943
2	खाणकाम	10	10	9	0	11682	89	11771
3	चस्तुनिर्माण	20 ते 39	325	282	8147	1574	27526	37247
4	वीज निर्मिती, गॅस, पाणी व सांडपाणी सेवा	40 ते 49	11	6	179	6872	0	7051
5	बांधकाम	50	48	30	4115	2599	248	6962
6	घाऊक व किरकोळ व्यापार व हॉटेल व्यवसाय	60 ते 69	124	106	451	543	3123	4117
7	परिवहन, गादामे आणि दळणवळण	70 ते 75	24	10	33928	7403	78	41409
8	वित्त पुरवठा, विमा स्थावर मालमत्ता आणि व्यापार विषयक सेवा	80 ते 83	201	110	2571	10600	4426	17597
9	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	90 ते 99	758	529	34356	29165	17387	80908
जिल्हा एकूण			1533	1103	86206	70910	52889	210005

आधार - जिल्हा रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन बॉर्ड, नागपूर

तक्ता क्रमांक - 9.5
कृषी व बिगर-कृषी उद्योग

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 1998

अ. क्र.	बाब	* कृषी उद्योग			बिगर-कृषी			कृषी व बिगर-कृषी एकूण		
		ग्रामीण	नागरी	- एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	उद्योगांची संख्या									
	1.1 स्वकार्यरत उद्योग**	7869	1833	9702	25311	106841	132152	33180	108674	141854
	1.2 आस्थापना***	668	162	830	11723	32110	43833	12391	32272	44663
	1.3 एकूण	8537	1995	10532	37034	138951	175985	45571	140946	186517
2	मालकीच्या प्रकारानुसार उद्योग									
	2.1 सहकारी	3	1	4	445	948	1393	448	949	1397
	2.2 सार्वजनिक	3	9	12	6003	3439	9442	6006	3448	9454
	2.3 खाजगी	8531	1823	10354	30586	102454	133040	39117	104277	143394
3	मालकाचा विशेष सामाजिक गट (एकूण सस्थांची टक्केवारी)									
	3.1 अनुसूचित जाती	9.16	6.55	8.7	9.5	15.04	13.61	9.44	14.89	13.28
	3.2 अनुसूचित जमाती	8.53	8.62	8.54	6.79	7.38	7.23	7.11	7.41	7.32
4	जागेविरहित कार्यान्वित असलेल्या उद्योगांची एकूणशी टक्केवारी	24.65	18.33	23.53	8.80	18.42	15.95	11.77	18.42	16.46
5	शक्तीवर चालणा-या उद्योगांची एकूण उद्योगाशी टक्केवारी	7.89	3.16	7.06	20.30	19.12	19.43	17.97	18.85	18.59
6	सर्वसाधारणपणे काम करणा-या कामगारांची संख्या									
	6.1 एकूण कामगार	14756	3271	18027	119810	347260	467070	134566	350531	485097
	6.2 वेतनावर कामे करणारे कामगार	2193	610	2803	85948	250569	336517	88141	251179	339320
	6.3 वेतनावरित्त कामगारांची एकूण कामगारांशी टक्केवारी	14.86	18.65	15.55	71.74	72.16	72.05	65.5	71.66	69.95
	6.4 कामगारांची प्रति उद्योग सरासरी संख्या	2	2	2	3	2	3	3	2	3

टीप :- *कृषी उत्पादन व मळे याद्वारे कृषी संबंधित उद्योग, ** पगळ्यावर एकही फर्मवारी नसलेले उद्योग

*** ज्या उद्योगात कमीतकमी एकतरी व्यक्ती पगळ्यावर काम करते असे उद्योग

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1998)

तक्ता क्रमांक: 9.6

प्रमुख उद्योग गटानुसार उद्योगांची आणि नियमित काम करणा-या कामगारांची संख्या

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 1998

अ. क्र.	उद्योग गट	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		उद्योग	कामगार	उद्योग	कामगार	उद्योग	कामगार
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	कृषी	8537	14756	1833	3271	10370	18027
2	खनिज उत्पादन व खाणकाम	63	6614	14	178	77	6792
3	वस्तुनिर्माण	6546	45852	14012	64682	20558	111534
4	बीज, गॅस आणि प्लाॅगी पुरवठा	99	528	144	6399	243	6927
5	बांधकाम	628	1360	1513	4592	2141	5952
6	घाऊक व्यापार	174	796	3195	8176	3369	8972
7	किरकाळ व्यापार	12737	19447	42431	74465	55168	93912
8	उपाहारगृहे आणि हॉटेल्स	1678	3633	4147	13772	5825	17405
9	वाहतूक	676	1504	9498	28332	10174	29836
10	साठवण आणि गोदामविषयक	82	256	1043	2471	1125	2727
11	दळणवळण	252	711	1003	4221	1255	4932
12	वित्तीय, विमा, स्थावर मालमत्ता आणि व्यावसायिक सेवा	1200	3111	4978	24446	6178	27557
13	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	12899	34998	24856	115514	37755	150512
14	इतर सेवा (इतरत्र वर्गीकरण न केल्या)	0	0	7	12	7	12
15	विगर- कृषी उद्योग गट (एकूण)	0	0	0	0	0	0
सर्व प्रमुख उद्योग गट (एकूण)		45571	134566	108674	350531	154245	485097

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना - 1998)

तक्ता क्रमांक - 9.7

नहत्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषी व बिगर - कृषी आस्थापनांची व त्यातील कामगारांची संख्या

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष :1998

अ. क्र.	उद्योग गट संकेतांक	उद्योग गट	आस्थापना			आस्थापनेवरील कामगार		
			ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	0	कृषी	668	162	830	2193	610	2803
2	1	खाणकाम व दगडकाम	59	11	70	6602	172	6774
3	2 व 3	वरतुनिर्माण	1601	4869	6470	39553	49958	89511
4	4	बीज, गॅस व पाणी पुरवठा	98	136	234	527	6387	6914
5	5	बांधकाम	48	495	543	664	3420	4084
6	6	घाऊक व्यापार	43	1380	1423	626	5877	6503
7	6	किरकोळ व्यापार	1743	10301	12044	4715	32984	37699
8	6	उपाहारगृहे व हॉटेल्स	571	1856	2427	1911	10437	12348
9	7	वाहतूक	289	993	1282	1031	19564	20595
10	7	साठवण व गोदाम विषयक	46	495	541	217	1870	2087
11	7	दळणवळण	221	500	721	673	3601	4274
12	8	वित्तीय, विमा, स्थार मालमत्ता आणि व्यावसायिक सेवा	555	2221	2776	2285	20945	23230
13	9	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	6449	8851	15300	27144	95348	122492
14	10	इतर	0	2	2	0	6	6
एकूण			12391	32272	44663	88141	251179	339320

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1998)

तक्ता क्रमांक - 10.1

शैक्षणिक संस्थांची (शाळा / महाविद्यालय इ.) संख्या

संदर्भ वर्ष: 2004-05

जिल्हा - नागपूर

अ. क्र.	तालुका	विव	प्राथमिक संस्था					माध्यमिक संस्था				
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1	नरखेड	एकूण		127	7	2	136	0	1	26	1	28
		एकी मूल्यांकनित		3	1		4	0	0	3	0	3
2	काटोल	एकूण	2	150	13	4	169	0	3	24	4	31
		एकी मूल्यांकनित		0	0	0	0	0	0	3		3
3	कळमेग्वर	एकूण		84	4	6	94	0	0	19	1	20
		एकी मूल्यांकनित		2	1		3	0	0	3	0	3
	सायनेर	एकूण		122	5	8	135	0	2	20	5	27
		एकी मूल्यांकनित		5			5	0	0	2	0	2
5	पारशिवनी	एकूण	1	97	13	6	117	1	0	12	5	18
		एकी मूल्यांकनित		3	2		5	0	0	2	0	2
6	रामटेक	एकूण	3	135	10	5	153	0	2	18	3	23
		एकी मूल्यांकनित		1			1	0	0	2	0	2
7	माढा	एकूण		125	4	4	133	0	0	16	2	18
		एकी मूल्यांकनित		3			3	0	0	0	0	0
8	कामठ	एकूण		103	19	11	133	0	1	27	4	32
		एकी मूल्यांकनित		5	1		6	0	0	2	0	2
9	नागपूर(ग्र)	एकूण		133	10	14	157	0	1	18	7	26
		एकी मूल्यांकनित		2	0		2	0	0	1	0	1
10	नागपूर(श)	एकूण	4	268	232	213	717	2	21	131	76	230
		एकी मूल्यांकनित			9		9	0	0	17	3	20
11	हिंगणा	एकूण		109	11	1	121	0	2	14	2	18
		एकी मूल्यांकनित		5			5	0	0	1	0	1
12	उमरेड	एकूण		129	11	2	142	0	1	13	1	15
		एकी मूल्यांकनित		5			5	0	0	4	0	4
13	कुनी	एकूण		138	7	1	146	0	0	23	0	23
		एकी मूल्यांकनित		1			1	0	0	1	0	1
14	भिवापूर	एकूण		104	4	1	109	0	1	14	0	15
		एकी मूल्यांकनित		5			5	0	0	0	0	0
एकूण जिल्हा		एकूण	10	1824	350	278	2462	3	35	375	111	524
		एकी मूल्यांकनित		40	14	0	54	0	0	41	3	44

तक्ता क्रमांक - 10.1 (पुढे चालु)

जिल्हा - नागपूर

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष: 2004-05

अ. क्र.	तालुका	बाब	उच्च माध्यमिक संस्था					महाविद्यालये (सर्व)					एकूण शैक्षणिक संस्था
			शासकीय	स्थानिक	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)
1	नरखेड	एकूण	0	0	12	0	12	0	0	4	4	8	185
		पैकी मुलौकीरिता	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	8
2	काटोल	एकूण	0	0	7	1	9	0	0	2	5	7	216
		पैकी मुलौकीरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
3	कळमेश्वर	एकूण	0	0	6	0	7	0	0	3	0	3	124
		पैकी मुलौकीरिता	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	7
	सावनेर	एकूण	0	0	12	0	12	0	0	2	2	4	178
		पैकी मुलौकीरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7
5	पारशिवनी	एकूण	1	0	4	0	5	0	0	1	0	1	141
		पैकी मुलौकीरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7
6	रामटेक	एकूण	0	1	6	0	7	0	0	2	2	4	187
		पैकी मुलौकीरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
7	माँवा	एकूण	0	1	5	0	6	0	0	2	0	2	159
		पैकी मुलौकीरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
8	कामठी	एकूण	1	0	6	0	7	0	0	3	9	12	184
		पैकी मुलौकीरिता	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	9
9	नागपूर(ग्र)	एकूण	0	0	10	0	10	0	0	0	0	0	193
		पैकी मुलौकीरिता	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	4
10	नागपूर(श)	एकूण	2	3	76	19	100	9	1	25	85	120	1167
		पैकी मुलौकीरिता	0	0	16	0	16	0	0	9	6	15	60
11	हिंगणा	एकूण	0	0	7	0	7	0	0	2	0	2	148
		पैकी मुलौकीरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6
12	उमरेड	एकूण	0	0	8	0	8	0	0	1	4	5	170
		पैकी मुलौकीरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	10
13	कुही	एकूण	0	1	11	0	12	0	0	2	0	2	183
		पैकी मुलौकीरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
14	मिवापूर	एकूण	0	1	1	0	2	0	0	1	0	1	127
		पैकी मुलौकीरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
एकूण जिल्हा		एकूण	4	10	171	20	205	10	0	48	113	171	3362
		पैकी मुलौकीरिता	0	0	20	0	20	0	0	9	7	16	134

आधार - शिक्षण संचालकालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

तक्ता क्रमांक - 10.2
 गैरक्षणीक संस्थातील शिक्षक

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष: 2004-05

अ. क्र.	तालुका	चाव	प्राथमिक शिक्षक					माध्यमिक शिक्षक				
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1	नारखेड	एकूण	0	511	38	14	563	0	14	199	5	218
		पैकी स्त्रिया	0	169	12	9	190	0	8	16	3	27
2	काटील	एकूण	18	551	80	27	676	0	45	233	27	305
		पैकी स्त्रिया	10	214	28	23	275	0	29	28	16	73
3	कळमेश्वर	एकूण	0	376	20	19	415	0	0	165	10	175
		पैकी स्त्रिया	0	195	13	13	221	0	0	20	7	27
4	सावनेर	एकूण	0	594	39	49	682	0	72	190	36	298
		पैकी स्त्रिया	0	278	23	38	339	0	55	28	24	107
5	पारशिवनी	एकूण	9	392	96	36	533	17	0	171	35	223
		पैकी स्त्रिया	4	185	78	34	301	5	0	14	21	40
6	रामटेक	एकूण	14	449	73	26	562	0	17	164	23	204
		पैकी स्त्रिया	7	199	32	24	262	0	9	15	15	39
7	मौदा	एकूण	0	477	20	16	513	0	0	163	18	181
		पैकी स्त्रिया	0	214	11	13	238	0	0	17	9	26
8	कामठी	एकूण	0	498	175	65	738	0	19	457	20	496
		पैकी स्त्रिया	0	338	116	61	515	0	8	150	13	171
9	नागपूर(घा)	एकूण	0	591	83	51	725	0	12	90	29	131
		पैकी स्त्रिया	0	308	49	34	391	0	5	37	16	58
10	नागपूर(ग)	एकूण	45	1635	2042	1188	4910	38	471	1596	611	2716
		पैकी स्त्रिया	29	1195	1740	914	3882	23	235	1198	355	1811
11	हिंगणा	एकूण	0	534	84	4	622	0	26	124	14	164
		पैकी स्त्रिया	0	307	36	1	344	0	15	24	8	47
12	उमरड	एकूण	0	452	66	21	539	0	17	244	10	271
		पैकी स्त्रिया	0	200	28	19	247	0	11	51	6	68
13	कुर्ही	एकूण	0	431	40	4	475	0	0	167	0	167
		पैकी स्त्रिया	0	175	13	3	191	0	0	26	0	26
14	मिवापूर	एकूण	0	324	26	4	354	0	12	94	0	106
		पैकी स्त्रिया	0	97	10	2	109	0	3	18	0	21
एकूण जिल्हा		एकूण	86	7815	2882	1524	12307	55	705	4057	838	5655
		पैकी स्त्रिया	50	4078	2189	1188	7505	28	378	1642	493	2541

संख्या क्रमांक - 10.2 (पुढे चालू)

जिल्हा - नागपूर

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष: 2004-05

अ. क्र.	तालुका	बाब	उच्च माध्यमिक शिक्षक					महाविद्यालयतील शिक्षक (सर्व)					एकूण
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)
1	नरखेड	एकूण	0	34	240	0	274	0	0	27	6	33	1088
		पैकी स्त्रिया	0	14	63	0	77	0	0	5	1	6	300
2	काटोल	एकूण	0	17	164	20	201	0	0	47	18	65	1247
		पैकी स्त्रिया	0	8	63	12	83	0	0	6	6	12	443
3	कळमेचूर	एकूण	0	45	150	0	195	0	0	18	0	18	803
		पैकी स्त्रिया	0	20	59	0	79	0	0	4		4	331
4	सावनेर	एकूण	0	0	418	0	418	0	0	25	10	35	1433
		पैकी स्त्रिया	0	0	105	0	105	0	0	5	3	8	559
5	पारशिवनी	एकूण	26	0	140	0	166	0	0	8	0	8	930
		पैकी स्त्रिया	8	0	75	0	83	0	0	0	0	0	424
6	रामटेक	एकूण	0	13	183	0	196	0	0	11	106	117	1079
		पैकी स्त्रिया	0	6	64	0	70	0	0	1	17	18	389
7	मौवा	एकूण	0	31	135	0	166	0	0	11	0	11	871
		पैकी स्त्रिया	0	13	20	0	33	0	0	1	0	1	298
8	कामठी	एकूण	61	0	210	0	271	0	0	71	41	112	1617
		पैकी स्त्रिया	39	0	89	0	128	0	0	16	10	26	840
9	नागपूर(ग्रा)	एकूण	0	0	306	0	306	0	0	0	0	0	1162
		पैकी स्त्रिया	0	0	115	0	115	0	0	0	0	0	564
10	नागपूर(श)	एकूण	83	60	3040	178	3361	111	31	795	878	1673	12660
		पैकी स्त्रिया	58	28	1596	106	1788	24	2	367	311	678	8159
11	डिगणा	एकूण	0	0	175	0	175	0	0	12	0	12	973
		पैकी स्त्रिया	0	0	44	0	44	0	0	3	0	3	438
12	उमरेड	एकूण	0	0	203	0	203	0	0	28	9	37	1050
		पैकी स्त्रिया	0	0	46	0	46	0	0	7	0	7	368
13	कुही	एकूण	0	17	220	0	237	0	0	17	0	17	896
		पैकी स्त्रिया	0	6	25	0	31	0	0	2	0	2	250
14	भिव्यापूर	एकूण	0	23	31	0	54	0	0	8	0	8	522
		पैकी स्त्रिया	0	7	8	0	15	0	0	0	0	0	145
एकूण जिल्हा		एकूण	170	240	5615	198	6223	111	31	1078	1068	2146	26331
		पैकी स्त्रिया	105	102	2372	118	2697	24	2	417	348	765	13508

आधार - शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

तक्ता क्रमांक - 10.3
शैक्षणिक संस्थांतील विद्यार्थी संख्या

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष: 2002-03

अ. क्र.	तालुका	बाब	प्राथमिक विद्यार्थी					माध्यमिक विद्यार्थी				
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1	नरखेड	एकूण	0	15807	1443	251	17501	0	634	6474	36	7144
		पैकी मुली	0	7475	717	114	8306	0	297	3042	16	3355
2	काटोल	एकूण	294	15927	1519	666	18666	0	2237	8606	296	11139
		पैकी मुली	294	7930	735	273	9202	0	1051	4044	142	5237
3	कळमंजूर	एकूण	0	11352	697	608	12657	0	0	6148	83	6231
		पैकी मुली	0	5433	379	286	6098	0	0	2920	39	2959
4	सावनर	एकूण	0	20103	1810	1557	23470	0	2797	7480	1543	11820
		पैकी मुली	0	10063	875	597	11535	0	1328	3590	740	5658
5	पारशिवनी	एकूण	241	11570	3906	1013	16730	240	0	6127	1053	7420
		पैकी मुली	126	5681	2167	355	8329	110	0	3012	505	3627
6	रामटेक	एकूण	730	12895	3079	727	17431	0	531	7587	560	8678
		पैकी मुली	274	6477	1383	309	8443	0	249	3679	271	4199
7	माईदा	एकूण	0	13877	889	513	15279	0	0	6613	188	6801
		पैकी मुली	0	6905	394	208	7507	0	0	3174	90	3264
8	कामठी	एकूण	0	18499	7475	2415	23389	0	429	13049	432	13910
		पैकी मुली	0	6558	3678	1175	11411	0	201	6416	207	6824
9	नागपूर(प्रा)	एकूण	0	13929	3424	2018	19371	0	697	4569	633	5899
		पैकी मुली	0	6826	1581	1018	9425	0	327	2147	303	2777
10	नागपूर(श)	एकूण	1549	59150	107900	47438	216037	1080	11708	82162	18340	113290
		पैकी मुली	769	28842	52738	22237	104586	507	5619	39406	8803	54335
11	हिंगणा	एकूण	0	15056	3610	209	18875	0	1320	4646	294	6260
		पैकी मुली	0	7416	1695	101	9212	0	620	2183	141	2944
12	उमरेड	एकूण	0	12665	2603	933	16201	0	647	5891	106	6644
		पैकी मुली	0	6120	1169	437	7729	0	310	2857	51	3218
13	कुठी	एकूण	0	11990	1512	180	13682	0	0	5758	0	5758
		पैकी मुली	0	5854	731	99	6684	0	0	2777	0	2777
14	मिपापूर	एकूण	0	8656	953	127	9736	0	398	3653	0	4051
		पैकी मुली	0	4286	444	65	4795	0	187	1716	0	1903
एकूण जिल्हा		एकूण	3014	236536	140820	58655	439025	1320	21398	168763	23564	215045
		पैकी मुली	1463	115872	68656	27271	213262	617	10189	80963	11308	103077

तक्ता क्रमांक - 10.3 (पुढे चालू)

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष: 2004-05

अ. क्र.	तालुका	बाब	उच्च माध्यमिक विद्यार्थी					महाविद्यालयीय विद्यार्थी (सर्व)					एकूण
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	
					अनुदानित	निना अनुदानित				अनुदानित	निना अनुदानित		
(1)	(2)	(3)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)
1	नरखेड	एकूण	0	1258	5901	0	7159	0	0	1052	250	1308	36152
		पैकी मुली	0	625	4262	0	4887	0	0	616	116	732	17278
2	काटोल	एकूण	0	455	5522	289	6266	0	0	1953	362	2315	38386
		पैकी मुली	0	228	2659	86	2953	0	0	1016	230	1246	18648
3	कळमेश्वर	एकूण	0	541	3259	0	3799	0	0	451	0	451	26592
		पैकी मुली	0	247	2525	0	2772	0	0	277	0	277	12806
4	सावनेर	एकूण	0	0	15273	0	15273	0	0	1560	227	1787	52350
		पैकी मुली	0	0	7320	0	7320	0	0	893	51	944	25457
5	पारशिवनी	एकूण	450	0	5054	0	5504	0	0	380	0	380	30034
		पैकी मुली	216	0	2559	0	2755	0	0	196	0	196	14907
6	रामटेक	एकूण	0	314	6624	0	6938	0	0	934	1609	2543	35590
		पैकी मुली	0	149	3135	0	3284	0	0	456	358	814	16740
7	मगोदा	एकूण	0	1129	6495	0	7624	0	0	363	0	363	30067
		पैकी मुली	0	541	3062	0	3603	0	0	185	0	185	14559
8	कामठी	एकूण	960	0	10039	0	10999	0	0	3823	1251	5074	53372
		पैकी मुली	465	0	4140	0	4605	0	0	2087	407	2494	25334
9	नागपूर(प्रा)	एकूण	0	0	11076	0	11076	0	0	0	0	0	36346
		पैकी मुली	0	0	4759	0	4759	0	0	0	0	0	16961
10	नागपूर(श)	एकूण	2196	456	123555	4622	130830	1590	555	37778	21687	61610	521767
		पैकी मुली	989	221	59786	2241	62237	822	118	21629	8437	31026	253184
11	हिंगणा	एकूण	0	0	6570	0	6570	0	0	568	0	568	32273
		पैकी मुली	0	0	3099	0	3099	0	0	267	0	267	15522
12	उमरेड	एकूण	0	0	10075	0	10075	0	0	1272	238	1510	34430
		पैकी मुली	0	0	4835	0	4835	0	0	667	61	728	16510
13	कुर्ली	एकूण	0	514	8172	0	8686	0	0	788	0	788	28914
		पैकी मुली	0	246	3922	0	4168	0	0	387	0	387	14016
14	भिमापूर	एकूण	0	827	1103	0	1930	0	0	331	0	381	16098
		पैकी मुली	0	389	531	0	920	0	0	172	0	172	7790
एकूण जिल्हा	एकूण	3606	3987	223718	4912	232623	1590	555	51309	25624	79078	972371	
	पैकी मुली	1670	3334	106574	2327	113905	822	118	28868	9650	39468	469712	

आधार - 1) शिक्षणाधिकारी, प्राथमिक, जि. प. नागपूर

2) शिक्षणाधिकारी, माध्यमिक, जि. प. नागपूर

शैक्षणिक संस्थातील अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांची संख्या

जिल्हा - नागपूर.

संदर्भ वर्ष 2004-05

अ. क्र.	तालुका	वान	प्राथमिक विद्यार्थी					माध्यमिक विद्यार्थी				
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1	नरखेड	एकूण	0	2459	72	72	2603	0	310	1294	8	1612
		पैकी मुली	0	1198	40	35	1273	0	151	634	4	789
2	काटोल	एकूण	0	2587	215	101	2903	0	447	1721	145	2313
		पैकी मुली	0	1222	102	41	1364	0	219	843	71	1133
3	फळमेश्वर	एकूण	0	1657	68	84	1809	0	0	1230	16	1246
		पैकी मुली	0	824	43	44	911	0	0	603	8	611
4	सावनर	एकूण	0	4790	335	303	5428	0	559	1496	308	2363
		पैकी मुली	0	2340	166	132	2638	0	274	733	150	1157
5	पारशिवनी	एकूण	8	2170	1276	189	3643	60	0	1255	211	1526
		पैकी मुली	4	1007	726	75	1810	29	0	614	103	746
6	रामटेक	एकूण	2	1486	268	158	1914	0	106	1517	112	1735
		पैकी मुली	0	759	120	70	949	0	51	743	54	848
7	मोदा	एकूण	0	1797	176	62	2035	0	0	1322	38	1360
		पैकी मुली	0	887	80	26	993	0	0	647	19	666
8	कामठी	एकूण	0	2228	3057	621	5906	0	85	2701	86	2872
		पैकी मुली	0	1076	1422	295	2793	0	42	1323	42	1407
9	नागपूर(ग्र)	एकूण	0	2902	732	428	4062	0	139	913	126	1178
		पैकी मुली	0	1404	320	216	1940	0	68	447	61	576
10	नागपूर(श)	एकूण	540	14350	22803	9930	47623	216	2341	16592	3668	22817
		पैकी मुली	253	7167	11328	4703	23451	105	1147	8130	1797	11179
11	हिंगणा	एकूण	0	2622	385	42	3049	0	264	929	59	1252
		पैकी मुली	0	1347	170	10	1527	0	129	455	29	613
12	उमरेड	एकूण	0	2540	340	131	2975	0	129	1178	21	1328
		पैकी मुली	0	1244	131	51	1426	0	63	577	10	650
13	कुही	एकूण	0	2496	246	38	2780	0	0	1157	0	1157
		पैकी मुली	0	1245	116	21	1382	0	0	566	0	566
14	बिपापूर	एकूण	0	1797	103	36	1935	0	79	731	0	810
		पैकी मुली	0	906	45	21	972	0	39	358	0	397
एकूण जिल्हा	एकूण		550	45881	30039	12195	88665	276	4459	34036	4798	43569
	पैकी मुली		257	22625	14809	5738	43429	134	2183	16673	2348	21338

तपता क्रमांक - 10.4 (पुढे चालू)

जिल्हा - नागपूर.

संदर्भ वर्ष: 2004-05

अ. क्र	तालुका	शा. सं.	उच्च माध्यमिक विद्यार्थी					महाविद्यालयीन विद्यार्थी (सर्व)					एकूण
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)
1	नारखेड	एकूण	0	260	1599	0	1859	0	0	153	35	188	6262
		पेकी मुली	0	127	784	0	911	0	0	76	16	92	3065
2	काटोल	एकूण	0	91	862	41	994	0	0	264	60	324	6534
		पेकी मुली	0	45	422	20	488	0	0	121	48	169	3154
3	कळमेघर	एकूण	0	398	987	0	1385	0	0	74	0	74	4514
		पेकी मुली	0	195	433	0	628	0	0	44	0	44	2244
4	सावनर	एकूण	0	0	2859	0	2859	0	0	179	27	206	10856
		पेकी मुली	0	0	1389	0	1389	0	0	95	7	102	5286
5	पारशिवर्ना	एकूण	60	0	920	0	980	0	0	75	0	75	6260
		पेकी मुली	44	0	455	0	499	0	0	44	0	44	3097
6	रामटेक	एकूण	0	60	1165	0	1225	0	0	214	154	368	5242
		पेकी मुली	0	29	574	0	603	0	0	101	41	142	2539
7	मोश	एकूण	0	225	1252	0	1477	0	0	83	0	83	4956
		पेकी मुली	0	113	615	0	728	0	0	38	0	38	2420
8	कामटी	एकूण	182	0	1673	0	1855	0	0	1013	274	1287	11930
		पेकी मुली	94	0	819	0	913	0	0	582	143	725	5838
9	नागपूर(ग्राम)	एकूण	0	0	2004	0	2004	0	0	0	0	0	7244
		पेकी मुली	0	0	982	0	982	0	0	0	0	0	3498
10	नागपूर(श.)	एकूण	319	91	20271	881	21562	364	75	9159	2727	11886	103888
		पेकी मुली	150	45	9933	176	10310	185	13	5125	1300	6623	51563
11	हिंगण	एकूण	0	0	1202	0	1202	0	0	104	0	104	5607
		पेकी मुली	0	0	589	0	589	0	0	48	0	48	2777
12	उमरेड	एकूण	0	0	1952	0	1952	0	0	262	32	294	6549
		पेकी मुली	0	0	956	0	956	0	0	146	13	159	3191
13	दुर्ग	एकूण	0	103	1334	0	1737	0	0	208	0	208	5882
		पेकी मुली	0	51	801	0	852	0	0	95	0	95	2895
14	चिंचापूर	एकूण	0	165	164	0	329	0	0	118	0	118	3192
		पेकी मुली	0	81	79	0	160	0	0	54	0	54	1583
एकूण एकूण			601	1394	28550	922	41467	364	75	11906	3309	15215	188916
एकूण पेकी मुली			294	683	18875	196	20048	185	13	6569	1568	8335	93150

आधार - शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

तक्ता क्रमांक - 10.5

शैक्षणिक संस्थांतील अनुसूचित जमातांच्या विद्यार्थ्यांचा सराखा

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष: 2004-05

अ. क्र.	तालुका	बाब	प्राथमिक विद्यार्थी					माध्यमिक विद्यार्थी					
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	
1	नरखेड	एकूण	0	3199	635	31	3865	0	76	777	5	858	
		पैकी मुली	0	1594	243	14	1851	0	37	381	2	420	
2	काटोल	एकूण	269	3988	204	56	4517	0	268	1033	36	1337	
		पैकी मुली	118	1988	98	16	2220	0	131	504	16	651	
3	कळमेश्वर	एकूण	0	1602	300	59	1961	0	0	738	9	747	
		पैकी मुली	0	781	116	29	926	0	0	363	4	367	
4	सावनंग	एकूण	0	3274	251	310	3835	0	336	898	185	1419	
		पैकी मुली	0	1585	121	117	1823	0	163	437	89	689	
5	पारशिवना	एकूण	229	1956	685	67	2937	31	0	757	126	914	
		पैकी मुली	119	1005	367	23	1514	14	0	368	62	444	
6	रामटके	एकूण	422	5516	1480	73	7491	0	69	986	73	1128	
		पैकी मुली	205	2747	647	25	3624	0	32	482	36	550	
7	मोदा	एकूण	0	1408	65	39	1512	0	0	794	23	817	
		पैकी मुली	0	726	30	14	770	0	0	387	11	398	
8	कामठी	एकूण	0	1003	462	129	1594	0	52	1621	52	1725	
		पैकी मुली	0	479	208	58	745	0	25	794	24	843	
9	नागपूर(घा)	एकूण	0	2605	536	129	3270	0	84	548	70	702	
		पैकी मुली	0	1212	242	63	1517	0	41	269	33	343	
10	नागपूर(शा)	एकूण	468	8777	7802	4320	21367	128	1404	9955	2001	13488	
		पैकी मुली	201	5346	3886	2161	11594	61	673	4878	1078	6690	
11	हिंगणा	एकूण	0	3257	526	22	3805	0	158	557	35	750	
		पैकी मुली	0	1560	231	10	1801	0	78	273	16	367	
12	उमरेड	एकूण	0	2456	697	127	3290	0	78	707	13	798	
		पैकी मुली	0	1234	332	46	1612	0	37	345	4	386	
13	फंही	एकूण	0	754	66	2	822	0	0	694	0	694	
		पैकी मुली	0	400	31	0	431	0	0	341	0	341	
14	भिवापूर	एकूण	0	1169	515	14	1698	0	48	436	0	484	
		पैकी मुली	0	586	245	7	838	0	22	214	0	236	
एकूण जिल्हा		एकूण	1388	40974	14224	5378	61964	159	2573	20501	2628	25861	
		पैकी मुली	643	21243	5797	2583	31266	75	1239	100036	1375	12725	

तक्ता क्रमांक - 10.5 (पुढे चालू)

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष: 2004-05

अ. क्र.	तालुका	बाब	उच्च माध्यमिक विद्यार्थी					महाविद्यालयातील विद्यार्थी (सर्व)					एकूण
			शासकाय संस्था	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकाय संस्था	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित		
(1)	(2)	(3)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)
1	नरखेड	एकूण	0	156	953	0	1109	0	0	28	4	32	5864
		पैकी मुली	0	77	467	0	544	0	0	14	2	16	2831
2	काटोल	एकूण	0	55	519	25	599	0	0	58	16	74	6527
		पैकी मुली	0	27	255	11	293	0	0	21	13	34	3198
3	कळमेघर	एकूण	0	239	592	0	831	0	0	11	0	11	3550
		पैकी मुली	0	117	291	0	408	0	0	8	0	8	1709
4	सावनेर	एकूण	0	0	1715	0	1715	0	0	12	9	21	6990
		पैकी मुली	0	0	841	0	841	0	0	8	2	10	3363
5	पारशिवनी	एकूण	59	0	556	0	615	0	0	22	0	22	4488
		पैकी मुली	28	0	272	0	300	0	0	8	0	8	2266
6	रामटक	एकूण	0	38	699	0	737	0	0	113	10	123	9479
		पैकी मुली	0	18	343	0	361	0	0	50	3	53	4588
7	मोंदा	एकूण	0	136	751	0	887	0	0	28	0	28	3244
		पैकी मुली	0	67	368	0	435	0	0	15	0	15	1618
8	कामठी	एकूण	115	0	1004	0	1119	0	0	79	100	179	4617
		पैकी मुली	56	0	492	0	548	0	0	36	35	71	2207
9	नागपूर(सा)	एकूण	0	0	1202	0	1202	0	0	0	0	0	5174
		पैकी मुली	0	0	597	0	597	0	0	0	0	0	2457
10	नागपूर(श)	एकूण	191	55	12162	528	12936	34	17	1768	436	2204	49995
		पैकी मुली	94	27	5958	256	6335	15	4	1002	184	1186	25805
11	हिंगणा	एकूण	0	0	782	0	782	0	0	64	0	64	5401
		पैकी मुली	0	0	383	0	383	0	0	36	0	36	2587
12	उपरेड	एकूण	0	0	1171	0	1171	0	0	11	3	14	5273
		पैकी मुली	0	0	574	0	574	0	0	3	2	5	2577
13	कही	एकूण	0	62	981	0	1043	0	0	10	0	10	2569
		पैकी मुली	0	30	479	0	509	0	0	7	0	7	1288
14	भिजापूर	एकूण	0	99	97	0	196	0	0	6	0	6	2384
		पैकी मुली	0	47	46	0	93	0	0	2	0	2	1169
एकूण जिल्हा		एकूण	365	840	23184	553	24942	34	17	2210	578	2788	115555
		पैकी मुली	178	410	11366	267	12221	15	4	1210	241	1451	57663

आधार - शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

तक्ता क्रमांक - 10.6

शारीरिक शिक्षण महाविद्यालये, क्रीडांगणे, क्रीडा संस्था आणि क्रीडा शिष्यवृत्तीधारक

जिल्हा- नागपूर

संदर्भ वर्ष-2004-05

अ. क्र.	तालुका	शारीरिक शिक्षण महाविद्यालये (संख्या)	अधिकृत क्रीडांगणे, व्यायाम शाळा (संख्या)		खेळाच्या स्टेडियार्ची संख्या	अधिकृत जलतरण तलाव (संख्या)	वर्षात घेतलेली क्रीडा प्रशिक्षण शिबिरे (संख्या)	राज्यपातळीवर निवड झालेल्या खेळाडूंची संख्या		क्रीडा शिष्यवृत्ती धारकांची संख्या	
			क्रीडांगणे	व्यायाम शाळा				एकूण	पैकी मुली	एकूण	पैकी मुली
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)
1	नरखोड	2	12	5	0	1	0	10	0	0	0
2	काटोल	1	23	6	1	0	0	24	7	0	0
3	कळमेश्वर	0	14	5	0	0	0	6	0	0	0
4	सावनेर	1	13	6	0	0	0	11	0	0	0
5	पारशिवर्ना	0	14	3	0	0	0	4	0	0	0
6	रामटेक	1	19	8	0	0	1	19	5	0	0
7	मौदा	1	9	5	0	0	0	0	0	5	0
8	कामठी	1	17	10	0	0	0	2	2	2	2
9	नागपूर(ग्राम)	3	14	6	3	0	1	49	7	41	32
10	नागपूर(श)	10	140	20	3	10	3	908	403	96	0
11	हिंगना	1	15	4	0	0	0	0	0	0	0
12	उमरेड	1	20	6	0	0	0	27	7	0	0
13	कुर्हा	0	13	4	0	0	0	5	0	0	0
14	भिवापूर	0	7	2	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		22	330	90	7	11	5	1065	431	144	34

टिप - स्तंभ 4 ते 8 मध्ये जिल्हा क्रीडा अधिकारी यांच्या मार्फत अनुदान वितरित केलेल्या शाळा व नोंदणीकृत क्रीडा संस्था यांचा समावेश आहे.

आधार - जिल्हा क्रीडा अधिकारी, नागपूर

तक्ता क्रमांक - 10.7
इयत्तानिहाय विद्यार्थ्यांची संख्या

जिल्हा - नागपूर.

संदर्भ वर्ष - 30 सप्टेंबर, 2005

अ. क्र.	तालुका	इयत्ता						
		1 ली	2 री	3 री	4 थी	5 वी	6 वी	7 वी
	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	नरखेड	2855	2972	2893	3003	3153	3228	3112
2	काटोल	3171	3109	3249	3082	3404	3447	3307
3	कळमेश्वर	2250	2287	2403	2420	2403	2570	2554
4	सावनर	4437	4370	4438	4465	4753	4798	4911
5	पारशिवनी	3125	3107	3004	2935	2966	2948	2977
6	रामटेक	3420	3179	3185	3037	3368	3439	3271
7	मोंदा	2877	2658	2861	2803	2895	2955	2959
8	कामठी	4687	4464	4579	4544	4577	4712	4721
9	नागपूर(प्रा)	3566	3442	3488	3688	3401	3399	3379
10	नागपूर(श)	46488	44413	44840	43403	41710	42182	41467
11	हिंगना	3520	3518	3237	3147	3280	3197	3048
12	उमरेड	3222	3012	3087	2962	3230	3187	3139
13	कुही	2601	2505	2435	2506	2497	2447	2739
14	भिवापूर	1655	1655	1679	1755	1682	1625	1506
एकूण जिल्हा		87874	84691	85378	83750	83319	84134	83090

तक्ता क्रमांक - 10.7 (पुढे चालू)

जिल्हा - नागपूर.

संदर्भ वर्ष - 30 सप्टेंबर, 2005

अ. क्र.	तालुका	इयत्ता					
		8 वी	9 वी	10 वी	11 वी	12 वी	एकूण
	(2)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)
1	नगखेड	3159	2903	3059	1645	1865	33847
2	काटोल	3270	3121	2930	1446	1503	35039
3	कळमेश्वर	2569	2365	2115	1049	1156	26141
4	सावनर	4741	4602	3887	2087	2132	49621
5	पारशिवनी	2653	2530	1892	756	722	29615
6	रामटेक	2753	2723	2483	963	1045	32866
7	मौदा	2746	2610	2291	1063	1070	29788
8	कामठी	4590	4244	3212	1988	2107	48425
9	नागपूर(प्रा)	3147	3016	2539	1128	1076	35269
10	नागपूर(श)	42081	39921	31968	21986	23810	464269
11	हिंगाना	2526	2273	1977	984	945	31652
12	उमरेड	3011	3010	2220	1377	1463	32920
13	कुही	2534	2581	2514	1385	1411	28155
14	भिवापूर	1341	1239	928	262	420	15747
एकूण जिल्हा		81121	77138	64015	38119	40725	893354

आधार - 1) शिक्षणाधिकारी, प्राथमिक, जि. प. नागपूर

2) शिक्षणाधिकारी, माध्यमिक, जि. प. नागपूर

तक्ता क्रमांक - 11.1

सार्वजनिक व शासन सहाय्यीत वैद्यकीय सुविधांची माहिती

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष 2004-05

अ. क्र.	तालुका	संख्या						
		रुग्णालय	दवाखाने	प्रसूतिगृहे	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	उपकेंद्रे	डॉक्टर व वृद्ध	परिचारिका
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	नरखेड	2	7	1	4	25	10	37
2	काटोल	2	7	1	3	28	9	39
3	कळमेश्वर	2	3	1	4	19	10	33
4	सावनेर	1	3	0	5	29	8	36
5	पारशिवनी	2	3	0	5	23	13	35
	रामटेक	3	2	0	5	28	14	44
7	मौदा	0	5	0	4	21	7	25
8	कामठी	2	3	1	2	21	11	34
9	नागपूर (ग्रा)	0	3	0	2	19	3	17
10	नागपूर(श)	13	57	11	0	0	322	1446
11	हिंगना	2	5	1	4	21	11	31
12	उमरंड	2	5	0	4	21	11	32
13	कुही	2	10	0	4	27	11	40
14	भिवापूर	2	6	0	3	18	9	27
एकूण जिल्हा		35	119	16	49	300	449	1876

तक्ता क्रमांक - 11.1

सार्वजनिक व शासन सहाय्यीत वैद्यकीय सुविधांची माहिती

संदर्भ वर्ष: 2004-05

जिल्हा - नागपूर		संदर्भ वर्ष: 2004-05								
अ. क्र.	तालुका	खाटांची संख्या			उपचार केल्यात आंतररुग्ण (00)			उपचार केल्यात बाह्यरुग्ण (00)		
		एकूण	एकूण पेकी स्त्रियां साठी	एकूण पेकी मुलां साठी	पुरुष	स्त्रिया	मुले	पुरुष	स्त्रिया	मुले
(1)	(2)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)
1	नरखेड	54	36	18	1010	1077	83	4705	20538	220
2	काटोल	48	32	16	2007	2208	201	20004	21221	447
3	कळमेश्वर	54	36	18	619	651	37	20015	20062	709
4	सावनेर	30	20	10	4	6	2	7538	6831	78
5	पारशिवनी	60	40	20	649	990	39	18717	19590	574
	रामटेक	74	36	28	1037	1304	266	2735	2975	106
7	मौदा	24	16	8	41	29	4	7381	5840	55
8	कामठी	62	38	24	2299	2370	73	37651	38713	543
9	नागपूर (ग्रा)	12	8	4	1	2	1	1917	1225	35
10	नागपूर(श)	2280	1770	510	4350	3385	474	9754	8285	3543
11	हिंगना	54	36	18	1009	1105	106	49035	48830	920
12	उमरेड	54	36	18	2099	2133	181	20830	21036	385
13	कुही	54	36	18	944	963	21	19939	20495	572
14	भिवापूर	48	32	16	277	287	10	19635	17034	301
एकूण जिल्हा		2908	2172	726	16346	16510	1498	239856	252675	8488

आधार -1) जिल्हा शल्य चिकित्सक, सामान्य रुग्णालय, नागपूर

2) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, नागपूर

3) आरोग्य अधिकारी, महानगरपालिका नागपूर

तक्ता क्रमांक - 11.2
नोंदणी केलेल्या जन्म-मृत्यूंची संख्या

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष: 2002-03

अ. क्र.	तालुका	एकूण/ ग्रामीण/ नागरी	नोंदलेल्या जन्मांची संख्या			नोंदलेल्या मृत्यूंची संख्या			बाल मृत्यूंची संख्या		
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)
1	नरखेड	एकूण	1120	927	2047	520	277	797	3	6	9
		ग्रामीण	838	674	1512	386	221	607	2	5	7
		नागरी	282	253	535	134	56	190	1	1	2
2	काटोल	एकूण	1493	1216	2709	494	282	776	5	2	7
		ग्रामीण	834	658	1492	356	218	574	3	2	5
		नागरी	659	558	1217	138	64	202	2	0	2
3	कळमेश्वर	एकूण	967	740	1707	456	246	702	2	1	3
		ग्रामीण	751	562	1313	357	193	550	2	1	3
		नागरी	216	178	394	99	53	152	0	0	0
4	सावनेर	एकूण	2144	1725	3869	658	408	1066	7	4	11
		ग्रामीण	946	769	1715	367	251	618	4	3	7
		नागरी	1198	956	2154	291	157	448	3	1	4
5	पारशिवनी	एकूण	1557	1171	2728	527	264	791	9	8	17
		ग्रामीण	1057	854	1911	422	212	634	9	8	17
		नागरी	500	317	817	105	52	157	0	0	0
6	रामटेक	एकूण	1534	1310	2844	597	355	952	14	11	25
		ग्रामीण	864	763	1627	428	252	680	8	7	15
		नागरी	670	547	1217	169	103	272	6	4	10
7	मौदा	एकूण	978	773	1751	438	237	675	8	5	13
		ग्रामीण	978	773	1751	438	237	675	8	5	13
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	कामठी	एकूण	1931	1616	3547	747	426	1173	5	2	7
		ग्रामीण	472	381	853	246	158	404	5	2	7
		नागरी	1459	1235	2694	501	268	769	0	0	0

तक्ता क्रमांक - 11.2
नोंदणी केलेल्या जन्म-मृत्यूंची संख्या

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष: 2002-03

अ. क्र.	तालुका	एकूण/ ग्रामीण/ नागरी	नोंदलेल्या जन्मांची संख्या			नोंदलेल्या मृत्यूंची संख्या			बाल मृत्यूंची संख्या		
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)
9	नागपूर(जा)	एकूण	1363	1026	2389	628	325	953	6	10	16
		ग्रामीण	863	673	1536	345	211	556	5	6	11
		नागरी	500	353	853	283	114	397	1	4	5
10	नागपूर(श)	एकूण	25366	22437	47803	9360	4887	14247	266	173	439
		ग्रामीण	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		नागरी	25366	22437	47803	9360	4887	14247	266	173	439
11	हिंगणा	एकूण	1474	1215	2689	421	217	638	14	6	20
		ग्रामीण	992	848	1840	351	182	533	10	6	16
		नागरी	482	367	849	70	35	105	4	0	4
12	उमरेड	एकूण	1401	1191	2592	552	323	875	8	4	12
		ग्रामीण	776	640	1416	349	211	560	7	3	10
		नागरी	625	551	1176	203	112	315	1	1	2
13	कुही	एकूण	866	672	1538	284	176	460	7	3	10
		ग्रामीण	866	672	1538	284	176	460	7	3	10
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	भिवापूर	एकूण	664	515	1179	290	210	500	5	4	9
		ग्रामीण	664	515	1179	290	210	500	5	4	9
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा		एकूण	42858	36534	79392	15972	8633	24605	359	239	598
		ग्रामीण	10901	8782	19683	4619	2732	7351	75	55	130
		नागरी	31957	27752	59709	11353	5901	17254	284	184	468

आधार - आरोग्य सेवा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

तक्ता क्रमांक - 11.3

त्रिविध कारणांनुसार मृत्यूची संख्या

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष - 2002

अ. क्र.	मृत्यूचे कारण	मृत्यूची संख्या
(1)	(2)	(3)
अ	साथीचे विकार	
1	हिवताप	64
2	विषमज्वर	15
3	क्षयरोग	379
4	न्युमोनिया/ श्वसन क्रियेसंबंधी	760
5	अमाश, अतिसार, रस्त्रो	22
ब	बिगर साथीचे विकार	
1	एडस	0
2	हृदय विकार	1958
3	कर्करोग	353
4	बाळंतपणात मातेचा मृत्यू	0
5	पक्षाघात	0
6	नूत्रपिंड विषयक	0
क	अपघात	
1	आत्महत्या	160
2	रहदारी वाहतूक	54
3	विद्युत धक्का	0
4	भाजण/ जळण	0
5	इतर अपघात	1139
ड	इतर कारणे	19701
	एकूण मृत्यू	24605

आधार - आरोग्य सेवा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

तक्ता क्रमांक - 11.4

माता व बाल संगोपन कार्यक्रमांतर्गत लस टोचणी

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2004-05

अ.क्र.	तालुका	ग्रामीण/ एकूण	त्रिगुणां लस	पोलिओ	बीसार्जिन	गोवर	व्दिगुणां (डी.टी.)	धनुर्वात लस		
								10 वर्ष	16 वर्ष	गरांर स्त्रिया
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	नरखंड	ग्रामीण	3685	3685	3337	3365	4203	3610	4257	3686
		एकूण	4211	4289	3913	3831	4643	4081	5210	4185
2	काटोल	ग्रामीण	2601	2601	2535	2667	2741	2827	3088	2881
		एकूण	3815	4061	3987	4055	3298	4165	4419	4481
3	कळमेश्वर	ग्रामीण	2620	2620	2467	2576	3312	3226	3053	2697
		एकूण	3105	2966	2854	2907	3631	3625	3361	3077
4	सावनेर	ग्रामीण	4252	4252	4055	4176	4545	4354	3462	4389
		एकूण	5601	5601	6381	5644	5969	5945	4425	5989
5	पारशिबनी	ग्रामीण	3090	3090	2820	2965	3620	3441	3400	3159
		एकूण	3298	3323	3021	3185	3820	3588	3600	3393
6	गामटक	ग्रामीण	2804	2804	2771	2921	2850	2890	2840	2718
		एकूण	4262	3674	4054	3888	3947	4106	4001	4022
7	मोदा	ग्रामीण	2911	2911	2950	2733	3464	3188	2861	3024
		एकूण	2911	2911	2950	2733	3464	3188	2861	3024
8	कामठां	ग्रामीण	2482	2482	2533	2562	2847	2751	2573	2856
		एकूण	5991	6482	6326	6250	5697	4194	3591	7689
9	नागपूर(अ)	ग्रामीण	3821	3821	3667	3835	4765	2799	2549	4017
		एकूण	3821	3821	3667	3835	4765	2799	2549	4017
10	नागपूर(अ)	ग्रामीण	0	0	0	0	0	0	0	0
		एकूण	38583	38583	54411	40714	41551	52328	29585	38745
11	हिंगना	ग्रामीण	3791	3791	3767	3694	4389	2679	2480	4227
		एकूण	6320	6465	6034	5960	6623	3685	3296	6957
12	उमरेड	ग्रामीण	2774	2774	2835	2773	2870	3146	2777	2914
		एकूण	4887	4978	5133	4905	4810	5302	5290	5097
13	कुडां	ग्रामीण	2482	2482	2561	2563	3440	3202	3075	2914
		एकूण	2585	2829	2835	2761	3671	3594	3632	3154
14	भिवारपूर	ग्रामीण	1948	1948	1817	1933	2315	1822	1564	2207
		एकूण	2586	2192	2129	2180	2543	2151	1814	2417
जिल्हा एकूण		ग्रामीण	39261	39261	38135	38763	45361	39935	37979	41689
		एकूण	91976	92175	107695	92848	98432	82751	77934	96247

आधार - 1) जिल्हा राज्य विफिल्सक, सामान्य रुग्णालय, नागपूर

2) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, नागपूर

तक्ता क्रमांक - 11.5

कुटुंब कल्याण कार्यक्रम

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2004-05

अ. क्र.	तालुका	एकूण/ग्रामीण	कुटुंब कल्याण केंद्रांची संख्या	जननक्षम जोडप्यांची संख्या	31 मार्च अखेर संग्रहित जोडप्यांची संख्या			
					पुरुष नसवंदी	स्त्रियांची नसवंदी	लूपपध्दती	इतर पध्दतीने
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	नरखेड	एकूण	5	21634	308	1317	1325	606
		ग्रामीण	5	21634	308	1317	1325	606
2	काटोल	एकूण	5	28333	95	1343	1294	602
		ग्रामीण	4	21008	86	1188	1079	602
3	कळमेखर	एकूण	5	19086	69	1231	1039	280
		ग्रामीण	5	19086	69	1231	1039	280
4	सावनर	एकूण	7	37840	45	2140	1410	403
		ग्रामीण	6	33250	43	1877	1308	403
5	पारशिवनी	एकूण	6	20275	95	1442	1113	626
		ग्रामीण	6	20275	95	1442	1113	626
6	रामटेक	एकूण	7	25756	139	1570	1013	544
		ग्रामीण	6	21814	115	1411	951	544
7	मोदा	एकूण	4	18007	67	1014	931	0
		ग्रामीण	4	18007	67	1014	931	0
8	कामठी	एकूण	5	44865	122	1665	1171	674
		ग्रामीण	4	31148	102	1307	892	674
9	नागपूर(ग्रा)	एकूण	3	21661	59	1438	1067	731
		ग्रामीण	3	21661	59	1438	1067	731
10	नागपूर(श)	एकूण	11	67617	315	10302	9545	11000
		ग्रामीण	0	0	0	0	0	0
11	हिंगणा	एकूण	5	26478	72	2089	1532	1812
		ग्रामीण	5	26478	72	2089	1532	1812
12		एकूण	6	33240	61	1663	1426	796
		ग्रामीण	5	26161	54	1436	1172	796
13	कुही	एकूण	5	20403	58	1358	1018	147
		ग्रामीण	5	20403	58	1358	1018	147
14	भिवापूर	एकूण	4	13410	87	809	857	304
		ग्रामीण	4	13410	87	809	857	304
एकूण जिल्हा		एकूण	78	398605	1592	29381	24741	18525
		ग्रामीण	62	294335	1215	17917	14284	7525

आधार :- 1) जिल्हा शल्य चिकित्सक, सामान्य रुग्णालय नागपूर 2) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, नागपूर

तक्ता क्रमांक - 12.1

विविध विकास शीर्षाखाली झालेला योजनातगत खर्च

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2004-05

(रुपये लाखात)

अ. क्र.	विकास शीर्ष व उपशीर्ष	जिल्हा पातळीवरील योजनांवर झालेला खर्च						
		बिग - आदिवासी योजना	आदिवासी उपयोजना	आदिवासी उपयोजना क्षेत्राबाहेरील	विशेष घटक योजना	स्टॅटपूल	अनुशाष	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	कृषि व संलग्न सेवा							
	1.1 पीक संवर्धन	27.12	1.19	29.91	109.57	0.00	0.00	167.79
	1.2 फलोत्पादन	4.60	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	4.60
	1.3 मृदसंधारण	2.75	1.59	1.25	0.00	0.00	0.00	5.59
	1.4 पशुसंवर्धन	3.38	0.69	3.27	5.35	0.00	0.00	12.69
	1.5 वृधव्यवसाय विकास	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	1.6 मत्स्यव्यवसाय	7.75	0.08	0.00	0.00	0.00	0.00	7.83
	1.7 वने	5.80	0.08	0.25	0.00	0.00	0.00	6.13
	1.8 पणन, कोठारे व सखारी	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	1.9 सहकार	25.17	0.00	1.01	4.35	0.00	0.00	30.53
	एकूण (एक)	76.57	3.63	35.69	119.27	0.00	0.00	235.16
2	ग्रामीण विकास							
	2.1 एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम	82.52	1.84	6.89	57.20	0.00	0.00	148.45
	2.2 अवर्षण प्रवण क्षेत्र कार्यक्रम	0.00	0.00	0.00	150.86	0.00	0.00	150.86
	2.3 जवाहर रोजगार योजना	288.90	15.17	64.92	0.00	0.00	0.00	368.99
	2.4 रोजगार हमी योजना	110.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	110.00
	2.5 जमीन सुधारण	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	2.6 सामूहिक विकास	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	2.7 ग्रामीण स्वच्छता कार्यक्रम	65.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	65.00
	एकूण (दोन)	546.42	17.01	71.81	208.06	0.00	0.00	843.30
3	पाटबंधारे व पूरनियंत्रण							
	3.1 लघु पाटबंधारे	107.10	0.38	5.18	0.00	0.00	0.00	112.66
	3.2 जलप्रदाय क्षेत्र विकास कार्यक्रम	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	3.3 आयाकट विकास	0.98	0.00	0.86	0.00	0.00	0.00	1.84
	3.4 मध्यम प्रकल्प	0.00	0.00	1.90	0.00	0.00	0.00	1.90
	3.5 पूरनियंत्रण कामे	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	एकूण (तीन)	108.08	0.38	7.94	0.00	0.00	0.00	116.40
4	विद्युत विकास	35.75	1.10	9.9	156.70	0.00	0.00	203.45
	एकूण (चार)	35.75	1.10	9.90	156.70	0.00	0.00	203.45

तक्ता क्रमांक - 12.1

विविध विकास शीर्षाखाली झालेला योजनातगत खर्च

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2004-05

(रुपये लाखात)

अ. क्र.	विकास शीर्ष व उपशीर्ष	जिल्हा पातळीवरील योजनांवर झालेला खर्च						
		बिगर - आदिवासी योजना	आदिवासी उपयोजना	आदिवासी उपयोजना क्षेत्राबाहेरील	विशेष घटक योजना	स्टॅटपूल	अनुशुभ	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
5	उद्योग व खाणकाम							
	5.1 मोठे व मध्यम उद्योग	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	5.2 ग्रामीण व लघु उद्योग	20.64	0	0	0.85	0.00	0.00	21.49
	एकूण (पाच)	20.64	0.00	0.00	0.85	0.00	0.00	21.49
6	वाहतूक व दळणवळण							
	6.1 मोठे व लहान बंदरे	0	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	6.2 अंतर्देशीय जलवाहतूक	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	6.3 रस्ते विकास	326.75	0.00	25.68	0.00	0.00	26.96	379.39
	एकूण (सहा)	326.75	0.00	25.68	0.00	0.00	26.96	379.39
7	सामान्य आर्थिक सेवा							
	7.1 पर्यटन	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	7.2 स्थानिक विकास कार्यक्रम	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	एकूण (सात)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
8	सामाजिक आणि सामूहिक सेवा							
	8.1 सामान्य शिक्षण	2.68	0.27	4.40	26.45	0.00	0.00	33.80
	8.2 क्रिडा व युवक कल्याण	4.93	0.38	1.00	0.00	0.00	0.00	6.31
	8.3 कला व संस्कृती	1.38	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1.38
	8.4 तांत्रिक शिक्षण	1.72	0.00	0.00	0.02	0.00	0.00	1.74
	8.5 वैद्यकीय शिक्षण व औषधी व्रत्ये	27.50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	27.50
	8.6 आरोग्य सेवा	41.06	14.50	8.37	0.00	0.00	62.00	125.93
	8.7 ग्रामीण पाणी पुरवठा व स्वच्छता	69.05	1.76	17.13	2.95	0.00	0.00	90.89
	8.8 गृहनिर्माण	10.95	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	10.95
	8.9 नगर विकास	92.98	0.00	0.00	660.00	0.00	0.00	752.98
	8.10 माहिती व प्रसिध्दी	0.00	0.00	0.00	1.00	0.00	0.00	1.00
	8.11 मागासवर्गीयांचे कल्याण	25.87	84.55	58.36	392.22	0.00	0.00	561.00
	8.12 कामगार व कामगार कल्याण	8.05	0.00	1.10	3.83	0.00	54.29	67.27
	8.13 समाज कल्याण	9.39	0.55	2.20	0.00	0.00	0.00	12.14
	8.14 स्थानिक विकास कार्यक्रम	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	8.15 पाषण	2.18	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2.18
	एकूण (आठ)	297.74	102.01	92.56	1086.47	0.00	116.29	1695.07
	एकूण (एक ते आठ)	1411.95	124.13	243.58	1571.35	0.00	143.25	3494.26

आधार - जिल्हा नियोजन अधिकारी, जिल्हा नियोजन समिती नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 12.2

रोजगार हमी योजना

संदर्भ वर्ष : 2004-05

जिल्हा - नागपूर.

अ. क्र.	बाब	कामाचा प्रकार					
		सिंचन	सार्वजनिक कामे (रस्ते)	कृषि	वनीकरण	इतर	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	नियोजित कामांची संख्या	21	174	794	70	0	1059
2	मंजूर केलेल्या कामांची संख्या	0	9	89	48	0	146
3	सुरु केलेल्या कामांची संख्या	0	34	8	15	0	57
4	पूर्ण केलेल्या कामांची संख्या	0	15	2	0	0	17
5	मध्येच बंद केलेल्या कामांची संख्या	0	0	0	0	0	0
6	कामांसाठी केलेली तरतूद	125.77	902.92	0.00	286.17	1699.90	3014.76
7	कामांवर झालेला एकूण खर्च (रु.लाखात)	0.63	222.46	0	17.77	0.83	241.69
8	रोजगार निर्मिती (मनुष्य दिवस लाखात)	0.01	4.45	0.00	0.35	0.02	4.83

आधार - जिल्हाधिकारी कार्यालय, रोजगार हमी योजना, नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 12.3

रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे, त्यावरील रोजगार व खर्च

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ: 2004-05

अ. क्र.	महिना	खर्च (रुपये लाखात)		मनुष्य दिवस (लाखात)	रोजगार हमी योजनेखालील कामांची संख्या
		प्रत्यक्ष (महिन्यातील)	संचित आर्थिक वर्षाच्या आरम्भापासून)		
(1)	(2)	(3)	4	(5)	(6)
1	एप्रिल 2004	11.51	11.51	0.23	44
2	मे 2004	42.03	53.54	1.07	43
3	जून 2004	53.54	107.08	2.14	36
4	जुलै 2004	9.46	116.54	2.33	44
5	ऑगस्ट 2004	16.85	133.39	2.67	31
6	सप्टेंबर 2004	85.05	218.44	4.37	29
7	ऑक्टोबर 2004	5.50	223.94	4.48	30
8	नोव्हेंबर 2004	11.20	235.14	4.70	33
9	डिसेंबर 2004	0.47	235.61	4.71	36
10	जानेवारी 2005	7.52	243.13	4.86	40
11	फेब्रुवारी 2005	23.03	266.16	5.32	42
12	मार्च 2005	29.70	295.86	5.92	47

आधार - जिल्हाधिकारी कार्यालय, (रो.ह.यो.शाखा), नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 12.4

पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व टंचाई संबंधी केलेल्या उपाययोजना

संदर्भ : 2004-05

अ. क्र	बाबी	तालुका							
		नरखोड	काटोल	कळामंथार	सावनेर	पारशिवनी	रामटेक	मौदा	कामठी
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	वस्ती असलेल्या गावांची एकूण संख्या	119	161	88	115	106	137	119	74
2	गावांतील वाड्या/वस्त्यांची संख्या	119	161	84	115	106	137	119	74
3	बारा महिने पुरेले प्राणी उपलब्ध असलेल्या								
	3.1 गावांची संख्या	88	71	68	73	95	105	93	47
	3.2 त्याखालील वाड्या/ वस्त्यांची संख्या	3	4	3	6	8	6	6	2
4	पिण्याच्या पाण्याची टंचाई असलेली गावा व वाड्या/वस्त्या संदर्भ वर्षांतील.								
	अ) एकूण टंचाईग्रस्त गावे (संख्या)		-						
	ब) एकूण वाड्या/वस्त्या (संख्या)		-						
	बृहत आराखडयानुसार								
	अ) एकूण टंचाईग्रस्त गावे (संख्या)		-						
	ब) एकूण टंचाईग्रस्त वाड्या/वस्त्या (संख्या)		-						
5	केलेली उपाययोजना								
	अ) टँकरने पुरवठा होणा-या								
	गावांची संख्या	14	11	4	1	3			
	गावांतील वाड्या/वस्त्यांची संख्या								
	टँकरची संख्या	6	5	3	1	3			
	ब) बैलगाडीने पुरवठा होणा-या								
	गावांची संख्या		1						
	गावांतील वाड्या/वस्त्यांची संख्या								
	बैलगाड्यांची संख्या		1						
	क) इतर साधनांनी पुरवठा होणा-या								
	गावांची संख्या	246	128	70	51	40	84	54	52
	गावांतील वाड्या/वस्त्यांची संख्या	246	128	70	51	40	84	54	52
	साधने संख्या	-	-	-	-	-	-	-	-

तक्ता क्रमांक - 12.4

पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व टंचाई संबंधी केलेल्या उपाययोजना

संवर्ष : 2004-05

अ. क्र.	बाबी	तालुका						जिल्हा एकूण
		नागपूर(ग)	नागपूर(श)	हिंगणा	उमरंड	कुही	भिववापूर	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	
1	वस्ती असलेल्या गावांची एकूण संख्या	138	0	113	137	152	107	1562
2	गावातील वाड्या/वस्त्यांची संख्या	138	0	113	137	152	107	1562
3	बारा महिने पुरेसे पाणी उपलब्ध असलेल्या							
3.1	गावांची संख्या	101	0	90	76	50	70	1027
3.2	त्याखालील वाड्या / वस्त्यांची संख्या	9	0	4	6	7	4	68
4	पिण्याच्या पाण्याची टंचाई असलेली गावे व वाड्या/वस्त्या							
	सदभ वर्षातील							
	अ) एकूण टंचाईग्रस्त गावे (संख्या)							
	ब) एकूण वाड्या/वस्त्या (संख्या)							
	बृहत आराखडयानुसार							
	अ) एकूण टंचाईग्रस्त गावे (संख्या)							
	ब) एकूण टंचाईग्रस्त वाड्या/वस्त्या (संख्या)							
5	केलेली उपाययोजना							
	अ) टंकरने पुरवठा होणा-या							
	गावांची संख्या	11	0	9				53
	गावांतील वाड्या/वस्त्यांची संख्या							0
	टंकरची संख्या	7	0	4				29
	ब) बैलगाडीने पुरवठा होणा-या							
	गावांची संख्या							1
	गावांतील वाड्या/वस्त्यांची संख्या							0
	बैलगाड्यांची संख्या							1
	क) इतर साधनांनी पुरवठा होणा-या							
	गावांची संख्या	115	0	49	43	92	45	1069
	गावांतील वाड्या/वस्त्यांची संख्या	115	0	49	43	92	45	1069
	साधने संख्या	-	-	-	-	-	-	0

आधार - कार्यकारी अभियंता, ग्रामीण पाणीपुरवठा, जिल्हा परिषद, नागपूर

तक्ता क्रमांक 12.5
रासायनिक खतांचे वाटप

जिल्हा - नागपूर.

संदर्भ : 2004-05

अ.क्र.	तालुका	रासायनिक खतांचे वाटप (मे.टन)		
		नियंत्रित संस्थांकडून	खाजगी संस्थांकडून	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	नरखेड	4390	5030	9420
2	काटोल	5515	6430	11945
3	कळमेश्वर	5050	4750	9800
4	सावनेर	5120	6340	11460
5	पारशिवनी	6102	5220	11322
6	रामटेक	4615	5030	9645
7	मौदा	7212	8645	15857
8	कामठी	2739	3120	5859
9	नागपूर(ग्रा)	3200	3309	6509
10	नागपूर(श)	2845	2800	5645
11	हिंगना	5115	4900	10015
12	उमरेंड	6415	6900	13315
13	कुर्हा	4220	9000	13220
14	भिवानूर	5130	5190	10320
जिल्हा एकूण		67668	76664	144332

आधार - कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद, नागपूर.

तत्त्वा क्रमांक - 12.6

साखर कारखाने

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2004-05

अ. क्र.	तालुका	साखर कारखान्याचे नाव	सहकारी खाजगी	कामगार (संख्या)		गळीत क्षमता मे.टन	प्रत्यक्ष गाळप मे.टन	साखरेचे उत्पादन मे.टन	इतर उत्पादने			
				नियमित	हंगामा				इथेनाॅल मे. टन	पंपर मे. टन	मद्याक हजार लि.	बीज मे. वॅट
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1	सावनेर	रावगणेश गडेकरी सहकारी साखर कारखान मर्यादित सावनेर	सहकारी	258	0	2500	-	-	-	-	-	-
2	मौदा	श्रीराम सहकारी साखर कारखाना मर्यादित बाबदेव	सहकारी	168	119	1250	-	-	-	-	-	-
3		पुर्ती साखर कारखाना बेल	खाजगी	48	0	2500	6892	320	-	-	-	-

आधार - प्रादेशिक सहसंचालक (साखर), नागपूर विभाग नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 12.7
वीस कलमी कार्यक्रमाची भौतिक प्रगती.

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ: 2004-05

अ.क्र.	नाव	परिमाण	उद्दिष्ट	साध्य
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	अ) स्वर्णजयंती ग्राम स्वरोत्थान योजना	लाभधारकांची संख्या	623	450
	ब) जवाहर ग्राम समृद्धी योजना	लाख मनुष्य दिवस	15.40	18.50
	क) लघुउद्योग स्थापन केंद्र	उद्योग संख्या	2730	420
2	अ) अतिरिक्त जमिनीचे वाटप	हेक्टर	0	0.00
	ब) लाभधारक	संख्या-अनु.जाती	0	0
		अनु.जमाती	0	0
		इतर	0	0
3	वंठबिगारांचे पुनर्वसन	खंडी संख्या	0	0
4	पिण्यासाठी स्वच्छ पाणी	खंडी संख्या	20	0
5	अ) प्राथमिक आरोग्य केंद्र	केंद्र संख्या	43781	43268
	ब) उपकेंद्र	उपकेंद्र संख्या	41538	36231
6	अ) कुटुंब नियोजन शस्त्रक्रिया	संख्या	27890	24586
	ब) सममूल्य शस्त्रक्रिया	संख्या	15280	12988
7	अ) एकात्मिक बालविकास सेवा गट	संख्या	0	0
	ब) अंगणवाडी	संख्या	0	0
8	अ) अनु.जातीच्या कुटुंबांना सहाय्य	संख्या	2635	1825
	ब) अनु.जमातीच्या कुटुंबांना सहाय्य	संख्या	0	0
9	अ) घरांसाठी जागा (इंदिरा आवास योजना)	संख्या	3405	3522
	ब) घरबांधणीसाठी अर्थसहाय्य (इंदिरा आवास योजना)	संख्या	0	0
	क) आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी घर	संख्या	1703	1562
	ड) कमी उत्पन्न गटासाठी घर	संख्या	315	195
10	गलिच्छ वस्ती सुधारणा	लाकसंख्या	42348	42721
11	झाडे लावणे	रोपे संख्या लाखात	15.00	1.13
12	राम्त भावार्ची दुकाने उघडणे	संख्या	0	0
13	अ) खेड्यांचे विद्युतीकरण	संख्या	1528	1614
	ब) पंच संचांसाठी विद्युतीकरण	संख्या	1528	1614
	क) सुधारित चुला	संख्या	0	0
	ड) बायोगॅस	संख्या	200	200

आधार - जिल्हा नियोजन अधिकारी, जिल्हा नियोजन समिती, नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 12.8

स्थानिक विकास कार्यक्रम (लोकसभा मतदार संघ)

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ : 2004-05

अ. क्र.	लोकसभा मतदार संघाचे नांव	मतदार संघाला मंजूर तरतूद (रुपये हजारात)	मंजूर कामांची संख्या			मंजूर कामांची अंदाजित किंमत	संदर्भ वर्षात झालेला एकूण खर्च (रुपये हजारात)
			जुनी अपूर्ण कामे	संदर्भ वर्षातील नवीन कामे	एकूण		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	नागपूर	20000	46	8	54	5980	1540
2	रामटेक	20000	50	43	93	8912	1937
	एकूण	40000	96	51	147	14892	3477

तक्ता क्रमांक - 12.9

स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधानसभा मतदार संघ)

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ : 2004-05

अ. क्र.	विधानसभा मतदार संघाचे नांव	मतदार संघाला मंजूर तरतूद (रुपये हजारात)	मंजूर कामांची संख्या			मंजूर कामांची अंदाजित किंमत (रुपये हजारात)	संदर्भ वर्षात झालेला एकूण खर्च (रुपये हजारात)
			जुनी अपूर्ण कामे	संदर्भ वर्षातील नवीन कामे	एकूण		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	पूर्व नागपूर	8000	33	30	63	7998	5262
2	पश्चिम नागपूर	8000	23	30	53	8001	4434
3	मध्य नागपूर	8000	20	21	41	8000	5488
4	दक्षिण नागपूर	10449	36	48	84	10849	6545
5	उत्तर नागपूर	8000	23	18	41	7997	3222
6	कामठी	8291	36	40	76	8291	5589
7	कळमेश्वर	8000	32	86	118	8000	7517
8	उमरंड	7235	47	37	84	7234	4349
9	रामटेक	8000	20	51	71	8000	6672
10	सावनेर	7277	26	56	82	7277	5123
11	काटोल	8000	27	30	57	8000	6868
	एकूण	89252	323	447	770	89647	61069

आधार - जिल्हा नियोजन अधिकारी, नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 12.10

स्थानिक विकास कार्यक्रम (राज्यसभा सदस्य)

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ : 2004-05

अ. क्र.	राज्यसभा सदस्याचे नाव	जिल्ह्याकरिता उपलब्ध करून दिलेली तरतूद (रुपये हजारात)	मंजूर कामांची संख्या			मंजूर कामांची अंदाजित किंमत (रुपये हजारात)	संदर्भ वर्षात झालेला एकूण खर्च (रुपये हजारात)
			जुनी अपूर्ण कामे	संदर्भ वर्षातील नवीन कामे	एकूण		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	मा.श्री संजय निरूपम	20000	33	0	33	-	-
	एकूण	20000	33	0	33	0	0

तक्ता क्रमांक - 12.11

स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधानपरिषद सदस्य)

अ. क्र.	विधानपरिषद सदस्याचे नाव	जिल्ह्याकरिता उपलब्ध करून दिलेली तरतूद (रुपये हजारात)	मंजूर कामांची संख्या			मंजूर कामांची अंदाजित किंमत (रुपये हजारात)	संदर्भ वर्षात झालेला एकूण खर्च (रुपये हजारात)
			जुनी अपूर्ण कामे	संदर्भ वर्षातील नवीन कामे	एकूण		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	मा.श्री नितीन गडकरी	5650	12	38	50	5880	4261
2	मा.श्री सागर मेघे	8000	6	33	39	8449	4103
3	मा.श्री रणजीत देशमुख	1000	1	0	1	0	120
4	मा.श्री जोगेंद्र कवाडे	1300	0	4	4	1285	500
5	मा.श्री विनोद तावडे	500	0	3	3	500	301
6	मा.श्री गिडवानी	500	0	1	1	493	493
7	मा.श्री वसंत चव्हाण	500	0	4	4	502	399
8	मा.श्री एस.एम. खातव	200	0	1	1	159	0
9	मा.श्री करमरकर	500	0	2	2	500	0
10	मा.श्री डायगव्हाण	4125	0	112	112	4123	4123
11	मा.श्री दयानंद मरके	200	0	1	1	198	0
12	मा.श्री उल्हास पवार	100	0	1	1	96	96
13	मा.श्री निलम गो-हे	150	0	1	1	150	0
	एकूण	22725	19	201	220	22335	14396

आधार - जिल्हा नियोजन अधिकारी, जिल्हा नियोजन समिती, नागपूर

तक्ता क्रमांक - 13.1
पोलिस अधिकारी/ कर्मचारी यांची संख्या

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष:2004-05

अ. क्र.	पदनाम	संख्या	
		एकूण संख्या	पैकी महिलांची संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)
1	पोलिस अधिकारी/ कर्मचा-यांची संख्या		
	1.1 पोलिस आयुक्त	1	0
	1.2 अपर पोलिस आयुक्त	1	0
	1.3 सहपोलिस आयुक्त	1	0
	1.4 पोलिस उप आयुक्त	6	0
	1.5 पोलिस सहायक आयुक्त	12	1
	1.6 पोलिस अधीक्षक	5	0
	1.7 अपर पोलिस अधीक्षक	3	0
	1.8 पोलिस उप अधीक्षक	16	0
	1.9 पोलिस निरीक्षक	165	1
	1.10 पोलिस उप निरीक्षक	446	3
	1.11 सहा-यक पोलिस निरीक्षक	533	0
	1.12 पोलिस जमादार/ हवालदार	2757	41
	1.13 पोलिस शिपाई / पोलिस नाईक	6433	282
	एकूण पोलिस अधिकारी/ कर्मचारी संख्या	10379	328
2	पोलिस ठाणे	58	XX
3	आउट पोस्ट	41	XX
4	पोलिस चौकी	66	XX
5	लॉकअप	73	XX
6	पोलिस ठाणे, आउट पोस्ट व सब पोस्ट आदींची सोय असलेली गावे व शहरे	91	XX
7	पोलिस दलांचा एकूण खर्च (रु.लाखात)	24148	XX

आधार - 1) जिल्हा पोलिस अधीक्षक (प्रांमिण विभाग), नागपूर

2) पोलिस आयुक्त (शहर विभाग), नागपूर

3) पोलिस अधीक्षक लोहमार्ग नागपूर.

4) समादेशक राज्य राखीव पोलिस दल गट क्र. 4 व 13 नागपूर

तक्ता क्रमांक - 13.2

दिवाणी व फौजदारी न्यायालयात निकालात काढलेली प्रकरणे

जिल्हा- नागपूर

संदर्भ वर्ष: 2004-05

अ. क्र.	न्यायालये	एकूण प्रकरणे	मूळ		अपील	
			नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	दिवाणी न्यायालय	8973	4654	2708	959	652
2	फौजदारी न्यायालय	52631	48102	1693	85	2751
3	लोक न्यायालय	93	52	41	-	-
4	कामगार न्यायालय	15967	1287	2911	11769	-
5	औद्योगिक न्यायालय	5529	3845	1502	121	61
6	कौटुंबिक न्यायालय	2319	1814	505	-	-
7	जिल्हा दंडाधिकारी तथा कार्यकारी दंडाधिकारी	4333	770	3563	-	-

आधार - 1) जिल्हा व सत्र न्यायाधीश, नागपूर

2) आयुक्त, कामगार न्यायालय, नागपूर

3) आयुक्त, औद्योगिक न्यायालय, नागपूर

4) लोक आयुक्त, नागपूर

5) जिल्हा दंडाधिकारी व कार्यकारी दंडाधिकारी, नागपूर

6) सभ्यदेराळ, कौटुंबिक न्यायालय, नागपूर

तक्ता क्रमांक - 14.1

चित्रपट गृहे, व्ही.डी.ओ. केंद्र आणि केबलधारक यांची आकडेवारी

जिल्हा-नागपूर

संदर्भ वर्ष: 31.3.2005

अ. क्र.	तालुका	कायम स्वरुपी चित्रपटगृहे		फिरती चित्रपटगृहे		व्हीडीओ केंद्रे		केबल धारक		वसूल केलेला करमणूक कर (रुपये हजारात)
		संख्या	प्रत्येक खेळा साठी असलेली आसन क्षमता	संख्या	प्रत्येक खेळा साठी असलेली आसन क्षमता	संख्या	प्रत्येक खेळा साठी असलेली आसन क्षमता	केबल चालक संख्या	केबल ग्राहक संख्या	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	नरखड	0	0	1	265	6	1141	2	512	175
2	काटोल	1	265	0	0	3	907	5	1685	382
3	कळमेश्वर	0	0	1	400	2	1228	11	834	229
4	सावनेर	0	0	2	520	4	738	17	2262	545
5	पारशिवनी	1	260	0	0	0	0	8	945	101
6	रामटेक	0	0	0	0	6	1086	7	808	1019
7	मौदा	0	0	1	522	1	50	23	324	113
8	कामठी	3	645	0	0	2	60	29	2571	1120
9	नागपूर(ग्रा)	0	0	0	0	2	528	24	2468	842
10	नागपूर(श)	23	19507	0	0	0	0	526	52336	48938
11	हिंगना	0	0	1	520	5	260	8	2505	771
12	उमरेंड	2	524	0	0	1	399	7	1827	659
13	कुर्हा	0	0	2	250	2	80	2	178	42
14	भिवापूर	0	0	1	260	1	101	2	147	65
जिल्हा एकूण		30	21201	9	2737	35	6578	671	69402	55001

आधार- जिल्हाधिकारी कार्यालय (करमणूक शाखा), नागपूर

तक्ता क्रमांक - 14.2

मुद्रणालये आणि त्यांनी प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे व नियतकालिके

जिल्हा- नागपूर

संदर्भ-31.3.2005

अ. क्र.	तालुका	मुद्रणालयांची संख्या	दैनिक वर्तमान पत्रे आणि नियतकालिके					
			दैनिक	साप्ताहिक	पाक्षिक	मासिक	त्रैमासिक	वार्षिक
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	नरखंड	5	0	0	0	0	0	0
2	काटोल	7	0	3	0	3	0	0
3	कळमेश्वर	9	0	0	0	0	0	0
4	सावनेर	7	0	0	0	0	0	0
5	पारशिवनी	3	0	0	0	0	0	0
6	रामटेक	5	0	5	0	5	0	0
7	मौदा	4	0	1	0	1	0	0
8	कामठी	15	1	5	1	4	0	0
9	नागपूर(प्रा)	0	0	0	0	0	0	0
10	नागपूर(श)	638	35	145	8	28	1	0
11	हिंगना	2	0	1	0	1	0	0
12	उमरंगड	9	0	3	0	3	0	0
13	कुही	5	0	0	0	0	0	0
14	भिवापूर	3	0	0	0	0	0	0
एकूण जिल्हा		712	36	163	9	45	1	0

आधार:- 1) जिल्हा माहिती अधिकारी, नागपूर

2) जिल्हाधिकारी कार्यालय (गृह शाखा), नागपूर

तक्ता क्रमांक - 14.3

जिल्हा-नागपूर

लोकसभा व विधानसभा निवडणुकीबाबतची आकडेवारी

संदर्भ वर्ष 2004

अ. क्र.	मतदारसंघाचे नाव	एकूण मतदारांची संख्या	मतदान केलेल्या मतदारांची संख्या			मतदानाची टक्केवारी	पक्षनिहाय मिळालेली मते (संख्या)	
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण		काँग्रेस आद	मोर्टिक पि.पार्टी
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
लोकसभा निवडणूक		2004						
1	22 रामटेक	1148012	373271	274011	647282	56.38	262618	0
2	23 नागपूर	1629719	445841	346339	792180	48.61	373769	0
लोकसभा एकूण		2777731	819112	620350	1439462	51.82	636387	0
विधानसभा निवडणूक		2004						
1	131 उमरेड	188321	74708	64045	138753	73.68	66539	0
2	132 कानठी	243836	87101	73872	160973	66.02	48734	0
3	133 नागपूर(उ)	306139	78643	62082	140725	45.97	70758	0
4	134 नागपूर(पू)	384487	115753	91182	206935	53.82	96246	0
5	135 नागपूर(द)	232432	66521	56410	122931	52.89	44551	0
6	136 नागपूर(म)	140297	44100	35451	79551	56.70	39684	0
7	137 नागपूर(च)	445371	125964	106654	232618	52.23	95533	0
8	138 कळमेश्वर	224350	85957	70010	155967	69.52	0	0
9	139 काटोल	162354	63678	52593	116271	71.62	0	0
10	140 सावनेर	200924	81759	67996	149755	74.51	9499	0
11	141 रामटेक	211185	80587	67260	147847	70.01	23904	0
विधानसभा एकूण		2739766	904771	747555	1652326	60.31	495448	0

तक्ता क्रमांक - 143

जिल्हा-नागपूर

लोकसभा व विधानसभा निवडणुकीबाबतची आकडेवारी

अ. क्र.	मतदारसंघाचे नाव	पक्षनिहाय मिळालेली मते (संख्या)						
		जनता दल	एन.सी.पी	जनता पार्टी	भा.ज.प.	शिवसेना	अपक्ष	इतर पक्ष
(1)	(2)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)
लोकसभा निवडणूक :		सप्टेंबर 2004						
1	22 रामटेक	0	0	0	0	276720	21444	86500
2	23 नागपूर	0	0	0	274286	0	50283	0
लोकसभा एकूण		0	0	0	274286	276720	71727	86500
विधानसभा निवडणूक :		सप्टेंबर 2004						
1	131 उमरेड	0	0	0	41573	0	15800	14841
2	132 कामठी	0	0	0	0	0	31719	80520
3	133 नागपूर(उ)	0	0	0	33556	0	2728	33683
4	134 नागपूर(पु)	0	0	0	0	84415	4322	21952
5	135 नागपूर(द)	0	0	0	35537	0	2840	40003
6	136 नागपूर(म)	0	0	0	28401	0	0	11466
7	137 नागपूर(च)	0	0	0	113143	0	7256	16686
8	138 कळमेश्वर	0	48643	0	0	43560	52682	11082
9	139 काटोल	0	75173	0	0	30324	3791	6983
10	140 सावनेर	0	0	0	48396	0	69566	22294
11	141 रामटेक	0	0	0	0	41115	29639	53189
विधानसभा एकूण		0	123816	0	300606	199414	220343	312699

आधार - जिल्हा निवडणूक अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, नागपूर